

פרק א': דוח הדירקטוריון

תוכן עניינים

1	הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד.....	1
1.1	תיאור החברה	1
1.2	התפתחויות מאז הדוח השנתי האחרון	1
15	המצב הכספי.....	15
2.1	נתונים עיקריים מהדוחות הכספיים.....	15
18	תוצאות הפעילות.....	18
3.1	רווח (הפסד) נקי מתחומי פעילות	18
3.2	רווח (הפסד) כולל מתחומי פעילות.....	19
3.3	מידע כספי לפי תחומי הפעילות.....	20
3.4	תזרים מזומנים	28
3.5	מקורות מימון	29
4	דיווח בדבר חשיפה לסיכוני שוק ודרכי ניהולם.....	29
5	היבטי ממשל תאגידי.....	29
5.1	גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בחברה	29
6	גילוי ייעודי למחזיקי אגרות חוב.....	30
6.1	פרטים בדבר תעודות התחייבות של התאגיד.....	30
7	הוראות גילוי בקשר עם הדיווח הפיננסי של התאגיד	30
7.1	דיווח בדבר אומדנים חשבונאיים קריטיים	30
7.2	גילוי בדבר הערכות ליישום פרויקט אפקטיביות הבקרה הפנימית.....	30

מנורה מבטחים החזקות בע"מ

דוח הדירקטוריון ליום 30 בספטמבר 2010

דוח הדירקטוריון שלהלן סוקר את פעילותה של מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן: "החברה") לתשעת החודשים שנסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010 (להלן: "תקופת הדוח").

דוח הדירקטוריון סוקר את השינויים העיקריים בפעילות החברה בתקופת הדוח. הדוח נערך בהתאם לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל-1970, ומתוך הנחה שבפני המעיין בו מצוי גם הדוח התקופתי המלא של החברה לשנת 2009.

ביחס לתיאור עסקי המבטחים המאוחדים בדוחות החברה, נערך הדוח בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח-1998.

1. הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד

1.1 תיאור החברה

1.1.1 בעלי מניותיה של החברה

החברה הינה חברה ציבורית אשר מניותיה רשומות למסחר בבורסה לניירות ערך בתל אביב. עיקר פעילותה הינה החזקת חברות הפעילות בתחומי הביטוח, הפנסיה, הגמל, הפיננסים והנדל"ן. בעלי מניותיה העיקריים של החברה הינם ניידן אסטבלישמנט ופלמס אסטבלישמנט (תאגידים זרים) המוחזקים בנאמנות עבור מר מנחם גורביץ והמחזיקים בכ- 61.86% ממניות החברה. מנכ"ל החברה, מר ארי קלמן, המכהן גם כיו"ר דירקטוריון מנורה מבטחים בע"מ (חברה בת של החברה, להלן: "מנורה ביטוח") מחזיק, נכון למועד הדוח, בכ- 2.72% ממניות החברה. יתרת מניות החברה מוחזקות בידי הציבור.

1.1.2 תחומי פעילותה של החברה

לתיאור תחומי הפעילות ראה פרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי לשנת 2009.

1.2 התפתחויות מאז הדוח השנתי האחרון

1.2.1 ביקורת מפקח - חברה בת

בחודש ספטמבר 2009, הודיע המפקח על הביטוח להנהלת מנורה ביטוח על כוונתו לערוך ביקורת בקשר להעברות רטרואקטיביות בין מסלולי השקעה שבוצעו במהלך שנת 2008 וכן בנושא הלוואות שניתנו על ידי מנורה ביטוח, לפני מספר שנים, ללא בטחונות מספיקים במועד מתן הלוואה, לרבות תפקוד האורגנים הרלבנטיים.

יצוין, כי בכל הנוגע לנושא ההעברות הרטרואקטיביות שנתגלו בפוליסות של מספר עובדים ו/או סוכנים, מדובר בסכומים לא מהותיים. באשר למשמעויות הכספיות הנוגעות להלוואות נשוא הבדיקה, ובהמשך לדיווחי החברה בדוח התקופתי לשנת 2009, יצוין, כי נכון ליום 30.09.10 יתרת הלוואות לפני הפרשה לחובות מסופקים בקבוצה עמדה על כ- 101.4 מיליוני ש"ח; כנגד הלוואות נצברו ערכי פדיון בפוליסות בסך של כ- 14.7 מיליוני ש"ח; ויתרת הפרשה לחובות מסופקים בגין הלוואות עמדה נכון למועד האמור על סך של כ- 60.3 מיליוני ש"ח.

בחודש יולי 2010 התקבל במשרדי מנורה ביטוח דוח הביקורת מטעם המפקח על הביטוח בקשר עם הלוואות הנ"ל. דירקטוריון מנורה ביטוח קיים דיון בדוח, ורשם לפניו את ממצאי הפיקוח, הערותיו ומסקנותיו תוך שהוא חולק, מניה וביה, על חלק גדול ומהותי מהם, מה גם שחלק מהנושאים כבר זכו לטיפול מזה זמן ביוזמת מנורה ביטוח. דירקטוריון מנורה ביטוח יפעל כנדרש על ידי המפקח, לכך שמנורה ביטוח תיישם את הנחיות המפקח במסגרת תכנית עבודה שתוכן בנושא. ראה גם באור 9 לדוח הכספי.

1.2.2 חקירת רשות ניירות ערך

בחודש מאי 2010, פתחה רשות ניירות ערך בחקירה כנגד מנורה מבטחים קרנות נאמנות בע"מ (חברה נכדה של החברה) ("מנורה קרנות") וכנגד מנכ"ל מנורה קרנות. בשלב זה של החקירה לא ניתן להעריך את מהותה ותוצאותיה. מנורה קרנות לא ביצעה הפרשה בדוחותיה הכספיים בגין אירוע זה.

1.2.3 מנורה נדל"ן

מנורה מבטחים נדל"ן בע"מ (חברה בת של החברה) חתמה על הסכם לרכישה של כ- 42% ממניות חברת סולאנגיה (חברת חוץ), העוסקת בייזום והקמה של תשתיות אנרגיה סולארית באירופה. סך ההשקעה לתאריך הדוח עומד על כ- 5.8 מיליוני יורו, כאשר לאחר תאריך הדוח הושקע סך נוסף של כ- 1.1 מיליון יורו. ההשקעה כאמור הינה במסגרת קו האשראי שהועמד למנורה נדל"ן על ידי החברה. מסגרת ההשקעה הכוללת של מנורה נדל"ן בהתאם להסכם בין השותפים תעמוד על סך כולל של עד כ- 11 מיליוני יורו מתוך השקעה כוללת בסך של כ- 20 מיליוני יורו.

1.2.4 Beltrend Menorah Enterprises Ltd. (להלן: "בלטרנד")

בלטרנד, חברה כלולה של מנורה מבטחים נדל"ן בע"מ (חברה בת של החברה), נטלה באמצעות שותפויות בשליטתה הלוואות ללא זכות חזרה ("נון-ריקורס") לרכישת נכס בגרמניה. נאמן מטעם המלווה (להלן, לצורך פסקה זו: "הנאמן") הזמין הערכת שווי לגבי הנכס שנרכש. על פי הערכה זו, שווי הנכס נמוך מהותית משווי הנכס בספרים ומהווה הפרה של התניה פיננסית. בלטרנד מנהלת דיונים עם הנאמן לגיבוש דרכי הפעולה כתוצאה מהפרת התניה הפיננסית. יתרת החשיפה המקסימאלית של הקבוצה, בהתייחס להשקעתה האמורה לעיל, נותרה כפי שהייתה על סך של כ- 14 מיליוני ש"ח.

1.2.5 הנפקת אג"ח

בחודש יולי 2010 הנפיקה החברה לגופים מוסדיים אגרות חוב (לא סחירות) סדרה ב' בסך של 170 מיליוני ש"ח ע.נ. החברה השקיעה את מלוא תמורת ההנפקה במנורה ביטוח כהון ראשוני מורכב ("הון היבריד").

בחודש ספטמבר 2010 הנפיקה החברה אג"ח נוספות (סדרה ב') למשקיע מוסדי בסך של 80 מלש"ח ע.נ., על דרך של הרחבת הסדרה הנ"ל. תמורת ההנפקה עמדה על סך של כ- 84.6 מלש"ח, המגלמת פרמיה בסך של כ- 3.98% מעל הפארי. תמורה בסך של כ- 83 מלש"ח מתוך התמורה הנ"ל הושקעה גם היא במנורה ביטוח כהון ראשוני מורכב ("הון היבריד").

אגרות החוב דורגו על ידי חברת מידרוג בדירוג Aa3 באופק יציב. קרן החוב תהיה צמודה ותיפרע בחמישה תשלומים שנתיים שווים החל משנת 2018 ועד לשנת 2022. הריבית בשיעור של 4.5% (שנתי) תיפרע מדי שנה החל מה- 30 ליוני 2011. הקרן והריבית צמודים למדד.

1.2.6 רכישת קרן ההשתלמות "להבה"

ביום 27, ביולי, 2010 חתמה מנורה מבטחים גמל בע"מ (להלן: "הרוכשת"), חברה נכדה של החברה על הסכם עם להבה חברה לניהול קרן השתלמות בע"מ ולהב לשכת ארגוני העצמאיים והעסקים בישראל (להלן: "המוכרות"), לרכישת זכויות הניהול בקרן ההשתלמות "להבה קרן השתלמות לעצמאים ולשכירים" (להלן: "להבה"). סך נכסי הקרן המנוהלים עומד על כ- 420 מליון ש"ח עבור כ- 12,000 עמיתים. התמורה כוללת שני מרכיבים: (א) סכום קבוע בסך של 11.5 מליון ש"ח אשר ישולם במשך 5 שנים ממועד השלמת העברת זכויות הניהול בתשלומים רבעוניים שווים ורצופים. למוכרת קיימת זכות לדרוש הקדמת יתרת התשלום לתשלום בודד וחד פעמי. (ב) סכום המותנה בהכנסות מדמי ניהול בגין עמיתי להבה במועד השלמת העברת זכויות הניהול, כמפורט להלן. החל מהשנה השישית ואילך לתקופה בלתי קצובה, ישולמו מדי רבעון, 51% מההכנסות נטו מדמי הניהול (הכנסות דמי ניהול בניכוי הוצאות תפעול לתאגיד בנקאי ועמלות הפצה עבור התאגידי הבנקאיים) שייגבו מעמיתי הקרן שהיו עמיתים במועד השלמה כל עוד הם עמיתים בקרן להבה או עמיתים בכל קרן השתלמות אחרת מקבוצת מנורה מבטחים

בהתאם לדמי הניהול שיגבו בפועל מהעמיתים באותה קרן השתלמות, אך לא פחות מ- 1.3 מיליון ש"ח לשנה עד לשנה העשירית בלבד. לצורך הבטחת התשלום השנתי למשך חמש השנים הראשונות ממועד השלמת העברת זכויות הניהול, תועמד ערבות של חברת ביטוח שתעמוד על גובה התשלום השנתי ותתחדש מדי שנה למשך חמש שנים. יצוין, כי העברת זכויות הניהול מותנית באישור מחלקת קופות הגמל של אגף שוק ההון ביטוח וחסכון במשרד האוצר ובתנאים מתלים נוספים, אשר נכון ליום חתימת דוחות הכספיים טרם התקיימו. בסמוך לחתימת הדוחות הכספיים אגף שוק ההון נתן הערותיו ביחס למבנה התשלום בעסקה, הצדדים שוקדים על מודל תשלום בעל אופי שונה מזה שנקבע בהסכם. יתר התנאים המתלים האמורים טרם התקיימו.

1.2.7 דירקטוריון ונושאי משרה בכירה

ביום 23.05.2010 מונתה ה"ה אורלי ירקוני לדירקטורית בחברה.

ביום 30.05.2010 חדל ה"ה יעקב סגל (ז"ל) לכהן כדירקטור בחברה.

ביום 23.08.2010 מונה ה"ה בר כוכבא בן-גרא לכהונה שנייה כדירקטור חיצוני בחברה.

ביום 23.08.2010 מונה ה"ה ישראל (איזי) תפוחי לדירקטור חיצוני בחברה.

ביום 19.09.2010 מונה ה"ה מנחם גורביץ ליו"ר דירקטוריון החברה במקומו של ה"ה גדליה דורון (אשר ימשיך לכהן כדירקטור בחברה) וה"ה ארי קלמן למנכ"ל החברה וליו"ר דירקטוריון מנורה ביטוח, במקומו של ה"ה מנחם גורביץ. בנוסף מונה ה"ה מוטי רוזן למנכ"ל מנורה ביטוח במקומו של ה"ה ארי קלמן. המינויים במנורה ביטוח בתוקף מיום 17.10.2010. בהמשך לכך נקבע כי ה"ה מוטי רוזן יחשב כנושא משרה בכירה בתאגיד נשלט בעל השפעה מהותית על התאגיד

ביום 11.10.2010 הודיע ה"ה יעקב רוזן, מנכ"ל מנורה מבטחים פנסיה בע"מ (חברה נכדה של החברה), הנחשב גם כנושא משרה בכירה בתאגיד נשלט, על כוונתו לסיים את תפקידו, החל מיום 1.1.2011.

ביום 07.11.2010 מונה ה"ה ערן גריפל כיו"ר דירקטוריון מנורה מבטחים פנסיה בע"מ במקומו של מר מנחם גורביץ. כמו כן, מונה ה"ה יהודה בן-אסאייג למנכ"ל החברה האמורה בתוקף מיום 1.1.2011 (מועד סיום תפקידו של מר יעקב רוזן כנ"ל).

1.2.8 הליכים משפטיים

לעניין התפתחויות בדבר חשיפה לאישור תובענות שהוגשו כנגד החברה, החברה בת מנורה ביטוח וחברה מאוחדת שומרה חברה לביטוח בע"מ (להלן: "שומרה") כייצוגיות, ראה באור 5 לדוחות הכספיים.

1.2.9 מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד

1.2.9.1 כללי

- בחודש נובמבר 2010 פורסמה טיוטת חוזר גופים מוסדיים שעניינה "שירות ללקוחות גופים מוסדיים". מטרת הטיוטה לקבוע נהלים שיבטיחו את רמת השירות שמספק גוף מוסדי ללקוחותיו. בין הוראות הטיוטה: על הנהלת הגוף המוסדי לקבוע אמנת שירות אשר תכלול מדדי איכות ומצוינות לשירות וכן את זכויות הלקוח בקבלת שירות; גוף מוסדי יקבע עבור כל סוג של נותן שירות כללים ביחס לרמת המקצועיות הנדרשת ממנו לצורך מתן השירות; גוף מוסדי ימנה מבין עובדיו הבכירים ממונה שירות לקוחות אשר ידווח למנכ"ל ולדירקטוריון; דירקטוריון גוף מוסדי יקבע את מדיניות הגוף המוסדי למתן שירות. על פי הטיוטה, תחילתן של ההוראות החל מיום 1 בינואר 2012 למעט תחילתו של סעיף 6 (א) שעניינו התווית המדיניות ע"י הדירקטוריון ותחילתו ביום 1 במאי 2011.
- בחודש נובמבר 2010 הודיע משרד האוצר שחברת מרווח הוגן תחל לפעול, החל מיום 1 בינואר 2011, בעקבות זכייתה במכרז, להקמה ולתפעול של מאגר ציטוטי מחירים ושערי ריבית, אשר יסופקו לגופים מוסדיים. החל מאותו מועד תפסיק חברת שערי ריבית לספק ציטוטים אלו לגופים

מוסדיים. עוד נקבע בהודעה כי החברה הזוכה תהיה אחראית לפתח מתודולוגיה לקביעת מחירים ושערי ריבית להיוון תזרימי המזומנים של נכסי חוב לא סחירים לצורך חישוב שוויים ההוגן. בהתאם לתנאי המכרז ולדרישת משרד האוצר, המודל הנבחר יעמוד בהוראות תקני חשבונאות בינלאומיים. חברות הביטוח ומשרד האוצר לומדים את פרטי המודל החדש וההשפעות הצפויות ממנו.

- בחודש אוקטובר 2010 פורסמה הצעת חוק הגברת האכיפה בשוק ההון (תיקוני חקיקה), התשע"א-2010, בדבר סמכויות פיקוח ואכיפה של הממונה על שוק ההון. בהצעת החוק מוצע לערוך שינויים בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005 ובחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק בייעוץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני), התשס"ה-2005, לגבי סמכויות הפיקוח והבירור המנהלי של הממונה, שיעורי העיצום הכספי שהממונה רשאי להטיל והאירועים שבגינם רשאי הממונה להטילו.
- בחודש אוגוסט 2010 פרסם המפקח מכתב למונהלי הגופים המוסדיים שעניינו "חוזר 2009-9-18 בירור ויישוב תביעות וטיפול בפניות הציבור". על פי המכתב, תחילתן של ההוראות המפורטות להלן נדחות בשלושה חודשים: הוראות החוזר שנקבעו ליום 1.1.2011, ההוראות שנקבעו ליום 30.9.2010 שעניינן קביעת מדיניות ע"י הדירקטוריון ואישור מערכת הכללים, טבלת ההשוואה וטבלת המועדים ע"י ההנהלה. כמו כן, צוין במכתב כי בכוונת המפקח לדחות בהתאמה את תחילתן של הוראות חוזר 2009-9-19 שעניינו "איסוף מידע סטטיסטי לגבי יישוב תביעות".
- בחודש אוגוסט 2010 פרסם המפקח חוזר שעניינו ניהול טכנולוגיות מידע בגופים מוסדיים. על פי החוזר, על גופים מוסדיים חלה חובה לנהל את תחום טכנולוגיות המידע על פי תקנים מקצועיים מקובלים ועל בסיס עקרונות ממשל תאגידי נאותים הכוללים התייחסות לשיטות לתהליכים ולבקורות הנדרשים בניהול תחום טכנולוגיות המידע, וזאת במטרה להבטיח את ניהולן התקין ואת תמיכתן בפעילות העסקית והוראות הדין, תוך הקפדה על שמירת זכויות המבוטחים. החוזר קובע, בין היתר, הוראות לעניין אחריותו הישירה של הגוף המוסדי בקביעת מדיניות ואסטרטגיה בתחום טכנולוגיות המידע, בביצוע בקרה ופיקוח שוטפים ובניהול תקין של תחום טכנולוגיות המידע (ממשל טכנולוגיות מידע); קיומם של תהליכים סדורים לעמידה בדרישות הציות החיצוניות והפנימיות בתחום טכנולוגיות המידע (הבטחת ציות); קיומם של תהליכים סדורים לניהול סיכונים בתחום טכנולוגיות המידע (ניהול סיכוני טכנולוגיות המידע); הוראות לניהול ובקרת מידע לצורך הבטחת אמינות המידע, שלמותו, זמינותו והרלוונטיות שלו לתפקוד הגוף המוסדי (בקורות מידע וניהול נתונים); עקרונות ונוהלי עבודה מקובלים בביצוע רכש ופרויקטים מהותיים בתחום טכנולוגיות המידע (רכש ופרויקטים). קיומה של מערכת הולמת לניהול שינויים במערכות המידע בגוף מוסדי, במטרה להבטיח כי השינויים האמורים מתועדים ונתונים לפיקוח ובקרה באופן שוטף (ניהול שינויים); קביעת עקרונות ונוהלי עבודה להבטחת ניהולם התקין של תהליכים המבוצעים על ידי מיקור חוץ בתחום טכנולוגיות המידע, תוך מודעות לסיכונים ולחשיפות של הגוף ובמטרה להבטיח שליטה ובקרה על התהליכים והמידע המנוהלים במיקור חוץ (מיקור חוץ (Outsourcing)). חוזר זה עוסק בליבת פעילות הגופים המוסדיים בקבוצה וצפוי כי תהיה לו השלכה מהותית על כל תחומי הפעילות שלהן.
- בחודש אוגוסט 2010 פרסם המפקח טיוטת חוזר שנייה שעניינה "בקרה פנימית על דיווח כספי – הצהרות, דוחות וגילויים" (טיטוטת חוזר הבקרה הפנימית) וכן טיוטת חוזר לתיקון הוראות חוזר גופים מוסדיים שעניינו "אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית ועל דיווח כספי" (טיטוטת חוזר אחריות ההנהלה). טיוטת חוזר הבקרה הפנימית מרכזת את כל חובות

הגילוי, הצהרות ודוחות שיש לצרף לדוחות הכספיים של גופים מוסדיים בנושא שבנדון, תוך תיקון נוסח ההצהרות ומתכונת הגילוי, קביעת נוסח חוות דעת רואה החשבון המבקר ודוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר בקרה פנימית על דיווח כספי. על פי הטיוטה ועם כניסתה לתוקף, יבוטלו כל החוזרים הקודמים הנוגעים לנושא. הטיוטה השנייה מרכזת את השינויים, לאור הערות הגופים המוסדיים. טיוטת חוזר אחריות ההנהלה, קובעת, בין היתר, חובת דיווח לממונה המפרט את אופן היערכות החברה, לרבות תאריכי יעד לסיום ההיערכות, ביום 30 בנובמבר 2010, וכן בהמשך, הגשת דיווח המפרט ביצוע ביחס לתכנון, אחת לרבעון. כמו כן, מוצע בטיטה כי הצהרה לראשונה על תהליכי ביטוח חיים ובריאות תוגש החל מתקופת הדיווח המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2011, למעט לעניין תהליך השקעות, לגבי תוגש לראשונה הצהרה החל מתקופת הדיווח המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2010, וכי הצהרה לראשונה בנוגע לדוח עמית או למבוטח, החל מתקופת הדיווח המסתיימת ביום 31 בדצמבר 2012.

● בחודש אוגוסט 2010 פורסמה הבהרה לעניין פריסת הרווח שייווצר כתוצאה מחישוב שוויו של נכס לא סחיר על ידי מומחה. ההבהרה קובעת כי על אף הוראת חוזר גופים מוסדיים שעניינו חישוב נכסים לא סחירים (אשר יתוקן בעתיד), יש להציג את שוויו של נכס לא סחיר בהתאם להערכת שווי שנעשתה על ידי מומחה אך ללא ביצוע הפריסה של הרווח שייווצר, וזאת בהתאם להוראות בדבר אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) בגופים מוסדיים.

● בחודש יולי 2010 פורסמו תקנות תובענות ייצוגיות, התש"ע-2010, אשר נועדו לקבוע את סדרי הדין והפרוצדורות ליישום סעיפים שונים בחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006. התקנות קובעות, בין היתר, הסדרים אלה: הארכת המועדים הקיימים למתן תשובה לבקשה לאישור תובענה ייצוגית וכן למתן תשובה של המבקש לתשובה האמורה; חובת משלוח הודעות מסוימות בקשר לתובענה ייצוגית נגד גופים מוסדיים ליועץ המשפטי לממשלה ולמפקח על הביטוח; קביעת התהליכים הדיוניים שיחולו ביחס לתביעה הנובעת מבקשה להכיר בתובענה ייצוגית שאושרה; והחלת הוראות תקנות סדר דין אזרחי ביחס לבירור בקשות לאישור תובענות ייצוגיות ותובענות ייצוגיות בנושאים שאינם מוסדרים בחוק או בתקנות. תחילתם של רוב ההסדרים הקבועים בתקנות, 60 יום ממועד פרסומן.

● בחודש יולי 2010 פורסם חוזר גופים מוסדיים שעניינו "הוראות לעניין השקעת גופים מוסדיים באגרות חוב לא ממשלתיות". החוזר מאמץ את מסקנות הדוח הסופי של הוועדה לקביעת פרמטרים להתייחסות גופים מוסדיים המעמידים אשראי באמצעות אגרות חוב לא ממשלתיות (המוכרת כ"ועדת חודק"). הוראות החוזר קובעות, בין היתר, חובת עריכת אנליזה לפני רכישת אגרות חוב לא ממשלתיות, חובת קבלת אישור פרטני לרכישת אגרות חוב לא ממשלתיות בהיקף העולה על ההיקף המינימאלי שנקבע לעניין זה, חובת קבלת מידע ספציפי כתנאי לרכישת אגרות החוב כאמור, במהלך תקופת חיי איגרת החוב, קביעת תניות חוזיות ואמות מידה פיננסיות שהן תנאי לרכישת אגרות חוב כאמור וכן תניות ואמות מידה כאמור שהן בגדר המלצה, אך אינן מחויבות כתנאי לביצוע רכישה כאמור. ההוראות המוצעות אינן אמורות לגרוע מההוראות הקיימות הנוגעות להקמת מערך אשראי בגוף המוסדי ואופן פעולתו.

● בחודש יוני פורסם תיקון לחוק חוזים אחידים, תשמ"ג-1982, שקובע כי סוגי ספקים שיקבע שר המשפטים יחויבו לציין על פני חוזים אחידים הערה כי החוזה האחיד טרם אושר ע"י בית הדין לחוזים אחידים במקרים הבאים: בית הדין לא אישר את החוזה, לבית הדין הוגשה בקשה לאישור או שהספק לא ביקש את אישורו של בית הדין. מטרת התיקון לחייב ספקים לציין באופן בולט את האמור לעיל ובכך להגביר את המודעות הציבורית ליכולתו של בית הדין לחוזים אחידים לבדוק חוזים מסוג זה וכן לעודד ספקים

לפנות לבית הדין לקבלת אישורו כאמור. תחילת התיקון 6 חודשים מיום 3.6.2010. תיקון זה לא יחול על חוזים אחידים שנכרתו לפני יום התחילה.

כמו כן, במסגרת התיקון, תוקן באופן עקיף חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), תשמ"א - 1981 שהרחיב את ההוראות שרשאי לקבוע שר האוצר בתקנות בדבר מבנה הפוליסה וצורתה. התיקון קובע כי השר רשאי בין השאר לקבוע הוראות בתקנות לעניין האותיות בפוליסה, ובכלל זה הוראות לעניין הגודל המזערי של האותיות כאמור, היחס בין לבין השטח שבו כלול המידע ואופן כתיבתן והצגתן, וכן רשימת תנאים מהותיים בפוליסה, הבלטתם ואופן ניסוחם, לרבות החובה לצרף מסמך נפרד לגביהם. תחילת התיקון 6 חודשים מיום 3.6.2010. תיקון זה לא יחול על חוזים אחידים שנכרתו לפני יום התחילה.

- בחודש מאי 2010 פרסם המפקח מכתב שעניינו "היערכות ליישום Solvency II" ובו הוא מודיע לחברות הביטוח כי בהמשך לחוזר ביטוח בנושא היערכות ל-Solvency II מחודש יולי 2008, הוקמה באגף שוק ההון מחלקה ייעודית שתוביל את תהליך יישום והטמעת הדירקטיבה ותנהל את הפרויקט וכן צוותי עבודה פנימיים, שיגבשו את הדרישות מחברות הביטוח בתחומים השונים בפרויקט. המכתב מתווה מסגרת לוחות זמנים להמשך שלבים מרכזיים בפרויקט ע"י אגף שוק ההון וחברות הביטוח ובין השאר הנחיה לחברות הביטוח להיערך לביצוע סקר הערכה כמותי QIS5 במהלך החודשים אוגוסט - דצמבר 2010.
- בהמשך לאמור, בחודש נובמבר 2010 פורסמה טיוטת הנחיה לביצוע QIS5. מטרת הטיוטה הינה להנחות את חברות הביטוח כיצד לבצע את הסקר הכמותי לאור חשיבות ומורכבות התהליך. במסגרת הטיוטה נקבע, בין היתר, כי מעורבות של כל האורגנים בחברה – דירקטוריון הנהלה וביקורת פנים – כמו גם קיומם של מגווני בקרה נאותים, להבטחת מהימנותם ואיכותם של הנתונים ולתיעוד התהליך, חיוניים להבטחת איכותו.
- בחודש מרס 2010 פורסם תיקון מס' 21 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), תשמ"א-1981, שהרחיב את הגופים להם רשאי המפקח על הביטוח לגלות ידיעה או להראות מסמך ובלבד שנוכח כי הידיעה או המסמך מתבקשים לצורך מילוי תפקידם של אותם הגופים. התיקון שחל על סעיף שעניינו "מסירת מידע לרשות פיקוח בישראל", קבע כי בנוסף להיתר הגילוי לרשות ניירות ערך ולמפקח על הבנקים, רשאי המפקח גם לגלות ידיעה כאמור, לבנק ישראל. תחילתו של תיקון זה מיום 1.6.2010.
- בחודש מרס 2010 פרסם המפקח מכתב הבהרה שעניינה "קריטריונים לאישור חלוקת דיבידנד ע"י חברת ביטוח". מטרת המכתב להבהיר את התנאים להגשת בקשה לקבלת אישור מהמפקח בכל הנוגע לחלוקת דיבידנד, החל מיום פרסום הדוחות הכספיים התקופתיים לשנת 2009. חברת ביטוח אשר סך ההון העצמי שלה לאחר חלוקת דיבידנד גבוה ב-110% מהסכומים הנדרשים בטיטה, תהא רשאית לחלק דיבידנד ללא צורך באישור מראש של המפקח ובלבד שמסרה למפקח טרם החלוקה הודעה על חלוקת דיבידנד ואת המסמכים הנדרשים לפי הטיוטה.
- בחודש מרס 2010 פרסם המפקח טיוטת חוזר שנייה שעניינה "הרכב הון עצמי של מבטח – טיוטה שנייה". מטרתה של הטיוטה לקבוע כללים ועקרונות להרכב ההון העצמי של מבטח העולה בקנה אחד עם דירקטיבת Solvency II וכן לקבוע הוראות שעה לעניין הרכב ההון העצמי של מבטח שתחול עד ליישומה המלא של הדירקטיבה בישראל, במועד שיודיע עליו המפקח.
- בחודש מרס 2010 פרסם המפקח טיוטת חוזר בעניין הכרעות עקרוניות שעניינה "חובת קבלת הסכמה מפורשת לשם צירוף מבוטחים לביטוח". מטרתה של טיוטה זו להורות כי מבטח לא יצרף מבוטחים לתכנית ביטוח

בנסיבות שאינן בגדר הצעה מזכה אלא בכפוף לקבלת הסכמה מפורשת מראש של המבוטח.

- בחודש מרס 2010 פורסמה הצעת חוק החברות (תיקון מס' 12) (ייעול הממשל התאגידי), התש"ע-2010, הכוללת מספר תיקונים לחוק החברות, התשנ"ט-1999, וביניהם החלת עקרון עצמאות שיקול הדעת בהצבעת דירקטור בישיבות הדירקטוריון וועדותיו. במסגרת הצעת החוק, מוצע, בין היתר, להוסיף הגדרה של "דירקטור בלתי תלוי", לחזק את מעמדה ואת אי התלות של ועדת הביקורת, לאפשר לחברה להאריך את כהונת דירקטור חיצוני בשתי תקופות נוספות בת שלוש שנים כל אחת, להרחיב את הגדרת "קרוב" בחוק כך שתחול על אח והורה של בן זוג, וכן לתקן את ההוראות לעניין תביעה נגזרת והצעת רכש.

1.2.9.2 ביטוח כללי

- בחודש יולי 2010 פורסמה טיוטה שלישית של תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי), התשמ"ו-1986. עיקרי השינויים על פי הטיוטה – קביעת שווי רכב שאינו נכלל במחירון על פי הערכת שווי שתצורף למפרט; הוראה לפיה לאחר תשלום תגמולי הביטוח או החלפת הרכב יהיה רשאי המבטח לקבל מהמבוטח את זכויותיו ברכב, למעט אביזרים ומכלולים שבגינם אין המבוטח זכאי לתגמולי ביטוח; הוראות לעניין תשלום תגמולי ביטוח בשל נזק חלקי; קביעה כי חובת גילוי לגבי נזקים שאירעו לרכב או לצד שלישי בשלוש השנים האחרונות כתוצאה מסיכונים הכלולים בביטוח, לא תחול לגבי התקופה שבה הרכב לא היה בבעלות המבוטח; הוראה בדבר אפשרות קיזוז למבטח מחוב מבוטח בגין פוליסות.
- בחודש יולי 2010 פורסמו "תקנות פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (מסירת מידע מהקרן), תש"ע-2010". מטרתם של תקנות אלו לאפשר לגופים זכאים לקבל מידע מן הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים (להלן: "הקרן") לצורך מימוש זכויותיהם בקשר לתאונות דרכים וכן להסדיר את אופן קבלת המידע. בין הגופים הזכאים נמנות חברות הביטוח, מד"א, קופות החולים, משרד הביטחון ועוד. על פי התקנות, תמסור הקרן למשטרת ישראל אחת לחודש את המידע, מספרי הרישוי ותקופות הביטוח של כלי הרכב הנמצאים בידה לשם חקירת תאונות דרכים ואכיפת הוראות הדין הנוגעות לכך ולשם אכיפת הוראות פקודת הביטוח. תחילתן של תקנות אלו 90 ימים מיום 18.7.2010.
- בחודש יולי 2010 פורסמו "תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי) - התשמ"ו-1986 - טיוטה שלישית". מטרת הטיוטה לפרט את השינויים המוצעים בפוליסה בחוזה לביטוח רכב פרטי (נזקי רכוש של רכב פרטי ומסחרי עד 4 טון) (להלן: "הפוליסה התקנית"). בין השינויים המוצעים בטיטה: ההרחבות לפוליסה לא יכללו כיסוי לנזקי גוף; המבטח יקבע במפרט או בפוליסה את הנוסחה לכינון בסמוך לפירוט סכומי ההשתתפות העצמית; על המבטח לברר עם המבוטח בשלב מתן הצעת הביטוח, מהן התוספות או האביזרים שהתווספו לרכב ועשויים להשפיע על שווי וכן עליו לשמור תיעוד של הבירור האמור.
- בחודש יוני 2010 החליט הממונה על הגבלים עסקיים על מתן פטור להסדר בין איגוד חברות הביטוח, מרכז הסליקה של חברות הביטוח בע"מ ומבטחים נוספים, על הקמת מאגר מידע על היסטוריית תאונות כלי רכב. הפטור ניתן בתנאים להסדר בין איגוד חברות הביטוח, מרכז הסליקה של חברות הביטוח ומבטחים נוספים. הפטור ניתן על מנת לאפשר את הקמתו של מאגר מידע על היסטוריית תאונות כלי רכב הכולל פרטים אודות כלי הרכב שיירשמו במאגר (פרטי הרכב, מבטחים קודמים, פרטים על תביעות ביטוח, פרטים על נזקי תאונות). המידע במאגר יהיה זמין הן לציבור רוכשי רכב משומש והן למבטחים שיצטרפו למאגר. לפי ההחלטה, לאור החשש

התחרותי שהשיתוף במידע יביא לפגיעה בתחרות החליטה הממונה להתנות את הפטור בתנאים המנויים בהחלטה וכן לקצוב אותו לתקופה של שלוש שנים.

- בחודש מאי 2010 פורסמו תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאי חוזה לביטוח חובה של רכב מנועי) (תיקון), התש"ע – 2010. סעיף התחילה של התקנות תוקן כך שהתקנות יחולו על פוליסות בביטוח רכב חובה, על תעודות ביטוח ועל חוזי ביטוח שתחילת תקופת הביטוח הקבועה בהם היא ביום 1 באוקטובר 2010 או במועד מאוחר יותר.
- בחודש מאי 2010 פרסם המפקח הבהרה שעניינה "העברת האחריות לטיפול הרפואי של נפגעי תאונות דרכים" ובה נקבע כי אין בהעברת האחריות המימונית לשירותים הניתנים לנפגעי תאונות דרכים על ידי קופות החולים כדי לגרוע מאחריותן של חברות הביטוח להמשיך ולכסות שירותים שאינם כלולים בסל הבריאות, לרבות פינוי נפגעי תאונות דרכים באמצעות אמבולנס אשר לא הסתיים באשפוז וכן פינוי מוסק.
- כמו כן, בחודש יולי 2010 הוציא המפקח מכתב עמדה למנכ"ל איגוד חברות הביטוח בישראל על פיו הוא מבהיר כי עמדת אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון היא שעל חברות הביטוח להמשיך ולכסות פינוי של נפגעי תאונות דרכים באמצעות אמבולנס, אשר לא הסתיים באשפוז, וכן פינוי מוסק של נפגעי תאונות דרכים. כמו כן, נמסר במכתב כי אין באמור לעיל כדי למנוע בחינה של עלות אספקת השירותים שנקבעה בהודעת שר האוצר לפי חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975.
- בחודש מאי 2010 עברה בקריאה טרומית הצעת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תיקון- איסור לתקן או לשקם רכב שנגרם לו נזק של 50% לפחות), התש"ע- 2010. על פי ההצעה תוגבל האפשרות של מבטחים לתקן רכב או לשקמו במקרה של אובדן של 50% ומעלה משווי עובר לתאונה. ביום 30.5.2010 החליטה וועדת השרים לענייני חקיקה לתמוך בקריאה הטרומית להצעת החוק האמורה, ובלבד שהמשך הליכי החקיקה ייעשו בתיאום עם משרד המשפטים, משרד האוצר ומשרד התחבורה והבטיחות.
- בחודש מרס 2010 פורסם חוק חוזה ביטוח (תיקון מס' 4), תש"ע-2010, הקובע כי מבטח בביטוחים אישיים (קרי- ביטוח תאונות אישיות, ביטוח רכב (רכוש), ביטוח דירות ותכולתן, ביטוח חיים, ולמעט ביטוח אחריות) הנמצא בהליך משפטי מול מבוטח, ולא שילם את תגמולי הביטוח שלא היו שנויים במחלוקת בתום לב, במועדים שבהם היה עליו לשלם - מחויב בית המשפט לחייבו בתשלום ריבית מיוחדת על סכומי תגמולי הביטוח, כמפורט בסעיף 28א לחוק. לעניין מבטח כאמור בביטוחים שאינם ביטוחים אישיים- רשאי בית המשפט לחייבו בתשלום הריבית המיוחדת כאמור. תחילתו של התיקון 30 יום מיום פרסומו.

1.2.9.3 ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (כולל בריאות)

- בחודש נובמבר 2010 פורסם חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 5 והוראת שעה), התשע"א – 201, הכולל, בין היתר, תיקונים בעניינים שנבעו מתיקון מס' 3 לחוק קופות הגמל ובנוסף הוסרו מגבלות מסוימות על פעילות חברות מנהלות. התיקון לחוק מאפשר לחברה מנהלת לעסוק בעיסוקים אחרים הנוגעים למוצרים פנסיוניים. כמו כן, בעבר נאסר על חברה מנהלת לעסוק בעיסוקים אחרים הנוגעים למוצרים פנסיוניים. כמו כן, בעבר נאסר על חברה מנהלת של קרן פנסיה ותיקה לנהל מוצרים אחרים וכן נאסר על חברה מנהלת לנהל יותר מקרן פנסיה אחת הזכאית לאג"ח מיועדות מסוג ערד. התיקון מאפשר לחברה מנהלת של קרן ותיקה לנהל מוצרים אחרים (לרבות קרנות ותיקות אחרות). עם זאת, נותר האיסור על ניהול יותר מקרן פנסיה חדשה מקיפה אחת.

- בחודש אוקטובר 2010 פורסם חוזר גופים מוסדיים שעניינו "מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני". הוראות החוזר קובע "רשומה אחודה", אשר תשמש את הגופים המוסדיים, בעלי הרישיון וצרכני מידע נוספים בתחום החיסכון הפנסיוני, במטרה לייעל את תהליכי העבודה, להסיר חסמים טכנולוגיים, לעודד ולתמוך בקיומו של שוק תחרותי, משוכלל ומפותח, תוך הגברת השקיפות ושיפור מהימנות וזמינות המידע הרלבנטי לחסכונותיו הפנסיונים של הציבור. תחילתן של הוראות החוזר לעניין נספח א' הינן מיום 1 ביולי 2011.
- בחודש אוקטובר 2010 פרסם המפקח טיוטה שלישית של חוזר גופים מוסדיים בנושא קידוד קופות גמל. בטיטה מוצע לקבוע הוראות לקידוד כלל מוצרי החיסכון הפנסיוני וזאת כחלק מהמהלך שמוביל אגף שוק ההון להסדרת העברת המידע והכספים בין היצרנים והמפיצים השונים בשוק. בטיטה מוצע, בין היתר, לקבוע כי הגוף המוסדי יציין את קוד קופת הגמל, שנקבע על פי הוראות הטיטה, בכל דיווח מטעמו לגוף מוסדי אחר, לסוכנים, יועצים, עמיתים ולרבות במסגרת פרסומים מטעמו.
- בחודש אוקטובר 2010 פרסם המפקח טיוטת חוזר גופים מוסדיים בנושא נספח ב' לחוזר גופים מוסדיים 2010-9-5: "מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני". במסגרת הטיטה, מוצע לקבוע הוראות לעניין ממשק טרום ייעוץ הנוגע להעברת מידע מגוף מוסדי לבעל רישיון לפני מתן ייעוץ פנסיוני או שיווק פנסיוני, כחלק מהממשקים המפורטים בחוזר גופים מוסדיים 2010-9-5 בעניין מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני המוזכר לעיל.
- בחודש אוקטובר 2010 פורסם תזכיר חוק לתיקון חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ פנסיוני, שיווק פנסיוני, והפעלת מערכת סליקה), התש"ע – 2010, במסגרת הצעת חוק המדיניות הכלכלית לשנים 2011 ו-2012 (תיקוני חקיקה), התשע"א – 2010 ("התזכיר" ו-"חוק הייעוץ", בהתאמה). בתזכיר מוצע להוסיף מספר פרקים לחוק הייעוץ אשר עניינם הסדרת הליך רישוי של חברה להפעלת מערכת סליקה פנסיונית ומנגנוני הפיקוח על חברה כאמור. הוראות התזכיר מסדירות את סמכויות הממונה לקביעת הוראות הנוגעות למתן רישיון לחברה להפעלת מערכת סליקה פנסיונית וכן הוראות ביחס לדרכי פעילותה וניהולה של מערכת סליקה פנסיונית, מתוך מטרה להגן על ענייני משתמשי המסלקה ומקבלי השירות מהמשתמשים ולמניעת ריכוזיות בתחום הייעוץ והשיווק הפנסיוני. כמו כן, מוצע בתזכיר לקבוע כללים לעניין פיקוח הממונה על אבטחת המידע המועבר במסלקה.
- בחודש אוגוסט 2010, פורסמה טיוטת עדכון לחוזר סוכנים ויועצים בנושא הסכם למתן שירותים. בטיטה מוצע לאפשר לחברה מנהלת של קופת גמל המתופעלת באמצעות תאגיד בנקאי, ליתן לעמית קופת הגמל שירותי תפעול כמפורט בטיטה המוצעת באמצעות התאגיד הבנקאי, וזאת במשך תקופת ביניים שתסתיים, על פי הטיטה המוצעת, בשנת 2012.
- בחודש אוגוסט 2010 פורסמה טיוטת הבהרה לחוזר סוכנים ויועצים בנושא איסור מתן טובת הנאה ליועץ פנסיוני. הטיטה מבהירה את משמעות המונח זיקה על פי סעיף 19 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק בייעוץ פנסיוני ובשיווק פנסיוני), התשס"ח-2005 ומהם האיסורים החלים על גוף מוסדי בקשר למתן הטבות ליועצים פנסיונים או לעובדי בנקים, ועל יועץ פנסיוני בקשר לקבלת הטבה. בהתאם להוראות הטיטה המוצעת, גוף מוסדי רשאי ליתן הטבה כאמור לרבות הטבה בגובה דמי הניהול בכפוף לכך שההטבה תינתן לכל עובדי הגוף המעסיק את היועץ הפנסיוני וכי ההטבה דומה להטבות שמעניק הגוף המוסדי לגופים אחרים בעלי מאפייני שוק דומים. טיוטת החוזר מתייחסת גם להסדרת השתתפות יועץ הפנסיוני בכנסים ואירועים המאורגנים או ממומנים על ידי גוף מוסדי.

- בחודש אוגוסט 2010 פורסם דוח הוועדה הבין-משרדית לבחינת שוק הקסטודיאן שהוקמה ערב המשבר בשוק ההון העולמי לצורך בחינת שירותי הקסטודיאן בישראל ועל מנת לבחון את הצורך בשיפור הרגולציה בתחום זה. הדוח כולל מספר המלצות להסדרת מתן שירותי הקסטודיאן בישראל. בשלב זה הוועדה המליצה כי כל רגולטור ובניהם גם הממונה על שוק ההון, יתאים את המסגרת הרגולטורית לעקרונות המפורטים בדוח בהתאם לצרכים הספציפיים של הגופים המפוקחים על ידו
- בחודש אוגוסט 2010 פרסם המפקח עדכון לחוזר הוראות לעניין מסמך הנמקה ומסירתו ללקוח, במסגרתו נדחה מועד התחילה למילוי מסמך הנמקה באופן ממוחשב ליום 1 בינואר 2011.
- בחודש אוגוסט 2010 פורסמה טיוטת תיקון לחוזר פנסיה בנושא עקרונות לעמיתים שהצטרפו לקרנות פנסיה בחודשים ינואר-מרס 1995. החוזר האמור קבע עקרונות לטיפול בעמיתים כאמור בקרנות פנסיה שלא פעלו בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בנושא זה שפורסמו בשנים 1999 עד 2002. בתיקון החוזר מוצע להרחיב את הגדרת עמיתי תקופת הביניים שבחוזר כך שתכלול את כל העמיתים שהצטרפו לקרנות הפנסיה בין 1 בינואר 1995 ועד 31 למרס 1995.
- בחודש אוגוסט 2010 פורסמה טיוטת הבהרה לחוזר גופים מוסדיים בנושא מבנה אחיד מצומצם להעברת מידע מגוף מוסדי לבעל רישיון כהגדרתו בחוזר. על פי הבהרה על הגוף המוסדי לנקוט באמצעים העומדים לרשותו לצורך איתור המידע המצוי בידו ביחס לכלל המוצרים המפורטים בחוזר ולהעבירו לבעל הרישיון בהתאם להוראות החוזר, אף אם בקשת המידע לא התייחסה למוצר מסוים.
- בחודש יולי 2010 פורסמה טיוטה שנייה של תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(הקמת מסלולי ברירת מחדל), התש"ע-2010 ושל חוזר גופים מוסדיים בנושא "התאמת מסלול החיסכון למאפייני העמית" ("המודל הציילאני"). על פי הוראות הטייטה, על כל גוף מוסדי להקים לפחות ארבעה מסלולי השקעה שיהוו ברירת מחדל להשקעת כספי העמיתים בקופות הגמל שבניהולו, אליהם ישויכו העמיתים שלא בחרו במסלול השקעה אחר (לרבות עמיתים קיימים), בהתאם למאפיינים אישיים שייקבעו לעניין זה (ובראשם מאפיין הגיל). עוד מוצע, כי הכספים העומדים כנגד התחייבויות לפנסיונרים (בקופת גמל משלמת לקצבה - קרן פנסיה ותכנית ביטוח מנהלים קצבתי) יושקעו במסלול השקעה נפרד. המודל המוצע אינו מיועד לחול על קופות גמל מרכזיות, קרנות פנסיה ותיקות, קרנות השתלמות, קופות גמל בניהול אישי, קופות גמל מבטיחות תשואה וקופות גמל למטרה אחרת.
- בחודש יוני 2010 פורסם חוזר שעניינו "הוראות לעניין דרכי פעולתה וניהולה של המסלוקה לחיסכון לטווח ארוך בע"מ". בחוזר הוראות לעניין ישיבות הדירקטוריון והאסיפה הכללית, אישור מינוי נושא משרה, שינוי תקנון החברה, כללים לעניין החזקת אמצעי שליטה, אישור הממונה ביחס להחלטות המסלוקה ומסירת ידיעות ומסמכים למפקח.
- בחודש מאי 2010 פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל)(משיכת כספים חלקית מקרן השתלמות), התש"ע - 2010 וטיטות תקנות מס הכנסה (כללית לאישור ולניהול קופות גמל) (תיקון), התש"ע - 2010. על פי הטייטות, מוצע להחליף את סדר תשלום הכספים ממרכיבי חשבון קרן השתלמות בעת משיכה חלקית מקרן השתלמות על ידי עמית, מסדר התשלום שהיה עד כה. כמו כן, מוצע לקבוע כי החברה המנהלת תשלם לעמית המבקש למשוך חלק מהכספים מחשבוננו בקרן השתלמות תחילה מחלק מרכיב החשבון של הכספים שהופקדו עד ליום 31 בדצמבר 2002, ובקרן השתלמות לעצמאיים, שהופקדו עד ליום 30 בנובמבר 2002 (המועד הקובע), ולאחריהם כספים מחלק מרכיב החשבון של

תשלומים ששולמו לקרן מהמועד הקובע ואילך שהם תשלומי הפקדה מוטבת כהגדרתם בפקודת המסים, ולבסוף כספים מחלק מרכיב החשבון של התשלומים ששולמו לקרן מהמועד הקובע ואילך שאינם תשלומי הפקדה מוטבת. על אף האמור, ניתנת בידי העמית אפשרות לבקש מן החברה המנהלת למשוך את הכספים מחשבוננו בקרן ההשתלמות באופן שונה מן הסדר שנקבע בתקנות כאמור לעיל.

- בהמשך לתיקון סעיף 2 לחוק קופות גמל, מחודש יולי 2009, במסגרתו נקבע כי החל מיום 1 בינואר 2011 חברה מנהלת של קופת גמל לא תנהל יותר מקופת גמל אחת מכל סוג של קופות הגמל המפורטים בסעיף, פורסמה בחודש אפריל 2010 **טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הרשאה לנהל יותר מקופת גמל אחת), התש"ע – 2010**. על פי הטיוטה חברה מנהלת אשר ביום תחילתו של חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה ליישום התכנית הכלכלית לשנים 2009 ו-2010), ניהלה יותר מקופת גמל אחת, מסוג קופת גמל לא משלמת לקצבה, קופת גמל לתגמולים, קופת גמל אישית לפיצויים או קרן השתלמות, באמצעות יותר מאשר גוף מתפעל אחד, תהא רשאית עד ליום 1 בינואר 2014 לנהל באמצעות כל אחד מהגופים המתפעלים קופת גמל אחת מכל סוג כאמור. בנוסף, חברה מנהלת אשר ניהול קופת הגמל הועבר אליה מחברה מנהלת אחרת או שהתמזגה עם חברה מנהלת אחרת ומועד העברת הניהול או המיזוג חל לאחר יום 1 ביוני 2010, תהא רשאית עד לתום ששה חודשים ממועד העברת הניהול או המיזוג, לפי העניין, לנהל קופת גמל נוספת אחת מסוג קופת הגמל שהניהול בה הועבר אליה או שהייתה בניהולה של החברה המנהלת עימה התמזגה.

- בחודש אפריל 2010 פורסמה **טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (העברת כספים בין קופות גמל) (תיקון), התש"ע–2010, וטיוטת חוזר "העברת כספים בין קופות גמל" (להלן: "הטיוטות")** וכן מקבץ הבהרות שמטרתן מתן מענה לסוגיות שונות שהועלו בקשר עם התקנות והחוזר הנזכרים לעיל. במסגרת הפרסומים הנזכרים מוצעים שורה של תיקונים לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (העברת כספים בין קופות גמל) (תיקון), התשס"ח–2008, ולחוזר העברת כספים בין קופות גמל (להלן: "התקנות" ו-"החוזר") ובין השאר, תיקונים כדלקמן: ניתנה אפשרות לאחד חשבונות של עמית בקופת גמל ללא תלות בותק הקופה וזאת להבדיל מהמצב שהיה נהוג קודם לכן לפיו ניתן היה לאחד כספים לקופה שמועד ההפקה בה מאוחר יותר; הובהר כי בכל מקרה של ליקויים, למעט ליקויים מהותיים, הנוגעים לעצם היכולת להעביר כספים על פי התקנות, על הגוף המנהל של החברה המקבלת ושל החברה המעבירה לפעול לתיקון הליקויים והשלמת החוסרים בהתאם ללוחות הזמנים הקבועים; קוצר פרק הזמן להעברת כספים בין קופות המנוהלות על ידי אותו גוף מנהל מעשרה לשלושה ימי עסקים, ונקבעו לוחות זמנים חדשים לבקשות ביטול במקרים אלו; נקבע כי במקרה של העברת כספים באיחור על ידי הקופה המעבירה, יידרש הגוף המעביר להעביר לגוף המקבל את נתוני התשואה של הקופה המעבירה בתקופת האיחור. יצוין, כי בהתאם לתקנות, במקרה שבו הפרש בין תשואת הקופה המקבלת לתשואת הקופה המעבירה, במועד האיחור, גבוה מריבית הפיגורים המשולמת מהקופה המעבירה, יהיה על הגוף המנהל של הקופה המעבירה לשלם לגוף המקבל, מתוך דמי הניהול אותם הוא גובה, את הפרש בניכוי ריבית הפיגורים ששולמה על ידו.

- בחודש אפריל 2010 פרסם המפקח נוהל מיזוג קופת גמל עם קופת גמל אחרת, המנוהלות בנאמנות בידי אותה חברה מנהלת בהתאם לסעיף 37 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה – 2005. סעיף 37 לחוק קופות גמל. על פי הנוהל, במקרים בהם לא מדובר במיזוג הדורש הנחיות מהממונה ואישורו מראש כמפורט בסעיף 37 לחוק הנ"ל, על החברה המנהלת להכין מתווה פעולה מפורט שיכלול, לכל הפחות, התייחסות למספר פרמטרים המפורטים בנוהל.

- בחודש אפריל 2010 פורסמו טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (קופת גמל בניהול אישי) (תיקון מס' 2), התש"ע-2010 וטיטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (רכישה ומכירה של ניירות ערך) (תיקון מס' 2), התש"ע-2010 (להלן: "טיטות התיקונים"). טיוטות התיקונים מתייחסות למגבלות על פעילות ברוקראז' באמצעות צד קשור וקובעות, כי בכפוף לקיום הליך תחרותי, חברה מנהלת או משקיע מוסדי, לפי העניין, רשאים לרכוש או למכור ניירות ערך באמצעות צד קשור ובלבד ש: (1) העמלות בשל רכישות או מכירות כאמור לא יעלו על 20% מסך כל העמלות ששולמו בשל כלל הרכישות והמכירות שביצע המשקיע המוסדי במהלך השנה; (2) העמלה שתשולם לצד קשור בשל רכישה או מכירה כאמור לא תעלה על העמלה שתושלם לזוכה בהליך התחרותי, שאינו צד קשור, בשל עסקה זהה או דומה. התיקונים המוצעים בתקנות האמורות, עתידים להיכנס לתוקף ביום 1 ביולי 2010, ולהחליף את ההוראה בכל אחת מהתקנות לפיה החל מיום 30 ביוני 2010 חברה מנהלת או משקיע מוסדי, לפי העניין, אינם רשאים לרכוש או למכור ניירות ערך באמצעות צד קשור. בחודש יולי 2010 פורסם נוסח סופי לתיקון התקנות הנ"ל.
- בחודשים פברואר ומרס 2010 הונחו מספר הצעות חוק על שולחן הכנסת ובהן מוצע להגביל את שיעור דמי הניהול שרשאי לגבות גוף מוסדי (חברת ביטוח, חברה מנהלת של קרן פנסיה וחברה מנהלת של קופת גמל), מסך כל הנכסים שהצטברו בחשבונו של עמית/מבוטח וכן מהפקדותיו השוטפות. למועד החתימה על הדוחות הכספיים, טרם הוחל בהליך החקיקה לגבי הצעות אלה. ככל שתקבע הפחתה בשיעורי דמי הניהול שרשאית החברה לגבות כיום, הרי שיהא בכך כדי להשפיע על רווחיותה.

1.2.10 התפתחויות בסביבה המאקרו כלכלית

1.2.10.1 התפתחות המשק, שוקי ההון והכספים

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 נמשכה ההתאוששות של המשק הישראלי, לצד סימנים להתאוששות איטית יותר של חלק מהמשקים המרכזיים בעולם. הפעילות הכלכלית המקומית, שהמשיכה להתרחב, הקיפה את מרבית הענפים במשק ושיפרה באופן משמעותי את מצב התעסוקה.

במהלך התקופה הנסקרת נרשם זינוק בקצב הגידול של מספר המועסקים במשק הישראלי, כך ששיעור המועסקים מסך האוכלוסייה בגיל העבודה חזר לרמתו ערב המשבר הפיננסי העולמי שאירע בשלהי שנת 2008, ושיעור המובטלים מסך כוח העבודה הגיע לשיעור של כ-6.2%, שיעור נמוך היסטורית. המשך ההתאוששות בשוק העבודה ניכר גם ביחס למספר המובטלים למשרה פנויה, המשמש מדד ללחץ בשוק העבודה. מדד זה המשיך לרדת במהלך התקופה הנסקרת, כתוצאה הן מירידה של מספר המובטלים והן מעלייה של מספר המשרות הפנויות.

הפעילות הכוללת בענף הבנייה המשיכה להתרחב אף היא בתקופה הנסקרת, התרחבות שהובלה על ידי גידול הבנייה למגורים. ההשקעות בבנייה למגורים גדלו, לצד עלייה בהתחלות הבנייה ובהיתרי הבנייה למגורים. התפתחות זו, שלווה במאמצים מוגברים של מינהל מקרקעי ישראל ומשרד השיכון להאיץ את קצב שיווק הקרקעות, עשויה לבשר גידול עתידי נוסף של הפעילות בענף.

יחד עם זאת, האינדיקטורים לפעילות הריאלית שהתפרסמו במהלך החודשים האחרונים במשק הישראלי מצביעים על התמתנות מסוימת בקצב הצמיחה המשקף בעיקר את הירידה בייצוא, תוך עלייה באי הודאות ביחס להתמתנות הצמיחה שנובעת כשלעצמה מאי ודאות בביקושים העולמיים. מנגד, מצביע סקר החברות של בנק ישראל לרבעון השלישי על המשך ההתרחבות של הפעילות גם ברבעון השלישי. לפי הסקר, ההתרחבות מקיפה את כל הענפים המדווחים למעט ענף הבנייה. המשך ההתרחבות ברבעון השלישי מאפיין הן את השוק המקומי והן את היצוא.

גם נתוני שוק העבודה שהצטברו במהלך החודשים האחרונים הינם מעורבים. על פי נתוני סקר המעסיקים של משרד התעשייה והמסחר לרבעון השלישי של שנת 2010 עלה מעט הביקוש לעובדים. מאז התעסוקה (ההפרש בין מספר המשרות שאוּשָׁו למספר העובדים שנפלטו) הינו עדיין חיובי, אולם הוא נמוך ביחס לנתוני הרבעון השני. בנוסף, במהלך חודש אוגוסט עלה מספר התביעות החדשות לדמי אבטלה, כאשר מנגד על פי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה לחודש ספטמבר עלה מספר המשרות הפנויות בכ-1.4%, לעומת חודש אוגוסט. גם נתוני הגבייה של מס הבריאות לחודש ספטמבר מצביעים על המשך העלייה של סך תשלומי השכר במשק. בשכר הנומינלי והריאלי השתנתה המגמה של החודשים האחרונים, והוא ירד בחודש יולי ב-0.8% וב-0.6%, בהתאמה.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 עלה מדד המחירים לצרכן ב-1.9%. סעיף הדיור במדד המחירים לצרכן – שמתייחס לשכר הדירה - ממשיך להיות גורם משמעותי בעלית מדד המחירים לצרכן. מחירי הדירות, הנמדדים על פי סקר מחירי הדירות המשיכו לעלות בקצב מהיר. בניכוי סעיף הדיור במדד, שעלה מתחילת השנה ב-5.6%, עלה מדד המחירים לצרכן בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 ב-0.8% בלבד. האינפלציה ב-12 החודשים האחרונים שהסתיימו בסוף הרבעון השלישי של שנת 2010 עמדה על 2.4%, בתוך הטווח של יעד האינפלציה. מנגד, ציפיות האינפלציה ל-12 החודשים הבאים הנגזרות משוק ההון ואלו של החזאים, נמצאות בקרבת הגבול העליון של יעד האינפלציה, בין היתר, בהשפעת הציפייה להמשך העלייה במחירי הדיור.

מחירי הדירות, הנמדדים על פי סקר מחירי הדירות ואינם נכללים במדד המחירים לצרכן, המשיכו לעלות, וקצב עלייתם הואץ ל-1.3% בחודשים יולי-אוגוסט, לאחר שבחודשים יוני-יולי הם עלו ב-0.7%. מתחילת שנת 2010 עלו מחירי הדירות ב-9.7%, וב-12 החודשים האחרונים, בכ-1.9%.

כאמור, קצב העלייה של מחירי הדיור ממשיך להיות מהיר מאוד והמשך עלייתם בקצב זה גם בעתיד עלול לגרום למצב שבו הם עלולים להיות רחוקים מרמתם הכלכלית. מאחר ומחירי השכירות לא מתנתקים בטווח הארוך ממחירי הרכישות, ולאור סבירות להסתת ביקוש מרכישות לשכירות לאחר הוראות בנק ישראל, סביר להניח שעלית מחירי השכירות תתבטא במדדי המחירים במהלך החודשים הקרובים.

בעקבות המשך העלייה במחירי הדירות והתרחבות האשראי לרכישת דירות, בין היתר על רקע רמת הריבית הנמוכה ובהמשך לפעולות קודמות בהן נקט בנק ישראל, הוציא המפקח על הבנקים בבנק ישראל טיוטת הוראה לבנקים המורה להם להגדיל את הקצאת ההון בגין הלוואות לדיור במינוף גבוה שהועמדו בריבית משתנה. צעדים אלה צפויים לפעול גם למיתון העלייה במחירי הדירות, ובעקבות זאת, למיתון עליית סעיף הדיור במדד המחירים לצרכן.

במשקים המפותחים נותרה האינפלציה ברמות נמוכות, בעיקר על רקע עודף כושר הייצור במשקים אלה. במשקים המתפתחים גברו הלחצים האינפלציוניים, בעיקר בעקבות העליות במחירי הסחורות. על רקע החולשה הנמשכת במשקים המפותחים העיקריים, גידול הסיכון להתדרדרות מחודשת והחששות מדפלציה, עלו ציפיות המשקיעים להמשך ההרחבות המוניטאריות, במשקים אלה, ואף להגברתן.

יצוין, שריביות הבנקים המרכזיים במשקים המפותחים המובילים נמצאות ברמות נמוכות ובעקבות ההתפתחויות האחרונות צפויות להישאר נמוכות למשך זמן רב וחלקם נערכים לחידוש ההרחבה הכמותית.

הגירעון המקומי של הממשלה מתחילת שנת 2010 עד לחודש ספטמבר הסתכם ב-13.9 מיליארדי ש"ח, לעומת כ-23.2 מיליארדי ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגירעון הכולל ללא אשראי לשנת 2010 צפוי להסתכם, על פי ההתפתחויות עד כה, בשיעור של פחות מ-4% מהתוצר.

יצוין, שבמהלך חודש אוקטובר העלתה קרן המטבע הבינ-לאומית את התחזית לצמיחה העולמית בשנת 2010 מ-4.6% ל-4.8%, בעקבות נתוני הצמיחה לרבעון

השני, שהיו גבוהים מהצפי. עם זאת קרן המטבע צופה האטה מסוימת בקצב הצמיחה של המשקים המפותחים, שתחל במחצית השנייה של 2010 ותימשך במחצית הראשונה של 2011. לשנת 2011 צופה הקרן צמיחה עולמית של 4.2% המהווה התמתנות ביחס ל-2010.

1.2.10.2 שוקי האג"ח והמניות

במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 נמשכה בישראל ובעולם העלייה של מחירי איגרות החוב במקביל לעליה במחירי המניות. העלייה בשערי המניות ואיגרות החוב נבעו, בין השאר, מהעובדה שריביות הבנקים המרכזיים במשקים המפותחים המובילים נמצאות ברמות נמוכות מאוד ובעקבות צפי המשקיעים שריביות אלה צפויות להישאר נמוכות למשך זמן רב וכן כתוצאה מההתאוששות בצמיחה הכלכלית ברחבי העולם.

בסיכום שלושת הרבעונים הראשונים של 2010, עלה מדד ת"א 25 בשיעור של כ-7.1% ורשם רמות שיא של כל הזמנים, כאשר מדד ת"א 100 עלה בשיעור של כ-6%, ומדד ת"א 75 עלה בשיעור של כ-5.3%.

מגמת העליות נרשמה גם ברוב מדדי המניות המובילים בעולם. הנאסד"ק עלה במהלך המחצית הנסקרת בשיעור של כ-4.9%, בעוד שהדאו ג'ונס עלה בכ-4.1%. מדד הפוטסי עלה בכ-3.1%, ומדד הדאקס הגרמני עלה בכ-5.3%. מנגד, מדד הקאק הצרפתי ירד בכ-4.4%.

במהלך שלושת הרבעונים הראשונים של 2010 נרשמו בשוק האג"ח הקונצרני עליות מחירים חדות וירידה ניכרת של התשואות הגלומות. בסיכום תשעת החודשים הראשונים של שנת 2010, עלה מדד התל בונד 20 בכ-9.9% ומדד התל בונד 40 בכ-10.2%. מדד האג"ח הממשלתי הצמוד עלה בכ-8.2% ומדד האג"ח הממשלתי השקלי עלה בכ-3.8%.

יבוא ההון הניכר לשווקים המתפתחים הגביר את הפעילות בשוק המט"ח העולמי; במקביל תוגברו ההתערבויות בשווקי המט"ח העולמיים - הן באמצעות רכישות מט"ח מסיביות על ידי בנקים מרכזיים והן הטלת מגבלות על תנועות ההון.

התערבות בנק ישראל במסחר בדולר נמשכה גם במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2010. יתרות המט"ח של בנק ישראל גדלו במהלך התקופה מרמה של כ-60.6 מיליארד דולר לרמה של כ-66.3 מיליארד דולר נכון לסוף ספטמבר 2010.

התערבותו של בנק ישראל במסחר נועדה לנסות למתן מגמות חריגות בשערו של הדולר ביחס לסל המטבעות ומניסיון למנוע מתקפות ספקולנטים על המטבע המקומי. בסיכום תשעת החודשים הראשונים של שנת 2010, יוסף השקל בשיעור של כ-2.6% לעומת שערו היציג של הדולר, כאשר שערו היציג של האירו לעומת השקל רשם במהלך התקופה ירידה של כ-8.9%.

2. המצב הכספי

2.1 נתונים עיקריים מהדוחות הכספיים

2.1.1 נתונים מתוך המאזנים המאוחדים

(באלפי ש"ח)	30 בספטמבר 2010	30 בספטמבר 2009	31 בדצמבר 2009
סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה	11,472,242	9,864,260	10,169,178
סך הכל השקעות פיננסיות אחרות	13,979,682	12,617,797	13,281,634
נכסים אחרים	4,833,733	4,576,502	4,448,495
סך כל הנכסים	30,285,657	27,058,559	27,899,307
הון עצמי התחייבויות:	2,190,707	1,835,254	1,950,650
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה	13,665,319	12,870,462	12,925,047
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה	11,345,993	9,636,701	10,238,194
התחייבויות פיננסיות	1,716,161	1,524,286	1,513,374
התחייבויות אחרות	1,367,477	1,191,856	1,272,042
סך כל ההון וההתחייבויות	30,285,657	27,058,559	27,899,307

2.1.2 נתונים מדוחות רווח והפסד המאוחדים

1-12/2009	% שינוי	7-9/2009	7-9/2010	% שינוי	1-9/2009	1-9/2010	(באלפי ש"ח)
4,069,594	2.8%	1,017,662	1,046,212	4.2%	3,010,851	3,137,327	פרמיות שהורווחו ברוטו
3,337,873	(1.7%)	835,009	820,636	(0.3%)	2,483,188	2,474,519	פרמיות שהורווחו בשייר רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
4,112,369	(6.8%)	997,982	930,613	(52.9%)	3,341,629	1,573,018	הכנסות מדמי ניהול
457,703	63.6%	116,577	190,674	41.1%	321,748	453,938	הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
178,421	14.9%	46,956	53,961	27.5%	134,394	171,321	עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
5,961,484	(7.7%)	1,560,711	1,441,295	(32.9%)	4,714,022	3,164,362	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
873,176	1.9%	224,372	228,608	3.2%	656,408	677,120	הוצאות מימון חלק ברווחי חברות כלולות, נטו
516,059	21.9%	119,690	145,896	16.9%	361,504	422,656	רווח לפני מיסים על הכנסה
140,076	(19.8%)	58,188	46,677	(25.4%)	116,585	86,975	מיסים על הכנסה
(1,808)	(53.2%)	617	289		3,057	(738)	רווח לתקופה
593,763	291.2%	34,180	133,697	(26.3%)	435,497	320,945	
190,793	%	1,013	47,872	(12.6%)	134,752	117,740	
402,970	158.8%	33,167	85,825	(32.4%)	300,745	203,205	

2.1.3 נתונים על פרמיות שהורווחו ברוטו פרמיות ביטוח לפי תחומים:

1-12/2009	% שינוי	7-9/2009	7-9/2010	% שינוי	1-9/2009	1-9/2010	(באלפי ש"ח)
866,189	3.1%	217,293	223,945	2.1%	647,032	660,832	רכב רכוש
601,875	(2.7%)	152,964	148,890	0.8%	445,764	449,386	רכב חובה
							ענפי רכוש
528,368	(0.5%)	133,609	132,946	(0.0%)	396,108	396,076	ואחרים
							ענפי חבויות
246,766	0.4%	61,029	61,294	(1.9%)	184,763	181,342	אחרים
							סך תחום ביטוח כללי
2,243,198	0.4%	564,895	567,075	0.8%	1,673,667	1,687,636	תחום ביטוח חיים
							וחיסכון ארוך
1,827,732	6.0%	453,199	480,190	8.4%	1,337,823	1,449,676	טווח
(1,336)	143.8%	(432)	(1,053)		(639)	15	התאמות וקיצוים
							סה"כ פרמיות שהורווחו ברוטו
4,069,594	2.8%	1,017,662	1,046,212	4.2%	3,010,851	3,137,327	

2.1.4 ההון העצמי

ההון העצמי של החברה נכון ליום 30 בספטמבר 2010 עומד על סך של 2,191 מיליוני ש"ח לעומת סך של 1,951 מיליוני ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2009. הגידול בהון נובע בעיקר מרווח בסך של כ- 203 מיליוני ש"ח ומגידול בקרן ההון הנובעת מנכסים פיננסיים זמינים למכירה וקרנות הון אחרות בסך של כ- 37 מיליוני ש"ח.

בהתאם לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998 (על תיקוניהן) (להלן: "תקנות ההון") החלות על המבטחים בקבוצה, למנורה ביטוח ולשומרה קיים, נכון לתאריך הדוח, עודף הון בסך של 775 מיליוני ש"ח ו- 30 מיליוני ש"ח, בהתאמה. יצוין, כי לצורך עמידה במלוא דרישות ההון על פי תקנות ההון כפי שתהיינה בתוקף ביום 31 בדצמבר 2011, נכון לתאריך הדוח, למנורה ביטוח עודף הון בסך של כ- 403 מיליוני ש"ח ואילו לשומרה קיים חוסר בהון בסך של כ- 9 מיליוני ש"ח (זאת לאחר ניכוי הון ראשוני מעבר למגבלת כפל ההון הבסיסי בסך של כ- 27 מיליוני ש"ח). בהתעלם מניכוי ההון הראשוני כאמור, לשומרה עודפי הון בסך של כ- 18 מיליוני ש"ח.

לחברה חברות בנות נוספות אשר חלות עליהן הוראות בדבר שמירה על הון עצמי מינימאלי. נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, כל החברות בקבוצה עומדות בדרישות ההון שנקבעו להן, לפי העניין (ראה גם באור 4 לדוחות הכספיים).

3. תוצאות הפעילות

3.1 רווח נקי מתחומי פעילות

1-12/2009	% שינוי	7-9/2009	7-9/2010	% שינוי	1-9/2009	1-9/2010	(באלפי ש"ח)
							רווח מתחומי הפעילות לפני מס:
340,737	103.7%	40,597	82,704	(52.2%)	272,137	130,174	רווח מביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
214,879	169.8%	16,431	44,334	0.5%	160,206	161,083	רווח מביטוח כללי
555,616	122.8%	57,028	127,038	(32.6%)	432,343	291,257	סך רווח לפני מס מתחומי פעילות ברי דיווח
38,147		(22,848)	6,659	841.3%	3,154	29,688	רווח לפני מס מאחרים (שלא נכללו בתחומים)
593,763	291.2%	34,180	133,697	(26.3%)	435,497	320,945	סה"כ רווח לפני מס
190,793	4625.7%	1,013	47,872	(12.6%)	134,752	117,740	מיסים על הכנסה
402,970	158.8%	33,167	85,825	(32.4%)	300,745	203,205	רווח נקי
		-	-			-	מיוחס ל:
402,798	158.8%	33,125	85,741	(32.5%)	300,576	202,975	בעלי מניות בחברה
172	100.0%	42	84	36.1%	169	230	זכויות מיעוט
402,970	158.8%	33,167	85,825	(32.4%)	300,745	203,205	רווח נקי

3.2 רווח כולל מתחומי פעילות

1-12/2009	% שינוי	7-9/2009	7-9/2010	% שינוי	1-9/2009	1-9/2010	(באלפי ש"ח)
רווח כולל מתחומי הפעילות							
לפני מס:							
414,887	44.8%	68,007	98,488	(50.6%)	340,845	168,208	רווח כולל מביטוח חיים וחסכון ארוך טווח
391,581	8.5%	45,730	49,614	(44.4%)	335,545	186,423	רווח כולל מביטוח כללי
806,468	30.2%	113,737	148,102	(47.6%)	676,390	354,631	סך רווח כולל לפני מס מתחומי פעילות ברי דיווח רווח כולל לפני מס מאחרים (שלא נכללו בתחומים)
200,636	1986.2%	792	16,515	(87.7%)	153,386	18,798	ס"כ רווח כולל לפני מס
1,007,104	43.7%	114,529	164,617	(55.0%)	829,776	373,429	מיסים על הכנסה
334,557	104.0%	28,262	57,641	(50.4%)	271,959	134,911	רווח כולל
672,547	24.0%	86,267	106,977	(57.2%)	557,817	238,518	
מיוחס ל:							
672,375	24.0%	86,225	106,893	(57.3%)	557,648	238,288	בעלי מניות בחברה
172	100.0%	42	84	36.1%	169	230	זכויות מיעוט
672,547	24.0%	86,267	106,977	(57.2%)	557,817	238,518	רווח כולל

תוצאות הפעילות בתקופת הדו"ח:

בתקופת הדוח נרשם רווח נקי בסך של כ- 203 מיליוני ש"ח לעומת רווח נקי בסך של כ- 301 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בסך של כ- 98 מיליוני ש"ח. השינוי האמור נובע בעיקר מירידה ברווח בסך של כ- 142 מיליוני ש"ח בתחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח, ומעלייה ברווח מפעילות שאינה מיוחסת למגזרים בסך של כ- 27 מיליוני ש"ח. על כל ההשפעות האמורות, יש לקחת בחשבון את השפעת המס אשר הקטינה את הירידה ברווח בסך של כ- 17 מיליוני ש"ח.

בתקופת הדוח חל גידול בהכנסות מפעילות שאינה מיוחסת למגזרים בסך של כ- 31 מיליוני ש"ח, הנובע מגידול בהכנסות מהשקעות ומפעילות הפיננסים. סך ההוצאות לא השתנה באופן מהותי אך חל שינוי בהרכבו. מחד, חל גידול בהוצאות הנהלה וכלליות בסך של כ- 21 מיליוני ש"ח, בין היתר, בשל עלות הקנס שהטיל המפקח על מנורה ביטוח וכן חל גידול בהוצאות עמלה ושיווק בסך של כ- 8 מיליוני ש"ח. מנגד חל קיטון של כ- 27 מיליוני ש"ח בהוצאות המימון. בנוסף, חלה ירידה של כ- 4 מיליוני ש"ח בחלק החברה ברווחי חברות כלולות.

ברבעון השלישי נרשם רווח נקי בסך של כ- 86 מיליוני ש"ח לעומת רווח נקי של 33 מיליוני ש"ח, ברבעון המקביל אשתקד, גידול של 53 מיליוני ש"ח. השינוי האמור נובע מעלייה ברווח בסך של כ- 42 מיליוני ש"ח בתחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח, מעלייה ברווח בסך של כ- 28 מיליוני ש"ח בביטוח כללי ומעלייה ברווח מפעילות שאינה מיוחסת למגזרים בסך של כ- 29 מיליוני ש"ח. על כל ההשפעות האמורות יש לקחת בחשבון את השפעת המס אשר הקטינה את הרווח בסך של כ- 47 מיליוני ש"ח.

ברבעון השלישי חל גידול בהכנסות מפעילות שאינה מיוחסת למגזרים בסך של כ- 22 מיליוני ש"ח, בעיקר מגידול בהכנסות מהשקעות. מנגד חל קיטון בהוצאות בסך של כ- 8 מיליוני ש"ח שנובע בעיקר מקיטון בהוצאות המימון בסך של כ- 14 מיליוני ש"ח, ומנגד גידול בהוצאות הנהלה וכלליות בסך של כ- 4 מיליוני ש"ח. בנוסף, חל גידול בהוצאות עמלה ושיווק והוצאות רכישה אחרות בסך של כ- 3 מיליוני ש"ח.

הרווח הכולל בתקופת הדוח הסתכם בכ- 239 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל של כ- 558 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ- 319 מיליוני ש"ח. הרווח הכולל ירד כתוצאה

מהקיטון ברווח הנקי בסך של כ- 98 מיליוני ש"ח, כאמור לעיל, וכן כתוצאה מהשינויים בקרן ההון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה בסך של כ- 35 מיליוני ש"ח בתקופת הדוח לעומת 257 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ברבעון השלישי נרשם רווח כולל בסך של 107 מיליוני ש"ח לעומת רווח כולל של 86 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, גידול של 21 מיליוני ש"ח. השינוי האמור נובע מגידול ברווח הנקי, כאמור לעיל, בסך של כ- 53 מיליוני ש"ח, וכן כתוצאה משינויים בקרן ההון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה בסך של כ- 21 מיליוני ש"ח ברבעון השלישי לעומת שינוי בקרן בסך של כ- 53 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. להסברים על השינוי ברווח במגזר ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח ומגזר ביטוח כללי ראה בסעיפים 3.3.1 ו- 3.3.5 להלן.

3.3 מידע כספי לפי תחומי הפעילות

3.3.1 תחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח

עיקרי ביאור תוצאות תחום ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח:

1-12/2009	% שינוי	7-9/2009	7-9/2010	% שינוי	1-9/2009	1-9/2010	(באלפי ש"ח)
1,827,732	6.0%	453,199	480,190	8.4%	1,337,823	1,449,676	פרמיות שהורווחו ברוטו
3,670,145	(11.0%)	918,748	817,555	(57.4%)	3,023,082	1,287,807	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון הכנסות מדמי ניהול
391,949	73.2%	97,433	168,746	42.3%	275,154	391,633	הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
41,535	(24.5%)	13,620	10,277	(4.1%)	35,010	33,581	עמלות הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
4,796,058	(7.5%)	1,234,342	1,141,388	(36.6%)	3,811,780	2,415,975	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
361,470	3.4%	94,509	97,731	4.9%	276,002	289,400	רווח לפני מס
375,593	12.2%	93,203	104,610	12.5%	268,462	302,090	
340,737	103.7%	40,597	82,704	(52.2%)	272,137	130,174	

בתקופת הדוח, נרשם רווח לפני מס בתחום חסכון ארוך טווח בסך של כ- 130 מיליוני ש"ח לעומת רווח של כ- 272 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ- 142 מיליוני ש"ח. הקיטון ברווח נובע בעיקר מקיטון ברווח מפעילות ביטוח חיים בסך של כ- 155 מיליוני ש"ח, במקביל לגידול ברווח מפעילות הפנסיה בסך של כ- 3 מיליוני ש"ח ומגידול ברווח מפעילות הגמל בסך של כ- 10 מיליוני ש"ח. הקיטון ברווח בביטוח חיים נובע מגידול בסך של כ- 114 מיליוני ש"ח בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ובתשלומים בגין מקרי ביטוח (לרבות בגין עדכון הערכות, הנחות ואומדנים אקטואריים), בניכוי השפעת רווחי השקעה שנזקפו למבוטחים, נטו, מגידול בהוצאות הנהלה וכלליות בסך של כ- 23 מיליוני ש"ח, מגידול בהוצאות עמלה בסך של כ- 12 מיליוני ש"ח ומקיטון בסך של כ- 87 מיליוני ש"ח בהכנסות מהשקעות העומדות כנגד התחייבויות ביטוחיות שאינן תלויות תשואה, כתוצאה משינוי במדיניות ההשקעות שבוצעה בהתאם להנחיות המפקח. מנגד, קיים גידול בהכנסות מדמי ניהול בסך של כ- 81 מיליוני ש"ח. העלייה ברווח מפעילות הפנסיה נובעת בעיקר מגידול בהכנסות מדמי ניהול בסך של כ- 24 מיליוני ש"ח ומנגד מקיטון בהכנסות מהשקעות בסך של כ- 8 מיליוני ש"ח, גידול בהוצאות הנהלה וכלליות בסך של כ- 7 מיליוני ש"ח וגידול בעמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות בסך של כ- 6 מיליוני ש"ח. העלייה ברווח מפעילות הגמל נובעת בעיקר מגידול בהכנסות מדמי ניהול בסך של כ- 11 מיליוני ש"ח ומעלייה בפער שבין הכנסות מהשקעות לבין הסכום הנזקף לקופות הגמל

מבטיחות התשואה בכ- 6 מיליוני ש"ח, ומנגד גידול בעמלות, הוצאות שיווק, והוצאות רכישה אחרות בסך של כ- 3 מיליוני ש"ח וגידול בהוצאות הנהלה וכלליות ואחרות בסך של כ- 3 מיליוני ש"ח. סכום הפרמיות שהורווחו הסתכם לסך של כ- 1,450 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ- 1,338 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה של כ- 8%. שיעור הפדיונות של הקבוצה בתקופת הדוח, בביטוח חיים, עמד על כ- 3.9% מהעתודה הממוצעת בחישוב שנתי לעומת כ- 4.2% בתקופה המקבילה אשתקד.

ברבעון השלישי, נרשם רווח של כ- 83 מיליוני ש"ח לעומת רווח של כ- 41 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, גידול של כ- 42 מיליוני ש"ח. העלייה ברווח נובעת בעיקר מגידול ברווח מפעילות ביטוח חיים בסך של כ- 25 מיליוני ש"ח, מגידול ברווח מפעילות הגמל בסך של כ- 17 מיליוני ש"ח. הגידול ברווח בביטוח חיים נובע בעיקר מגידול בגביית דמי ניהול משתנים עקב תשואה ריאלית חיובית בסך של כ- 58 מיליוני ש"ח ומאידך, גידול בהוצאות הנהלה וכלליות, מגידול בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ומגידול מהוצאות עמלה שלא נזקפו ל-DAC. הגידול ברווח בפעילות הגמל נובע בעיקר מגידול בפער שבין הכנסות מהשקעות לבין הסכום הנזקף לקופות הגמל מבטיחות התשואה בסך של כ- 15 מיליון ש"ח.

עמלות והוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות בתקופת הדוח עמדו על כ- 289 מיליוני ש"ח לעומת כ- 276 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה בסך של כ- 13 מיליוני ש"ח המהווה גידול של כ- 4.9%. הגידול נובע בעיקרו מגידול בהוצאות השיווק בביטוח חיים בסך של כ- 3 מיליוני ש"ח, בפעילות הגמל בסך של כ- 3 מיליוני ש"ח ומפעילות הפנסיה בסך של כ- 7 מיליוני ש"ח.

הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות בתקופת הדוח עמדו על סך של כ- 302 מיליוני ש"ח לעומת כ- 268 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 13%, הנובע בעיקרו מגידול בהוצאות הנהלה וכלליות של פעילות ביטוח חיים בסך של כ- 23 מיליוני ש"ח ומגידול בסך של כ- 3 מיליוני ש"ח בפעילות הגמל ומגידול בסך של כ- 7 מיליוני ש"ח בפעילות הפנסיה.

3.3.2 פוליסות משתתפות ברווחים

כספי עתודות הביטוח הנצברים בפוליסות משתתפות ברווחים מושקעים לפי הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) ותקנותיו. רווחי השקעות אלו נזקפים לזכות המבוטחים בניכוי דמי ניהול.

התחייבויות הנובעות מפוליסות משתתפות ברווחים ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכמו בסך של כ- 11,346 מיליוני ש"ח בהשוואה לסך של כ- 10,238 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2009, גידול של כ- 11%. הגידול כאמור, נובע בעיקרו מהתשואה שהושגה על הנכסים ומהכנסות מפרמיות בתקופת הדוח.

**פרטים בדבר שיעורי התשואות בפוליסות משתתפות ברווחים:
פוליסות שהוצאו בשנים 1992-2003 (קרן י')**

1-12/2009	7-9/2009	7-9/2010	1-9/2009	1-9/2010	
35.37%	4.42%	4.32%	28.61%	5.59%	תשואה ריאלית לפני תשלום דמי ניהול
34.43%	4.27%	3.54%	28.03%	4.35%	תשואה ריאלית אחרי תשלום דמי ניהול
40.53%	6.97%	5.60%	33.26%	7.29%	תשואה נומינלית לפני תשלום דמי ניהול
39.56%	6.81%	4.82%	32.66%	6.03%	תשואה נומינלית אחרי תשלום דמי ניהול

פוליסות שהוצאו החל משנת 2004 (קרן י' החדשה)

1-12/2009	7-9/2009	7-9/2010	1-9/2009	1-9/2010	
35.37%	4.42%	4.30%	28.61%	5.57%	תשואה ריאלית לפני תשלום דמי ניהול
33.82%	4.12%	3.90%	27.51%	4.43%	תשואה ריאלית אחרי תשלום דמי ניהול
40.53%	6.97%	5.59%	33.26%	7.28%	תשואה נומינלית לפני תשלום דמי ניהול
38.92%	6.66%	5.18%	32.12%	6.12%	תשואה נומינלית אחרי תשלום דמי ניהול

פרטים בדבר רווחי ההשקעה שנזקפו למבוטחים בפוליסות משתתפות ברווחים ודמי הניהול (במיליוני ש"ח):

1-12/2009	7-9/2009	7-9/2010	1-9/2009	1-9/2010	
2,536.10	559.10	470.44	2,120.80	593.20	רווחי (הפסדי) ההשקעה הנומינליים שנזקפו למבוטחים לאחר דמי הניהול
81.70	18.90	76.65	51.60	132.85	דמי ניהול

בפוליסות משתתפות ברווחים שהונפקו בשנים 1991 עד 2003 רשאי מבטח לגבות דמי ניהול קבועים ודמי ניהול משתנים בשיעורים הקבועים בתקנות והנגזרים מהתשואה הריאלית של תיק ההשקעות. דמי הניהול המשתנים נגבים רק בגין תשואה ריאלית חיובית. במידה והושגה תשואה ריאלית שלילית המבטח מנוע מגביית דמי הניהול המשתנים עד אשר התשואה שתושג תכסה את ההפסד הריאלי המצטבר. יצוין, כי בכל הנוגע לפוליסות משתתפות ברווחים שהונפקו החל משנת 2004, דמי הניהול הנגבים הינם דמי ניהול קבועים בלבד ואשר על כן, להפסדים מהשקעות אין השלכה כאמור על הזכות לגבות דמי ניהול אלה.

ההכנסות מדמי ניהול בביטוח חיים משתתף ברווחים בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 133 מיליוני ש"ח (מתוכם כ- 65 מיליוני ש"ח כדמי ניהול משתנים) לעומת כ- 52 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 157% גידול זה נובע בעיקרו מגביית דמי ניהול משתנים כאמור אשר בתקופה המקבילה אשתקד לא נגבו, בשל ההפסד הריאלי המצטבר בשנת 2008, בפוליסות משתתפות ברווחים שהונפקו בשנים 1991 עד 2003, וכן מגידול בגביית דמי ניהול קבועים בשל הגידול בהיקף הנכסים בתקופת הדוח לעומת התקופה

המקבילה אשתקד וזאת בשל הפקדות חדשות והכנסות מהשקעות שהושגו בשנת 2009 ובתקופת הדוח.

3.3.3 תוצאות פעילות ענף הפנסיה

1-12/2009	% שינוי	7-9/2009	7-9/2010	% שינוי	1-9/2009	1-9/2010	
							רווחים
18,046	(50.1%)	7,146	3,565	(48.3%)	17,275	8,932	מהשקעות, נטו והכנסות מימון הכנסות מדמי ניהול
246,964	16.3%	62,071	72,190	13.6%	177,919	202,060	הכנסות מעמלות
236	17.1%	70	82	19.2%	203	242	עמלות הוצאות שיווק והוצאות
48,661	37.7%	10,611	14,611	18.7%	34,614	41,092	רכישה אחרות הוצאות הנהלה וכלליות
124,713	6.6%	31,613	33,715	6.9%	93,589	100,045	ואחרות
91,872	1.7%	27,063	27,511	4.3%	67,194	70,097	רווח לפני מס

בתקופת הדוח, נרשם רווח לפני מס בענף הפנסיה בסך של כ- 70 מיליוני ש"ח לעומת רווח של כ-67 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 3 מיליוני ש"ח. הגידול ברווח נובע בעיקרו מגידול בהכנסות מדמי ניהול אשר גדלו בתקופת הדוח בסך של כ- 24 מיליוני ש"ח גידול של כ- 14%. הגידול נובע בעיקרו מגידול בהיקף הנכסים ומגידול בהכנסות מדמי גמולים. הרווחים מהשקעות נטו והכנסות מימון קטנו בכ- 8 מיליוני ש"ח, קיטון של כ- 48% לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

ברבעון השלישי, הרווחים מהשקעות נטו והכנסות מימון קטנו בסך של כ- 3 מיליוני ש"ח, לעומת התקופה המקבילה אשתקד. ההכנסות מדמי ניהול גדלו בכ- 10 מיליוני ש"ח, גידול של כ- 16% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. גידול זה נובע בעיקר מגידול בהכנסות מדמי ניהול הנובעים מדמי גמולים שנגבו ומגידול בהכנסות מדמי ניהול מצבירה בשל הגידול בהיקף הנכסים.

עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות גדלו בתקופת הדוח בסך של כ- 7 מיליוני ש"ח, גידול של כ- 19% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. בנוסף, חל גידול בהוצאות הנהלה וכלליות בסך של כ- 7 מיליוני ש"ח, הנובע בעיקרו מגידול בכוח אדם. ברבעון השלישי, עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות גדלו בסך של כ- 4 מיליון ש"ח, גידול של כ- 38% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. בנוסף, חל גידול בהוצאות הנהלה וכלליות בסך של כ- 2 מיליוני ש"ח, הנובע בעיקרו מגידול בכוח אדם.

3.3.4 תוצאות פעילות ענף קופות הגמל

עיקרי ביאור תוצאות הפעילות בענף קופות גמל (באלפי ש"ח):

1-12/2009	% שינוי	7-9/2009	7-9/2010	% שינוי	1-9/2009	1-9/2010	
							רווחים
389,611	(17.9%)	139,910	114,824	(22.1%)	318,196	247,912	מהשקעות, נטו והכנסות מימון
63,302	21.1%	16,454	19,926	24.3%	45,623	56,719	הכנסות מדמי ניהול
							שינוי בהתחייבויות
347,296	(28.3%)	141,794	101,606	(26.3%)	290,539	214,137	בגין חוזי השקעה
							עמלות הוצאות שיווק
7,591	76.9%	1,944	3,438	67.2%	5,223	8,733	והוצאות רכישה אחרות
							הוצאות הנהלה וכלליות
45,900	5.2%	13,336	14,035	11.5%	33,914	37,798	ואחרות
1,710	(53.2%)	361	169	(49.5%)	1,422	718	הוצאות מימון
50,416		(1,071)	15,502	32.2%	32,721	43,245	רווח (הפסד) לפני מס

הרווח בתקופת הדוח גדל בכ- 10 מיליוני ש"ח לעומת התקופה המקבילה אשתקד. ברבעון השלישי, גדל הרווח בכ- 17 מיליוני ש"ח לעומת התקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח נבע בעיקרו מעלייה במרווח הפיננסי של קופות הגמל מבטיחות התשואה בסך של כ- 15 מיליוני ש"ח.

רווחים מהשקעות והכנסות מימון קטנו בתקופת הדוח בסך של כ- 70 מיליוני ש"ח, כאשר במקביל קטן השינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה בסך של כ- 76 מיליוני ש"ח. ברבעון השלישי, קטנו הרווחים מהשקעות והכנסות מימון בכ- 25 מיליוני ש"ח, כאשר במקביל קטן השינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה בסך של כ- 40 מיליוני ש"ח. הקיטון בהכנסות מהשקעות נבע בעיקר מירידה במדד המחירים לצרכן ביחס לתקופה המקבילה אשתקד.

הכנסות מדמי ניהול גדלו בכ- 11 מיליוני ש"ח, גידול של כ- 24% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. ברבעון השלישי, גדלו ההכנסות מדמי ניהול בכ- 4 מיליוני ש"ח, גידול של כ- 21% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. גידול זה נבע מגידול בהיקף הנכסים המנוהלים.

הוצאות שיווק, הנהלה וכלליות ואחרות גדלו בתקופת הדוח בסך של כ- 7 מיליוני ש"ח, גידול של כ- 16% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. ברבעון השלישי, גדלו הוצאות השיווק, הנהלה וכלליות ואחרות בסך של כ- 2 מיליוני ש"ח, גידול של כ- 13% לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

3.3.5 תוצאות תחומי הפעילות במגזר ביטוח כללי
עיקרי ביאור תוצאות תחום ביטוח כללי

1-12/2009	% שינוי	7-9/2009	7-9/2010	% שינוי	1-9/2009	1-9/2010	(באלפי ש"ח)
2,277,818	(0.1%)	540,372	540,009	(0.9%)	1,784,578	1,768,123	פרמיות ברוטו רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
290,980	19.1%	59,208	70,539	(21.7%)	223,660	175,220	
119,505	36.6%	28,537	38,973	40.9%	86,819	122,299	
1,664,935	(7.3%)	451,984	419,161	(1.5%)	1,262,499	1,243,980	
491,768	(1.3%)	124,308	122,750	(0.2%)	366,962	366,363	
94,958	48.1%	18,904	27,994	8.0%	59,552	64,296	
214,879	169.8%	16,431	44,334	0.5%	160,206	161,083	רווח לפני מס

עיקרי ביאור תוצאות הפעילות בענף רכב חובה

1-12/2009	% שינוי	7-9/2009	7-9/2010	% שינוי	1-9/2009	1-9/2010	(באלפי ש"ח)
621,979	(7.1%)	155,765	144,749	(4.4%)	485,322	463,732	פרמיות ברוטו רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון הכנסות מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
177,447	28.8%	34,550	44,503	(16.3%)	132,574	110,997	
-		-	3,102		-	8,246	
615,264	(12.9%)	184,135	160,458	(10.6%)	478,248	427,575	
62,986	1.4%	15,356	15,576	(0.8%)	44,938	44,598	
29,941	20.6%	6,365	7,676	4.4%	20,165	21,047	
74,815		(10,254)	12,169	93.3%	37,995	73,444	רווח (הפסד) לפני מס

עיקרי ביאור תוצאות הפעילות בענף רכב רכוש

1-12/2009	% שינוי	7-9/2009	7-9/2010	% שינוי	1-9/2009	1-9/2010	(באלפי ש"ח)
877,843	3.8%	205,900	213,727	1.8%	692,313	704,552	פרמיות ברוטו רווחים מהשקעות, נטו והכנסות
37,196	(10.7%)	9,167	8,188	(38.2%)	32,399	20,025	מימון הכנסות
28,659	66.7%	8,622	14,369	127.6%	18,497	42,091	מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבויות
607,760	3.2%	145,927	150,550	0.5%	448,518	450,566	בגין חוזי ביטוח ברוטו
222,289	(0.3%)	56,422	56,276	0.9%	165,382	166,824	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
35,611	51.8%	6,333	9,612	9.2%	20,607	22,508	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
40,008	(28.3%)	15,024	10,774	(37.0%)	47,421	29,879	רווח לפני מס

עיקרי ביאור תוצאות הפעילות בענפי ביטוח כללי אחר

1-12/2009	% שינוי	7-9/2009	7-9/2010	% שינוי	1-9/2009	1-9/2010	(באלפי ש"ח)
777,996	1.6%	178,707	181,533	(1.2%)	606,943	599,839	פרמיות ברוטו רווחים מהשקעות, נטו והכנסות
76,337	15.2%	15,491	17,848	(24.7%)	58,687	44,198	מימון הכנסות
90,846	8.0%	19,915	21,502	5.3%	68,322	71,962	מעמלות תשלומים ושינוי בהתחייבויות
441,911	(11.3%)	121,922	108,153	9.0%	335,733	365,839	בגין חוזי ביטוח ברוטו
206,493	(3.1%)	52,530	50,898	(1.1%)	156,642	154,941	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
29,406	72.5%	6,206	10,706	10.4%	18,780	20,741	הוצאות הנהלה וכלליות ואחרות
100,056	83.4%	11,661	21,391	(22.8%)	74,790	57,760	רווח לפני מס

תוצאות תחומי פעילות במגזר ביטוח כללי

עסקי הביטוח הכללי מחולקים לשלושה תחומי פעילות: רכב רכוש, רכב חובה ויתרת עסקי ביטוח כללי.

הרווח מעסקי ביטוח כללי בתקופת הדוח הסתכם בכ- 161 מיליוני ש"ח לעומת רווח בסך של כ- 160 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח נובע מעלייה ברווח בתחום פעילות רכב חובה בסך של כ- 36 מיליוני ש"ח, ומנגד ירידה ברווח בענף רכב רכוש בסך של כ- 18 מיליוני ש"ח וירידה ברווח בענפי ביטוח אחרים בסך של כ- 17 מיליוני ש"ח (ראה הסבר להלן).

הרווח בעסקי ביטוח כללי ברבעון השלישי עמד על סך של 44 מיליוני ש"ח לעומת רווח בסך של כ- 16 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 170%. העלייה ברווח נובעת מגידול ברווח של תחום פעילות רכב חובה בסך של כ- 22 מיליוני ש"ח וגידול ברווח בסך של כ- 10 מיליוני ש"ח בתחום ביטוח כללי אחר, ומנגד מקיטון ברווח של תחום ביטוח רכב רכוש בסך של כ- 4 מיליוני ש"ח.

הכנסות מפרמיה (ברוטו) בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 1,760 מיליוני ש"ח בהשוואה לכ- 1,784 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של כ- 1%. הקיטון נובע מירידה בפרמיה בענף רכב חובה בסך של כ- 29 מיליוני ש"ח אשר נובע מהעברת האחריות לטיפולים רפואיים לקופות החולים (בתוקף החל מינואר 2010) תוך העברת הפרמיה המיוחסת לעניין זה באמצעות קרנית, ומקיטון בפרמיה בענפי ביטוח כללי אחר בסך של כ- 7 מיליוני ש"ח ומנגד מגידול בפרמיה בענף רכב רכוש בכ- 12 מיליוני ש"ח.

ההכנסות מפרמיה (ברוטו) ברבעון השלישי עמדו על סך של כ- 538 מיליוני ש"ח לעומת 540 מיליוני ש"ח, קיטון של כ- 0.5%. קיטון זה נובע מקיטון בפרמיות בענף רכב חובה בסך של כ- 13 מיליוני ש"ח, ומנגד מגידול של כ- 8 מיליוני ש"ח בפרמיות בתחום רכב רכוש ומגידול בתחום ביטוח כללי אחר בכ- 3 מיליוני ש"ח.

הכנסות מהשקעות נטו בתקופת הדוח הסתכמו בכ- 175 מיליוני ש"ח לעומת כ- 224 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של כ- 22%. ברבעון השלישי, ההכנסות מהשקעות עמדו על סך של כ- 71 מיליוני ש"ח לעומת כ- 59 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 19%.

ההכנסות מעמלות עמדו בתקופת הדוח על כ- 122 מיליוני ש"ח לעומת כ- 87 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 41%. השינוי נובע בעיקר מהגורמים הבאים: מהוספת מבטח משנה נוסף להסכם ביטוח משנה יחסי רב-ענפי, מהרחבת תחולת ההסכם האמור עם מבטח המשנה העיקרי גם לענף רכב חובה וכן משינוי בהסכם ביטוח המשנה בענף רכב רכוש. ברבעון השלישי, ההכנסות מעמלות עמדו על כ- 39 מיליוני ש"ח לעומת 29 מיליוני ש"ח, בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ- 37%.

תחום פעילות ביטוח רכב חובה

הרווח לפני מס בתקופת הדוח הינו כ- 73 מיליוני ש"ח לעומת רווח של כ- 38 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עלייה של כ- 93%. הגידול ברווח נובע בעיקר מהגורמים הבאים: מגידול בשחרור מצבירה (בתוספת שינוי בהפחתת הפרש מקורי בגין רכישת שומרה) בסך של כ- 27 מיליוני ש"ח ומגידול בהכנסות מהשקעות שלא נזקפו לצבירה בסך של כ- 6 מיליוני ש"ח.

הרווח ברבעון השלישי עמד על סך של כ- 12 מיליוני ש"ח לעומת הפסד של כ- 10 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, הנובע בעיקרו מגידול בהכנסות מהשקעות שלא נזקפו לצבירה בסך של כ- 21 מיליוני ש"ח וכן מגידול בשחרור מצבירה בסך של כ- 10 מיליוני ש"ח, ומנגד מהרעה בהתפתחות התביעות (שינוי בשנים סגורות והפסד/ביטול הפסד בשנים פתוחות) בסך של כ- 8 מיליון ש"ח.

תחום פעילות ביטוח רכב רכוש

הרווח לפני מס בתקופת הדוח הינו כ- 30 מיליוני ש"ח לעומת כ- 47 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, המהווה ירידה של כ- 37%. הירידה ברווח נובעת בעיקר מירידה בהכנסות מהשקעות בסך של כ- 12 מיליוני ש"ח וכן מעדכון בהערכת התביעות התלויות לתחילת השנה שוטפת לעומת שנה קודמת.

הרווח לפני מס ברבעון השלישי עמד על סך של כ- 11 מיליוני ש"ח לעומת כ- 15 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, קיטון של כ- 28%, הנובע בעיקרו מגידול בהוצאות הנהלה וכלליות בסך של כ- 3 מיליון ש"ח ומירידה בהכנסות מהשקעות בסך של כ- 1 מיליון ש"ח.

תחום פעילות ביטוח כללי אחר

הרווח לפני מס בתקופת הדוח הינו כ- 58 מיליוני ש"ח לעומת כ- 75 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד המהווה ירידה של כ-23%. הירידה נובעת בעיקרה מירידה ברווח בענפי החבויות בסך של כ- 13 מיליוני ש"ח, וזאת עקב קיטון בשחרור מהצבירה לעומת תקופה מקבילה אשתקד, בסך של כ- 22 מיליוני ש"ח לעומת התפתחות חיובית בהערכת התביעות התלויות בשנים הסגורות בסך של כ- 12 מיליוני ש"ח וכן עקב קיטון בהכנסות מהשקעות שנזקפו לשנים הסגורות בסך של כ- 4 מיליוני ש"ח ומאידך גידול בהכנסות מהשקעות שלא נכללו בחישוב הצבירה בסך של כ- 1 מיליון ש"ח.

הרווח לפני מס ברבעון השלישי עמד על סך של כ- 21 מיליוני ש"ח לעומת כ- 12 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, עלייה בשיעור של כ- 83.4% הנובעת בעיקרה מגידול ברווח בענפי החבויות בסך של כ- 14 מיליוני ש"ח, לעומת קיטון ברווח בענפי רכוש אחר בסך של כ- 5 מיליוני ש"ח. הגידול ברווח בענפי החבויות נובע בעיקר מהתפתחות חיובית בשנים הסגורות בסך של כ- 15 מיליוני ש"ח, וכן מגידול בהכנסות מהשקעות שלא נכללו בחישוב הצבירה בסך של כ- 7 מיליוני ש"ח, ומנגד קיטון בהכנסות מהשקעות שנזקפו לשנים הסגורות בסך של כ- 3 מיליוני ש"ח וקיטון בשחרור הצבירה בסך של כ- 7 מיליוני ש"ח.

3.3.6 תוצאות פעילות שירותים ומוצרים פיננסיים

תוצאות תחום פעילות זה מתייחסות לחברה בת - מנורה מבטחים פיננסיים בע"מ (להלן: "מנורה פיננסיים"), אשר החלה לפעול, באמצעות חברות בנות, בחודש יוני 2005, ואינן כוללות את תוצאות מנורה מבטחים גמל בע"מ (חברת בת של מנורה פיננסיים), שתוצאותיה מוצגות בנפרד במסגרת תוצאות תחום פעילות ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח.

באלפי ש"ח	1-9/2010	1-9/2009	% שינוי	7-9/2010	7-9/2009	% שינוי	1-12/2009
סה"כ הכנסות	76,537	79,695	(4.0%)	26,408	33,484	(21.1%)	109,542
סה"כ הוצאות	66,154	59,037	12.1%	22,477	22,729	(1.1%)	79,674
רווח לפני מסים על ההכנסה	10,383	20,658	(49.7%)	3,931	10,755	(63.4%)	29,868
רווח נקי לתקופה	9,523	20,068	(52.5%)	3,745	10,570	(64.6%)	27,251

הירידה בהכנסות נובעת בעיקר מירידה בהכנסות מהשקעות בסך של כ- 21 מיליוני ש"ח ומנגד מגידול בהכנסות מדמי ניהול בסך של כ- 15 מיליוני ש"ח בשל גידול בהיקף הנכסים המנוהלים, ומגידול בהכנסות מעמלות חיתום בסך של כ- 3 מיליוני ש"ח. העלייה בהוצאות בתקופת הדוח נובעת בעיקרה מגידול בהוצאות מכירה שיווק ועמלות הפצה בסך של כ- 9 מיליון ש"ח, מגידול בהוצאות הנהלה וכלליות בסך של כ- 5 מיליון ש"ח ומנגד מקיטון בהוצאות מימון בסך של כ- 5 מיליון ש"ח ומקיטון בהפחתת רכוש אחר בסך של כ- 2 מיליון ש"ח.

הרווח ברבעון השלישי עמד על סך של כ- 4 מיליוני ש"ח לעומת רווח של כ- 11 מיליוני ש"ח ברבעון המקביל אשתקד, המהווה קיטון של כ- 65%. הקיטון ברווח נובע מקיטון בהכנסות מהשקעות פיננסיות בסך של כ- 7 מיליון ש"ח.

3.4 תזרים מזומנים

תזרימי המזומנים שנבעו מפעילות שוטפת בתקופת הדוח עמדו על סך של כ- 168 מיליוני ש"ח. תזרימי המזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 203 מיליוני ש"ח ותזרימי מזומנים שנבעו מפעילות מימון הסתכמו בתקופת הדוח בכ- 177 מיליוני ש"ח. תזרימי

המזומנים גדלו בסך של כ- 142 מיליוני ש"ח. סך הכל קיימים, נכון למועד הדוח, מזומנים ושווי מזומנים בסך של כ- 778 מיליוני ש"ח.

3.5 מקורות מימון

יתרת ההתחייבויות הפיננסיות לתאריך הדוח הינה כ- 1,716 מיליוני ש"ח לעומת 1,513 מיליוני ש"ח ליום 31 בדצמבר 2009.

בתקופת הדוח הנפיקה החברה אג"ח לא סחיר (סדרה ב') בסך כולל של 250 מלש"ח ע.נ. אשר הושקע כהון ראשוני מורכב (הון היברידי) במנורה ביטוח. ראה גם סעיף 1.2.5 לעיל).

4. דיווח בדבר חשיפה לסיכוני שוק ודרכי ניהולם

בהתאם לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל-1970, הדיווח על סיכוני שוק ודרכי ניהולם מתייחס לחשיפות של החברה והחברות המאוחדות שלה, למעט חברות ביטוח. במהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 לא חל שינוי מהותי בחשיפות החברה לסיכוני שוק ודרכי ניהולם, לעומת הדוח התקופתי לשנת 2009.

5. היבטי ממשל תאגידי

5.1 גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים בחברה

5.1.1 זהות האורגנים המופקדים על בקרת על בתאגיד

האורגן המופקד על בקרת העל בנוגע לדיווח הכספי בחברה הינו ועדת המאזן, שמונתה על ידי דירקטוריון החברה, ואשר תפקידה לדון ולהמליץ בפני דירקטוריון החברה בנושאים הנוגעים לדוחות הכספיים של החברה ובכלל זה חוות דעתו של רואה החשבון המבקר, נאותות הדוחות הכספיים, המדיניות החשבונאית, שלמות הגילוי וסקירת הבקורות הפנימיות. בוועדת המאזן חברים בר-כוכבא בן גרא (דח"צ), גדליה דורון, אורלי ירקוני וישראל (איזי) תפוחי. כל החברים בוועדה הינם בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית. יצוין, כי חברי הדירקטוריון הנ"ל (למעט גדליה דורון) מונו גם כחברי ועדת מאזן של מנורה מבטחים ביטוח בה הם מכהנים כדירקטורים. בישיבות ועדת המאזן נוכחים גם רואי החשבון המבקרים של החברה.

5.1.2 פירוט תהליכים שנקטו על ידי האורגנים המופקדים על בקרת העל בטרם אישור הדוחות הכספיים של התאגיד

במסגרת בחינת התוצאות הכספיות וכחלק מתהליך הכנת הדוחות הכספיים מתקיימים דיונים בהשתתפות המנכ"ל, מנהל אגף חשבונות וכספים ומנהלי האגפים השונים במנורה מבטחים ביטוח ובהשתתפות גורמים מקצועיים רלבנטיים נוספים, בהם נבחנות סוגיות מרכזיות להן השלכה על הדיווח הכספי תוך בדיקת סבירות הנתונים ובחינת סוגיות שעניינן מדיניות חשבונאית. כמו כן, ועדת המאזן מתכנסת מספר ימים לפני מועד אישור הדוחות הכספיים על ידי דירקטוריון החברה, ובישיבתה מוצגים הדוחות הכספיים, נדונים עיקרי המדיניות החשבונאית שיושמה ושינויים שחלו בה, אשר עשויים להיות בעלי השפעה מהותית על הדוחות הכספיים. הדוחות הכספיים נמסרים לחברי הדירקטוריון לעיון לפני מועד אישורם.

לקראת אישור הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2010, התכנסה ועדת המאזן של החברה ביום 23.11.10. בישיבה נכחו חברי ועדת המאזן כ. בן-גרא (דח"צ וי"ר), ג. דורון, י. תפוחי (דח"צ) וא. ירקוני וכן נושאי משרה הבאים: מר מנחם גורביץ, יו"ר דירקטוריון החברה, מר ארי קלמן, מנכ"ל החברה, וכן נושאי משרה נוספים של החברה ושל החברה הבת מנורה ביטוח. כמו-כן, נכחו בישיבה האקטואר הממונה במנורה ביטוח, המבקר הפנימי, רואי החשבון המבקרים והיועץ המשפטי.

6. גילוי ייעודי למחזיקי אגרות חוב**6.1 פרטים בדבר תעודות התחייבות של התאגיד**

בחודש מאי 2010 הודיעה חברת מדרוג לחברה על הפחתת הדירוג של כתבי ההתחייבות של החברה ל- Aa3 באופן דירוג יציב. השיקולים העיקריים להורדת הדירוג, לפי עמדת מדרוג כפי שפורסמו בדוח מטעמה, כוללים את המחויבות לתמיכה של החברה במנורה ביטוח על רקע דרישות ההון והתנודתיות ברווח הנקי של חברת הביטוח. בנוסף, התרומה המרכזית של חברת הביטוח לשווי החברה לצד הנדחות המבנית של מחזיקי החוב בחברה ביחס להתחייבויות של חברת הביטוח, גוזרים להתחייבויות החברה דירוג נמוך מזה של התחייבויות חברת הביטוח, וזאת בהמשך למתודולוגיית הדירוג של Moody's לדירוג חברות אחזקה בביטוח.

בחודשים יולי וספטמבר 2010 גייסה החברה סך נוסף כולל של 250 מיליוני ש"ח ע.ג. כנגד הנפקת אג"ח (לא סחיר) סדרה ב' (ראה לעניין זה סעיף 1.2.5 לעיל).

7. הוראות גילוי בקשר עם הדיווח הפיננסי של התאגיד**7.1 דיווח בדבר אומדנים חשבונאיים קריטיים**

לא חלו שינויים לעומת הדוח התקופתי לשנת 2009.

7.2 גילוי בדבר הערכות ליישום פרויקט אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי**ISOX 7.2.1**

החברה ממשיכה בפעילותה להיערכות לקראת עמידה בפרויקט ה- ISOX.

7.2.2 תהליכי ה- SOX בגופים המוסדיים:**א. סעיף 302 לחוק ה- SOX**

הגופים המוסדיים בקבוצה, בסיוע יועצים חיצוניים, קיימו את ההליך הנדרש על פי סעיף 302 לחוק "סרבנס אוקסלי", אשר כלל בחינה של תהליכי העבודה והבקורות הפנימיות. הנהלות הגופים המוסדיים בקבוצה, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה, את יעילות הבקורות והנהלים לגבי הגילוי שלהם. על בסיס הערכה זו, הסיקו מנכ"ל וסמנכ"ל הכספים של כל גוף מוסדי, כי לתום תקופה זו, הבקורות והנהלים לגבי הגילוי הינן יעילות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע הנדרש לגלות בדוח השנתי בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח של המפקח על הביטוח ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

בתקופת הדוח, המסתיימת ביום 30 בספטמבר 2010 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגופים המוסדיים הנ"ל על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של אותם גופים על דיווח כספי.

ב. סעיף 404 לחוק ה- SOX

על פי חוזר המפקח בדבר "אחריות הנהלה על בקרה פנימית על דיווח כספי" אשר עודכן בחודש יוני 2009, על הנהלת הגופים המוסדיים לצרף לדוחות הכספיים (החל מהדוח הכספי לשנת 2010) הצהרת הנהלה באשר לאחריותה על הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי. בנוסף, על הגוף המוסדי לצרף חוות דעת של רואה החשבון המבקר לגבי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי. נוסח הצהרת הנהלה ונוסח חוות דעת המבקר טרם הופצו על ידי המפקח.

לצורך יישום הוראות החוזר, הוקמו ועדות היגוי בראשות גורמי הנהלה בכירים של הגופים המוסדיים בקבוצה, לפי העניין. מונה צוות יעודי לריכוז הפרויקט ונקטו, בין היתר, הפעולות הבאות:

הגופים המוסדיים בחרו את מודל הבקרה הפנימית COSO לצורך הערכת הבקרה הפנימית. זוהו חשבונות ותהליכים עסקיים מהותיים וזוהו היחידות המהותיות, בוצע ואומת התייעוד של תהליכים אילו אשר כולל תיאור התהליך, ניתוח הסיכונים והבקרות הרלבנטיות לדיווח הכספי והערכת הבקרות.

נכון למועד פרסום הדוח הכספי, סיימו הגופים המוסדיים בקבוצה את שלב קביעת תיחום הפרויקט (ה- SCOPING) של הדיווחים הנלווים.

הדירקטוריון מביע תודתו להנהלת החברה, למנהליה ועובדיה על עבודתם ותרומתם.

ארי קלמן,
מנהל כללי

מנחם גורביץ,
יו"ר דירקטוריון

תל אביב, 25 בנובמבר, 2010

מנורה מבטחים החזקות בע"מ

דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 30 בספטמבר, 2010

בלתי מבוקרים

מנורה מבטחים החזקות בע"מ

דוחות כספיים ביניים מאוחדים

ליום 30 בספטמבר, 2010

בלתי מבוקרים

תוכן העניינים

עמוד

2	סקירת דוחות כספיים ביניים מאוחדים
3 - 4	דוחות מאוחדים על המצב הכספי
5	דוחות רווח והפסד מאוחדים
6	דוחות מאוחדים על הרווח הכולל
7 - 9	דוחות מאוחדים על השינויים בהון
10 - 13	דוחות מאוחדים על תזרימי המזומנים
14 - 51	באורים לדוחות הכספיים ביניים המאוחדים
52 - 57	נספח - פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות של חברת ביטוח מאוחדת

דוח סקירה של רואה החשבון המבקר לבעלי המניות של מנורה מבטחים החזקות בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של מנורה מבטחים החזקות בע"מ וחברות הבנות שלה (להלן - הקבוצה), הכולל את הדוח התמציתי המאוחד על המצב הכספי ליום 30 בספטמבר, 2010 ואת הדוחות התמציתיים המאוחדים על הרווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופות של תשעה ושלש חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 - "דיווח כספי לתקופות ביניים" ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על-ידי המפקח על הביטוח בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, וכן הם אחראים לעריכת מידע כספי לתקופות ביניים אלו לפי פרק ד' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל-1970, עד כמה שתקנות אלה חלות על חברות ביטוח. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

לא סקרנו את המידע הכספי התמציתי לתקופות הביניים של חברה מאוחדת אשר נכסיה הכלולים באיחוד אינם מהותיים ביחס לכלל הנכסים המאוחדים ליום 30 בספטמבר, 2010 והכנסותיה הכלולות באיחוד אינן מהותיות ביחס לכלל ההכנסות המאוחדות לתקופות של תשעה ושלש חודשים שהסתיימו באותו תאריך. וכן, לא סקרנו את המידע הכספי התמציתי לתקופות הביניים של חברות המוצגות על בסיס השווי המאזני, אשר ההשקעה בהן הסתכמה לסך של כ- 157 אלפי ש"ח ליום 30 בספטמבר, 2010, ואשר חלקה של הקבוצה ברווחי (הפסדי) החברות הנ"ל הסתכם לסך של כ- (824) אלפי ש"ח וסך של כ- 144 אלפי ש"ח לתקופות של תשעה ושלש חודשים שהסתיימו באותו תאריך, בהתאמה. המידע הכספי התמציתי לתקופות הביניים של החברות נסקר על-ידי רואי חשבון אחרים שדוחות הסקירה שלהם הומצאו לנו ומסקנתנו, ככל שהיא מתייחסת למידע הכספי בגין החברות, מבוססת על דוחות הסקירה של רואי החשבון האחרים.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל - "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על-ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבידור, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו ועל דוחות הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על-ידי המפקח על הביטוח בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

בנוסף לאמור בפסקה הקודמת, בהתבסס על סקירתנו ועל דוחות הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ממלא, מכל הבחינות המהותיות, אחר הוראות הגילוי לפי פרק ד' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל-1970, עד כמה שתקנות אלו חלות על חברת ביטוח.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, הננו מפנים את תשומת הלב לאמור בבאור 5(א) לדוחות הכספיים ביניים מאוחדים בדבר חשיפה לתובענות ייצוגיות ולאישור תובענות כייצוגיות.

נכסים

ליום 31 בדצמבר 2009	ליום 30 בספטמבר		
	2009	2010	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
1,047,593	1,043,558	1,065,538	נכסים בלתי מוחשיים
484	2,673	868	נכסי מסים נדחים, נטו
812,536	816,242	856,070	הוצאות רכישה נדחות
184,068	182,705	196,341	רכוש קבוע, נטו
5,809	10,824	2,314	השקעות בחברות כלולות
127,196	111,101	147,241	נדל"ן להשקעה
1,045,732	1,031,315	1,299,030	נכסי ביטוח משנה
172,952	131,393	92,128	נכסי מסים שוטפים
116,270	114,242	99,098	חייבים ויתרות חובה
527,698	613,660	607,611	פרמיות לגבייה
9,941,600	9,493,022	11,161,630	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה השקעות פיננסיות אחרות:
3,762,098	3,257,951	4,194,369	נכסי חוב סחירים
8,866,223	8,782,175	9,033,173	נכסי חוב שאינם סחירים
264,778	252,247	288,014	מניות
388,535	325,424	464,126	אחרות
13,281,634	12,617,797	13,979,682	סך כל השקעות פיננסיות אחרות
105,295	222,029	179,668	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
530,440	667,998	598,438	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
27,899,307	27,058,559	30,285,657	סך כל הנכסים
10,169,178	9,864,260	11,472,242	סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

הון והתחייבויות

ליום 31 בדצמבר 2009	ליום 30 בספטמבר		
	2009	2010	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
			הון:
99,429	99,429	99,429	הון מניות
332,985	332,985	332,985	פרמיה על מניות
171,451	158,280	208,223	קרנות הון
1,346,103	1,243,881	1,549,078	עודפים
1,949,968	1,834,575	2,189,715	סך כל ההון המיוחס לבעלי המניות של החברה
682	679	992	זכויות שאינן מקנות שליטה
1,950,650	1,835,254	2,190,707	סך כל ההון
			התחייבויות:
12,925,047	12,870,462	13,665,319	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
10,238,194	9,636,701	11,345,993	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
156,057	134,714	159,646	התחייבויות בגין מסים נדחים, נטו
103,074	86,528	110,775	התחייבות בשל הטבות לעובדים, נטו
18,602	7,937	16,917	התחייבויות בגין מסים שוטפים
994,309	962,677	1,080,139	זכאים ויתרות זכות
1,513,374	1,524,286	1,716,161	התחייבויות פיננסיות
25,948,657	25,223,305	28,094,950	סך כל ההתחייבויות
27,899,307	27,058,559	30,285,657	סך כל ההון וההתחייבויות

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

25 בנובמבר, 2010			
שי קומפל	ארי קלמן	מנחם גורביץ	תאריך אישור הדוחות הכספיים
מנהל כספים	מנהל כללי	יו"ר הדירקטוריון	

לשנה שהסתיימה ביום	ל-3 חודשים שהסתיימו		ל-9 חודשים שהסתיימו		
	ביום 30 בספטמבר		ביום 30 בספטמבר		
31 בדצמבר 2009	2009	2010	2009	2010	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח [למעט נתוני רווח נקי למניה]					
4,069,594	1,017,662	1,046,212	3,010,851	3,137,327	פרמיות שהורווחו ברוטו
731,721	182,653	225,576	527,663	662,808	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
3,337,873	835,009	820,636	2,483,188	2,474,519	פרמיות שהורווחו בשייר
4,112,369	997,982	930,613	3,341,629	1,573,018	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
457,703	116,577	190,674	321,748	453,938	הכנסות מדמי ניהול
178,421	46,956	53,961	134,394	171,321	הכנסות מעמלות
8,086,366	1,996,524	1,995,884	6,280,959	4,672,796	סך כל ההכנסות
6,460,993	1,686,326	1,560,549	5,074,279	3,659,955	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(499,509)	(125,615)	(119,254)	(360,257)	(495,593)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
5,961,484	1,560,711	1,441,295	4,714,022	3,164,362	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
873,176	224,372	228,608	656,408	677,120	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
484,186	111,865	138,188	337,800	399,581	הוצאות הנהלה וכלליות
31,873	7,825	7,708	23,704	23,075	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
140,076	58,188	46,677	116,585	86,975	הוצאות מימון
7,490,795	1,962,961	1,862,476	5,848,519	4,351,113	סך כל ההוצאות
(1,808)	617	289	3,057	(738)	חלק ברווחי (הפסדי) חברות כלולות, נטו
593,763	34,180	133,697	435,497	320,945	רווח לפני מסים על ההכנסה
190,793	1,013	47,872	134,752	117,740	מסים על ההכנסה
402,970	33,167	85,825	300,745	203,205	רווח נקי
402,798	33,125	85,741	300,576	202,975	מיוחס ל:
172	42	84	169	230	בעלי המניות של החברה
402,970	33,167	85,825	300,745	203,205	זכויות שאינן מקנות שליטה
					רווח נקי
6.37	1.73	1.36	4.75	3.21	רווח נקי למניה לבעלי המניות של החברה (בש"ח)

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל-9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2009	2010	2009	2010	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח					
402,970	33,167	85,825	300,745	203,205	רווח
					רווח (הפסד) כולל אחר:
594	537	(1,424)	746	(1,261)	התאמות הנובעות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חוץ
473,273	84,402	65,841	424,991	145,200	שינוי נטו בשווי ההוגן של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שנזקף לקרנות הון רווחים נטו ממימוש של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוח רווח והפסד
(78,219)	(16,397)	(30,324)	(52,288)	(93,250)	הפסד (רווח) מירידת (עליית) ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועברו לדוח רווח והפסד
17,693	11,807	(3,173)	20,830	1,795	מסים על ההכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל אחר
(143,764)	(27,249)	(9,768)	(137,207)	(17,171)	רווח כולל אחר, נטו
269,577	53,100	21,152	257,072	35,313	סק-הכל רווח כולל
672,547	86,267	106,977	557,817	238,518	מיוחס ל:
672,375	86,225	106,893	557,648	238,288	בעלי המניות של החברה
172	42	84	169	230	זכויות שאינן מקנות שליטה
672,547	86,267	106,977	557,817	238,518	

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה									
סה"כ הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ	עודפים	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	פרמיה על מניות	הון מניות		
				קרנות הון אחרות	קרנות הון אחרות				מבוסס מניות
בלתי מבוקר אלפי ש"ח									
1,950,650	682	1,949,968	1,346,103	14,549	121,090	35,812	332,985	99,429	יתרה ליום 1 בינואר, 2010 (מבוקר)
238,518	230	238,288	202,975	(1,261)	36,574	-	-	-	סך-כל רווח (הפסד) כולל הנפקת הון לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
80	80	-	-	-	-	-	-	-	
1,459	-	1,459	-	-	-	1,459	-	-	עלות תשלום מבוסס מניות
<u>2,190,707</u>	<u>992</u>	<u>2,189,715</u>	<u>1,549,078</u>	<u>13,288</u>	<u>157,664</u>	<u>37,271</u>	<u>332,985</u>	<u>99,429</u>	יתרה ליום 30 בספטמבר, 2010

מיוחס לבעלי מניות החברה									
סה"כ הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ	עודפים	קרן הון בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	קרן הון בגין עסקת תשלום מבוסס מניות	פרמיה על מניות	הון מניות		
				קרנות הון אחרות	קרנות הון אחרות				מבוסס מניות
בלתי מבוקר אלפי ש"ח									
2,083,164	828	2,082,336	1,463,337	14,712	135,088	36,785	332,985	99,429	יתרה ליום 1 ביולי, 2010
106,977	84	106,893	85,741	(1,424)	22,576	-	-	-	סך-כל רווח (הפסד) כולל הנפקת הון לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
80	80	-	-	-	-	-	-	-	
486	-	486	-	-	-	486	-	-	עלות תשלום מבוסס מניות
<u>2,190,707</u>	<u>992</u>	<u>2,189,715</u>	<u>1,549,078</u>	<u>13,288</u>	<u>157,664</u>	<u>37,271</u>	<u>332,985</u>	<u>99,429</u>	יתרה ליום 30 בספטמבר, 2010

מיוחס לבעלי מניות החברה								
סה"כ הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ	עודפים	קרן הון בגין נכסים	קרן הון בגין עסקת	הון מניות	פרמיה על מניות	הון מניות
				קרנות הון אחרות	תשלום מבוסס מניות			
בלתי מבוקר								
אלפי ש"ח								
1,272,015	510	1,271,505	943,305	13,955	(147,893)	29,724	332,985	99,429
557,817	169	557,648	300,576	746	256,326	-	-	-
5,422	-	5,422	-	-	-	5,422	-	-
<u>1,835,254</u>	<u>679</u>	<u>1,834,575</u>	<u>1,243,881</u>	<u>14,701</u>	<u>108,433</u>	<u>35,146</u>	<u>332,985</u>	<u>99,429</u>

יתרה ליום 1 בינואר, 2009 (מבוקר)

סך-כל רווח כולל
עלות תשלום מבוסס מניות

יתרה ליום 30 בספטמבר, 2009

מיוחס לבעלי מניות החברה								
סה"כ הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ	עודפים	קרן הון בגין נכסים	קרן הון בגין עסקת	הון מניות	פרמיה על מניות	הון מניות
				קרנות הון אחרות	תשלום מבוסס מניות			
בלתי מבוקר								
אלפי ש"ח								
1,748,324	637	1,747,687	1,210,756	14,164	55,870	34,483	332,985	99,429
86,267	42	86,225	33,125	537	52,563	-	-	-
663	-	663	-	-	-	663	-	-
<u>1,835,254</u>	<u>679</u>	<u>1,834,575</u>	<u>1,243,881</u>	<u>14,701</u>	<u>108,433</u>	<u>35,146</u>	<u>332,985</u>	<u>99,429</u>

יתרה ליום 1 ביולי, 2009

סך-כל רווח כולל
עלות תשלום מבוסס מניות

יתרה ליום 30 בספטמבר, 2009

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

מיוחס לבעלי מניות החברה									
סה"כ הון	זכויות שאינן מקנות שליטה	סה"כ	עודפים	קרנות הון אחרות	קרן הון	קרן הון	פרמיה על מניות	הון מניות	
					נכסים פיננסיים זמינים למכירה	עסקת תשלום מבוסס מניות			
מבוקר									
אלפי ש"ח									
1,272,015	510	1,271,505	943,305	13,955	(147,893)	29,724	332,985	99,429	יתרה ליום 1 בינואר, 2009
672,547	172	672,375	402,798	594	268,983	-	-	-	סך-הכל רווח כולל
6,088	-	6,088	-	-	-	6,088	-	-	עלות תשלום מבוסס מניות
1,950,650	682	1,949,968	1,346,103	14,549	121,090	35,812	332,985	99,429	יתרה ליום 31 בדצמבר, 2009

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל-9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		נספח	
	2009	2010	2009	2010		
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח					
(135,519)	68,155	(223,840)	51,698	167,988	(א)	<u>תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת</u>
						<u>תזרימי מזומנים מפעילות השקעה</u>
(24,990)	(6,504)	(10,294)	(15,634)	(36,651)		השקעה ברכוש קבוע
(62,935)	(16,213)	(25,316)	(40,433)	(77,183)		השקעה בנכסים בלתי מוחשיים
						תמורה ממימוש (השקעות)
						פיננסיות על-ידי חברות הקבוצה שאינן חברות ביטוח, נטו
13,876	52,773	37,624	37,932	(64,977)		החזר הלוואות (הלוואות שניתנו) לחברות מוחזקות, נטו
(1,156)	88	(21,247)	(668)	(29,155)		דיבידנד שהתקבל מחברה מוחזקת
-	-	-	-	1,482		תמורה ממימוש רכוש קבוע
2,751	698	1,533	1,640	3,922		מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) השקעה
(72,454)	30,842	(17,700)	(17,163)	(202,562)		<u>תזרימי מזומנים מפעילות מימון</u>
-	-	254,378	-	254,832		קבלת התחייבויות פיננסיות
(155,621)	(28,067)	(7,309)	(141,636)	(77,912)		פירעון התחייבויות פיננסיות
-	-	80	-	80		הנפקת הון לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
(155,621)	(28,067)	247,149	(141,636)	177,000		מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) מימון
2,344	3,473	(4,283)	143	(55)		השפעת תנודות בשער החליפין על יתרות מזומנים ושווי מזומנים
(361,250)	74,403	1,326	(106,958)	142,371		עליה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
996,985	815,624	776,780	996,985	635,735	(ב)	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
635,735	890,027	778,106	890,027	778,106	(ג)	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום	ל-3 חודשים שהסתיימו		ל-9 חודשים שהסתיימו	
	ביום 30 בספטמבר		ביום 30 בספטמבר	
31 בדצמבר 2009	2009	2010	2009	2010
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח			

(א) תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת *

402,970	33,167	85,825	300,745	203,205	רווח נקי לתקופה
					התאמות לסעיפי רווח והפסד:
1,808	(617)	(289)	(3,057)	738	חלק החברה בהפסדי (רווחי) חברות כלולות, נטו
(2,941,116)	(637,749)	(581,779)	(2,415,542)	(751,419)	רווחים נטו מהשקעות פיננסיות עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
(322,207)	(44,213)	(96,258)	(255,593)	(289,246)	רווחים נטו מהשקעות פיננסיות אחרות:
(695,222)	(286,629)	(218,991)	(585,161)	(426,487)	נכסי חוב סחירים
(56,127)	(19,646)	(10,769)	(39,897)	(21,242)	נכסי חוב שאינם סחירים
(55,743)	(201)	(7,669)	(29,588)	(60,993)	מניות אחרות
(1,129,299)	(350,689)	(333,687)	(910,239)	(797,968)	
126,653	82,238	68,088	122,288	95,009	הוצאות מימון בגין התחייבויות פיננסיות
(195)	(38)	(246)	(193)	(319)	רווח ממימוש רכוש קבוע
(16,091)	-	-	-	2,500	שינוי בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה
27,467	6,889	6,967	20,583	20,775	פחת והפחתות:
70,227	17,619	21,138	51,760	59,238	רכוש קבוע נכסים בלתי מוחשיים

(* תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת כוללים רכישות ומכירות נטו של השקעות פיננסיות הנובעים מהפעילות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה.)

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום	ל-3 חודשים שהסתיימו		ל-9 חודשים שהסתיימו	
	ביום 30 בספטמבר		ביום 30 בספטמבר	
31 בדצמבר 2009	2009	2010	2009	2010
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח			
3,130,668	714,878	647,568	2,529,175	1,107,799
900,009	339,580	227,880	845,424	740,272
2,630	658	480	1,973	1,441
(218,979)	(30,208)	(9,610)	(204,562)	(253,298)
(10,713)	5,851	(7,464)	(14,419)	(43,534)
190,793	1,013	47,872	134,752	117,740
(325,621)	84,865	(172,794)	(266,211)	(807,622)
(3,845)	-	(67)	(3,841)	(22,545)
(1,360,380)	(279,808)	(283,455)	(721,841)	(168,214)
12,489	13,225	1,609	(73,473)	(79,913)
(17,338)	14,348	25,995	(2,725)	11,783
140,144	(13,669)	(41,519)	107,127	94,051
16,463	1,400	2,592	(83)	7,701
(1,404,226)	(30,214)	(380,721)	(803,104)	(665,785)
(84,761)	(50,377)	(53,911)	(81,955)	(77,630)
964,144	162,345	134,688	634,082	677,956
(112,608)	(61,824)	(22,676)	(55,094)	(52,868)
98,962	15,058	12,955	57,024	83,110
865,737	65,202	71,056	554,057	630,568
(135,519)	68,155	(223,840)	51,698	167,988

(א) תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת (* המשך)

שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח שאינם תלויי תשואה
שינוי בעסקאות תשלום מבוסס מניות
שינוי בנכסי ביטוח משנה
שינוי בהוצאות רכישה נדחות
מסים על ההכנסה
שינויים בסעיפים מאזניים אחרים: השקעות פיננסיות עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה:
תמורה ממימוש (רכישות), נטו של השקעות פיננסיות
השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה אחר:
רכישת נדל"ן להשקעה
רכישות, נטו של השקעות פיננסיות
פרמיות לגבייה
חייבים ויתרות חובה
זכאים ויתרות זכות
התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו סך ההתאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה עבור:
ריבית ששולמה
ריבית שהתקבלה
מסים ששולמו, נטו
דיבידנד שהתקבל
סך הכל תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

(* תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת כוללים רכישות ומכירות נטו של השקעות פיננסיות הנובעים מהפעילות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה.

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

לשנה שהסתיימה ביום	ל-3 חודשים שהסתיימו		ל-9 חודשים שהסתיימו	
	ביום 30 בספטמבר		ביום 30 בספטמבר	
31 בדצמבר 2009	2009	2010	2009	2010
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח			

(ב) מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה

425,016	52,741	277,860	425,016	105,295
571,969	762,883	498,920	571,969	530,440
996,985	815,624	776,780	996,985	635,735

מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים
תלויי תשואה

מזומנים ושווי מזומנים אחרים
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת
התקופה

(ג) מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

105,295	222,029	179,668	222,029	179,668
530,440	667,998	598,438	667,998	598,438
635,735	890,027	778,106	890,027	778,106

מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים
תלויי תשואה

מזומנים ושווי מזומנים אחרים
יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף
התקופה

(ד) פעילות מהותית שלא במזומן

-	-	-	-	24,649
---	---	---	---	--------

החלפת נכסי חוב סחירים במניות
במסגרת הסדר חוב

הבאורים המצורפים מהווים חלק בלתי נפרד מהדוחות הכספיים ביניים המאוחדים.

באור 1: - כללי

א. תיאור החברה

מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן - החברה) הינה חברה ציבורית אשר מניותיה רשומות למסחר בבורסה לניירות ערך בתל אביב. החברה פועלת באמצעות חברות בשליטתה בכל ענפי הביטוח העיקריים ובכללם ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח (ביטוח חיים ובריאות, פנסיה וגמל) וביטוח כללי. בנוסף עוסקת החברה באמצעות חברות בשליטתה בפעילות בתחום שוק ההון והפיננסים ובכלל זה בניהול קרנות נאמנות, ניהול תיקי השקעות וחיתום. לחברה גם השקעות בנדל"ן בחו"ל באמצעות חברה בשליטתה.

החברה הינה תושבת ישראל, אשר נתאגדה בישראל וכתובתה הרשמית הינה אלנבי 115, תל-אביב יפו.

ב. דוחות כספיים אלה נערכו במתכונת מתומצתת ליום 30 בספטמבר, 2010 ולתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך (להלן - דוחות כספיים ביניים מאוחדים). יש לעיין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים של החברה ליום 31 בדצמבר, 2009 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולבאורים אשר נלוו אליהם (להלן - הדוחות הכספיים השנתיים).

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית

א. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים

הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים ערוכים בהתאם לכללים חשבונאיים מקובלים לעריכת דוחות כספיים לתקופות ביניים כפי שנקבעו בתקן חשבונאות בינלאומי 34 - "דיווח כספי לתקופות ביניים", ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על-ידי המפקח על הביטוח בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 וכן בהתאם להוראות הגילוי לפי פרק ד' של תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970 ככל שתקנות אלה חלות על חברות ביטוח.

עיקרי המדיניות החשבונאית ושיטות החישוב אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים עקביים לאלה אשר יושמו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

יישום לראשונה של תקנים חדשים ופרשנויות

IFRS 3 (מתוקן) - צירופי עסקים ו- IAS 27 (מתוקן) - דוחות כספיים מאוחדים ונפרדים

על פי התקנים החדשים:

- הגדרת עסק הורחבה כך שכוללת גם פעילויות ונכסים שלא מנוהלים כעסק, כל עוד המוכר מסוגל להפעיל אותם כעסק.
- ניתן לבחור לגבי כל עסקת צירוף עסקים בנפרד, האם למדוד את הזכויות שאינן מקנות שליטה, וכנגזר מכך את המוניטין, על בסיס מלוא השווי ההוגן או לפי החלק היחסי הנרכש בשווי ההוגן של הנכסים המזוהים, נטו במועד הרכישה.
- תמורה מותנית בצירופי עסקים נמדדת בהתאם לשווייה ההוגן כאשר שינויים בשווי ההוגן של התמורה המותנית, לא מוכרים כהתאמת המוניטין. במקרים בהם התמורה המותנית נחשבת נגזר פיננסי בתחולת IAS 39, היא נמדדת בשווי הוגן כאשר השינויים נזקפים לרווח והפסד.
- עלויות רכישה ישירות המיוחסות לעסקת צירוף העסקים מוכרות ברווח והפסד עם התהוותן.
- עדכון יתרת נכס מס נדחה בגין הפרשים זמניים שנרכשו ואשר לא עמדו בדרישות ההכרה במועד הרכישה, תתבצע מול רווח והפסד ולא כתיקון מוניטין.
- הפסדי חברה בת, גם אם מביאים לגרעון בהון החברה הבת, מוקצים בין החברה האם לבין זכויות שאינן מקנות שליטה, גם אם הזכויות שאינן מקנות שליטה אינן ערבות או שאין להן מחויבות חוזית לתמוך בחברה הבת או לבצע השקעה נוספת.
- במועד אובדן או השגת שליטה בחברה הבת, יתרת האחזקה, אם קיימת, משוערכת לשווי הוגן כנגד רווח והפסד מהמימוש ושוי הוגן זה מהווה בסיס לעלותה לצורך טיפול עוקב.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

א. מתכונת העריכה של הדוחות הכספיים ביניים מאוחדים (המשך)

יישום לראשונה של תקנים חדשים ופרשנויות (המשך)

IFRS 3 (מתוקן) - צירופי עסקים ו- IAS 27 (מתוקן) - דוחות כספיים מאוחדים ונפרדים (המשך)

- עסקה עם בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה, בין אם מכירה ובין אם רכישה, מטופלת כעסקה במישור ההוני. לפיכך, רכישת זכויות שאינן מקנות שליטה על ידי הקבוצה נרשמת כנגד קיטון בהון (קרן הון מעסקאות עם בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה) המחושב כהפרש בין התמורה ששולמה על ידי הקבוצה לבין סכום החלק הנרכש בזכויות שאינן מקנות שליטה אשר נגרע במועד הרכישה. כאשר הפרש זה שלילי, מוכר גידול בהון (קרן הון מעסקאות עם בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה) בגובה הפרש זה. במימוש החזקה בחברה בת, ללא איבוד שליטה, מוכר גידול או קיטון בהון (קרן הון מעסקאות עם בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה) בגובה ההפרש בין התמורה שהתקבלה בקבוצה לבין היתרה בדוחות הכספיים של הזכויות שאינן מקנות שליטה בחברה הבת שהתווספו להון החברה, בהתחשב גם במימוש המוניטין בגין החברה הבת, במידה שקיים, וכן בקרנות הון שמקורן ברווח (הפסד) כולל אחר, לרבות בהפרשי תרגום, במידה שקיימים, בהתאם לירידה בשיעור ההחזקה בחברה הבת.

הפסדים מיוחסים לזכויות שאינן מקנות שליטה גם אם כתוצאה מכך יתרת הזכויות שאינן מקנות שליטה בדוח המאוחד על המצב הכספי הינה שלילית.

- במועד הרכישה מבוצע סיווג וייעוד מחדש של הנכסים וההתחייבויות בהתאם לתנאים החוזיים, התנאים הכלכליים ותנאים רלוונטיים אחרים שקיימים במועד הרכישה, למעט חכירות וחוזי ביטוח.

- בצירוף עסקים המושג בשלבים, זכויות הוניות בנרכשת שהוחזקו על ידי הרוכשת קודם להשגת השליטה נמדדות בשווי הוגן למועד הרכישה ונכללות בתמורת הרכישה תוך הכרה ברווח או הפסד בהתאם למדידה בשווי הוגן, כולל מימוש סכומים שנדחו ברווח הכולל האחר. במועד אובדן שליטה בחברה הבת, יתרת ההחזקה, אם קיימת, משוערכת לשווי הוגן כנגד רווח והפסד מהמימוש ושווי הוגן זה מהווה בסיס לעלותה לצורך טיפול עוקב.

התקנים מיושמים באופן של מכאן ולהבא החל מיום 1 בינואר, 2010. יישום התקנים ישפיע על הטיפול החשבונאי בעסקאות צירופי עסקים בעתיד ובעסקאות עם בעלי זכויות שאינן מקנות שליטה.

IFRS 5 - נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו

בהתאם לתיקון ל- IFRS 5, כאשר החברה האם מחליטה לממש חלק מהחזקתה בחברה מאוחדת כך שלאחר המימוש תישאר לחברה האם החזקה שאינה מקנה שליטה, לדוגמה זכויות המקנות השפעה מהותית, כל הנכסים וההתחייבויות המיוחסים לחברה המאוחדת יסווגו כמוחזקים למכירה ויחולו הוראות IFRS 5 הרלוונטיות, לרבות הצגה כפעילות שהופסקה. כמו כן, תיקון נוסף מבהיר מהם הגילויים הנדרשים לגבי נכסים לא שוטפים (או קבוצות מימוש) המסווגים כמוחזקים למכירה או כפעילויות שהופסקו. בהתאם לתיקון, יש לתת רק את הגילויים הנדרשים על פי IFRS 5. דרישות הגילוי המופיעות בשאר תקני IFRS יחולו על נכסים אלו רק אם הן מתייחסות באופן ספציפי לאותם נכסים לא שוטפים או לאותן קבוצות מימוש.

התיקון מיושם באופן של מכאן ולהבא החל מיום 1 בינואר, 2010.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים המאוחדים ביניים בהתאם ל- IAS 34 ובהתאם לחוק הפיקוח והתקנות שהותקנו על פיו והנחיות המפקח, נדרשת הנהלת הקבוצה להשתמש בשיקול דעת בהערכות, אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

ג. תקנים חדשים ופרשנויות שטרם אומצו

1. IFRS 9 - מכשירים פיננסיים

בחודש נובמבר 2009 פורסם IFRS 9 - מכשירים פיננסיים, אשר מהווה את השלב הראשון בפרוייקט החלפת IAS 39 - מכשירים פיננסיים: הכרה ומדידה. IFRS 9 מתמקד בעיקר בסיווג ובמדידה של נכסים פיננסיים והוא חל על כל הנכסים הפיננסיים שבתחולת IAS 39.

התקן קובע כי בעת ההכרה לראשונה כל הנכסים הפיננסיים (כולל מכשירים משולבים שבהם החוזה המארח הוא נכס פיננסי) יימדדו בשווי הוגן. בתקופות עוקבות יש למדוד מכשירי חוב בעלות מופחתת רק אם מתקיימים שני התנאים המצטברים הבאים:

- הנכס מוחזק במסגרת מודל עסקי שמטרתו היא להחזיק בנכסים על מנת לגבות את תזרימי המזומנים החוזיים הנובעים מהם.
- על פי התנאים החוזיים של הנכס הפיננסי, החברה זכאית, במועדים מסויימים, לקבל תזרימי מזומנים המהווים אך ורק תשלומי קרן ותשלומי ריבית על יתרת הקרן.

המדידה העוקבת של כל יתר מכשירי החוב והנכסים הפיננסיים האחרים תהיה על פי שווי הוגן.

נכסים פיננסיים שהינם מכשירים הוניים יימדדו בתקופות עוקבות בשווי הוגן, וההפרשים ייזקפו לרווח והפסד או לרווח (הפסד) כולל אחר, על פי בחירת המדיניות החשבונאית לגבי כל מכשיר ומכשיר. אם מדובר במכשירים הוניים המוחזקים למטרות מסחר, חובה למדוד אותם בשווי הוגן דרך רווח או הפסד. הבחירה הינה סופית ואין לשנותה. עם זאת, כאשר חברה משנה את המודל העסקי שלה לניהול נכסיה הפיננסיים, עליה לסווג מחדש את כל המכשירים הפיננסיים המושפעים משינוי המודל העסקי על מנת לשקף שינוי זה. בכל יתר הנסיבות, אין לבצע סיווג מחדש של המכשירים הפיננסיים.

תאריך התחילה של התקן הוא 1 בינואר, 2013. אימוץ מוקדם אפשרי. אימוץ לראשונה ייעשה למפרע תוך הצגה מחדש של מספרי ההשוואה בכפוף להקלות המצויינות בתקן.

הקבוצה בוחנת את ההשפעה האפשרית של התקן החדש, אך אין ביכולתה, בשלב זה, לאמוד את השפעתו, אם בכלל, על הדוחות הכספיים.

2. במסגרת פרויקט השיפורים לתקינה הבינלאומית משנת 2010 (Improvements to IFRSs), פרסם ואישר ה-IASB, בחודש מאי 2010, 11 תיקונים ל- 6 תקני דיווח כספי בינלאומיים ולפרשנות אחת במגוון רחב של סוגיות חשבונאיות (להלן – התיקונים). להלן פירוט לתיקונים אשר עשויים להיות רלוונטיים לקבוצה ואשר עשויה להיות להם השפעה על הדוחות הכספיים:

(א) IFRS 7 – מכשירים פיננסיים, גילוי (להלן – התיקון) – התיקון מבהיר את דרישות הגילוי המובאות בתקן. בהתאם לתיקון מודגש הקשר בין הגילויים הכמותיים והאיכותיים וכן האופי והיקף של הסיכונים הנובעים ממכשירים פיננסיים. צומצמו דרישות הגילוי בדבר בטוחות שהחברה מחזיקה בהן ותוקנו דרישות הגילוי בדבר סיכון אשראי. התיקון ייושם למפרע החל מהדוחות הכספיים לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר, 2011. יישום מוקדם אפשרי תוך מתן גילוי.

באור 2: - עיקרי המדיניות החשבונאית (המשך)

ג. תקנים חדשים ופרשנויות שטרם אומצו (המשך)

2. (המשך)

ב) תיקון ל- IAS 34, דיווח כספי לתקופות ביניים, אירועים ועסקאות משמעותיים (להלן – התיקון) – בהתאם לתיקון, הורחבה רשימת האירועים והעסקאות המצריכים גילויים בדוחות כספיים לתקופות ביניים, כדוגמת הכרה בהפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים ושינוי סיווג של נכסים פיננסיים כתוצאה משינוי ביעודם או בשימושם. כמו כן, הושמט סף המהותיות בדרישות הגילוי המינימאליות הקיימות בתקן הנוכחי, לפני התיקון. התיקון יחול על תקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר, 2011 או לאחר מכן. יישום מוקדם אפשרי תוך מתן גילוי.

ג) תיקון ל- IAS 1, הצגת דוחות כספיים, הצגת דוח על השינויים בהון (להלן – התיקון) – בהתאם לתיקון, יש להציג במסגרת הדוח על השינויים בהון, לכל רכיב של ההון, התאמה בין הערך בספרים בתחילת התקופה לבין הערך בספרים בסופה, תוך גילוי נפרד לכל שינוי כתוצאה מרווח או הפסד, רווח כולל אחר ועסקאות עם בעלים במסגרת תפקידם כבעלים. כמו כן, יש להציג את ההתאמה כאמור לכל רכיב של רווח כולל אחר במסגרת הדוח על השינויים בהון או בבאורים. התיקון יחול על תקופות שנתיות המתחילות ביום 1 בינואר, 2011 או לאחר מכן. יישום מוקדם אפשרי תוך מתן גילוי.

ליישום לראשונה של התיקונים לא צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הכספיים המאוחדים.

ד. עונתיות

1. ביטוח חיים ובריאות

ההכנסות מפרמיות בביטוח חיים ובריאות אינן מתאפיינות בעונתיות. יחד עם זאת, עקב העובדה שההפקדות לביטוחי חיים נהנות מהטבות מס, חלק ניכר מהמכירות החדשות מתבצע בעיקר בסוף השנה.

2. ביטוח כללי

מחזור ההכנסות מפרמיות ברוטו בביטוח כללי מתאפיין בעונתיות, הנובעת בעיקר מביטוחי רכבים של קבוצות עובדים שונות וציי רכבים של עסקים, אשר תאריכי חידושם הם בדרך כלל בינואר וכן מפוליסות שונות של בתי עסק, אשר תאריכי חידושן הם בדרך כלל בינואר או באפריל. השפעתה של עונתיות זו על הרווח (הפסד) המדווח מנוטרלת באמצעות הפרשה לפרמיה שטרם הורווחה.

במרכיבי ההוצאות האחרים, כגון תביעות, ובמרכיבי ההכנסות האחרים, כגון הכנסות מהשקעות, לא קיימת עונתיות מובהקת, ולכן גם לא קיימת עונתיות מובהקת ברווח. עם זאת, ראוי לציין, כי עונת חורף קשה עלולה לגרום לעלייה בתביעות, בעיקר בענף רכב רכוש, ברבעונים הראשון והרביעי של השנה, וכתוצאה מכך לקטון ברווח המדווח.

ה. פרטים על שיעורי השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן ובשער החליפין היציג של הדולר של ארה"ב

שער חליפין יציג של הדולר ארה"ב	מדד המחירים לצרכן	
	מדד ידוע	מדד בגין
%	%	%

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום:

30 בספטמבר, 2010	1.9	1.6	(2.9)
30 בספטמבר, 2009	3.4	3.6	(1.2)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום:

30 בספטמבר, 2010	1.2	1.2	(5.4)
30 בספטמבר, 2009	1.3	2.4	(4.1)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2009

3.9	3.8	(0.7)
-----	-----	-------

באור 3: - מגזרי פעילות

הקבוצה פועלת במגזרי הפעילות הבאים:

1. מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח כולל את ענפי ביטוח חיים ובריאות, פנסיה וגמל והוא מתמקד בעיקר בחיסכון לטווח ארוך (במסגרת פוליסות ביטוח לסוגיהן, קרנות פנסיה וקופות גמל לרבות קרנות השתלמות) וכן בכיסויים ביטוחיים של סיכונים שונים כגון: מוות, נכות, אובדן כושר עבודה ועוד.

2. מגזר ביטוח כללי

מגזר ביטוח כללי כולל את ענפי החבויות והרכוש. בהתאם להוראות המפקח מפורט מגזר ביטוח כללי לפי ענפי רכב חובה, רכב רכוש, ענפי רכוש אחרים וענפי חבויות אחרים.

● ענף רכב חובה

ענף רכב חובה מתמקד בכיסוי אשר רכישתו על ידי בעל הרכב או הנוהג בו היא חובה על-פי דין ואשר מעניק כיסוי לנזק גוף (לנהג הרכב, לנוסעים ברכב או להולכי רגל) כתוצאה משימוש ברכב מנועי.

● ענף רכב רכוש

ענף רכב רכוש מתמקד בכיסוי נזקי רכוש לרכב המבוטח ונזקי רכוש שהרכב המבוטח יגרום לצד שלישי.

● ענפי חבויות אחרים

ענפי החבויות מיועדים לכיסוי של חבויות המבוטח בגין נזק שהוא יגרום לצד שלישי. ענפים אלו כוללים: אחריות כלפי צד ג', אחריות מעבידים, אחריות דירקטורים, אחריות מקצועית ואחריות המוצר וכן ענפים אחרים המחושבים בשיטת עודף הכנסות על הוצאות כגון כלי שיט, כלי טייס וביטוח ערבויות.

● ענפי רכוש ואחרים

יתר ענפי הרכוש שאינם רכב וחבויות וכן ענפי ביטוח אחרים וענפי בריאות המספקים כיסוי לזמן קצר (לרבות תאונות אישיות, נסיעות לחו"ל ועובדים זרים).

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ל-9 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2010					
סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
3,137,327	15	-	1,687,636	1,449,676	פרמיות שהורווחו ברוטו
662,808	-	-	506,035	156,773	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
2,474,519	15	-	1,181,601	1,292,903	פרמיות שהורווחו בשייר רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
1,573,018	(9,481)	119,472	175,220	1,287,807	הכנסות מדמי ניהול
453,938	(2,183)	64,488	-	391,633	הכנסות מעמלות
171,321	(10,858)	26,299	122,299	33,581	סך כל ההכנסות
4,672,796	(22,507)	210,259	1,479,120	3,005,924	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
3,659,955	-	-	1,243,980	2,415,975	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ותשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה בשייר
(495,593)	-	-	(360,030)	(135,563)	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
3,164,362	-	-	883,950	2,280,412	הוצאות הנהלה וכלליות הפחתת נכסים בלתי מוחשיים הוצאות מימון
677,120	(10,858)	32,215	366,363	289,400	סך כל ההוצאות
399,581	(10,930)	60,817	60,932	288,762	חלק בהפסדי חברות כלולות, נטו
23,075	-	6,383	3,364	13,328	רווח לפני מסים על ההכנסה רווח (הפסד) כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
86,975	(719)	80,418	3,428	3,848	סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה
4,351,113	(22,507)	179,833	1,318,037	2,875,750	
(738)	-	(738)	-	-	
320,945	-	29,688	161,083	130,174	
52,484	-	(10,890)	25,340	38,034	
373,429	-	18,798	186,423	168,208	

ליום 30 בספטמבר, 2010					
סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
13,665,319	(838)	-	4,307,755	9,358,402	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
11,345,993	(1,781)	-	-	11,347,774	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ל-9 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2009					
סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס		ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	
		למגזרי פעילות	ביטוח כללי		
בלתי מבוקר אלפי ש"ח					
3,010,851	(639)	-	1,673,667	1,337,823	פרמיות שהורווחו ברוטו
527,663	-	-	374,727	152,936	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
2,483,188	(639)	-	1,298,940	1,184,887	פרמיות שהורווחו בשייר
3,341,629	(9,250)	104,137	223,660	3,023,082	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
321,748	(5,209)	51,803	-	275,154	הכנסות מדמי ניהול
134,394	(10,448)	23,013	86,819	35,010	הכנסות מעמלות
6,280,959	(25,546)	178,953	1,609,419	4,518,133	סך כל ההכנסות
5,074,279	-	-	1,262,499	3,811,780	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(360,257)	-	-	(244,038)	(116,219)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ותשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
4,714,022	-	-	1,018,461	3,695,561	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
656,408	(10,448)	23,892	366,962	276,002	הוצאות הנהלה וכלליות
337,800	(14,043)	39,621	56,143	256,079	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
23,704	-	7,912	3,409	12,383	הוצאות מימון
116,585	(1,055)	107,431	4,238	5,971	סך כל ההוצאות
5,848,519	(25,546)	178,856	1,449,213	4,245,996	חלק ברווחי חברות כלולות, נטו
3,057	-	3,057	-	-	רווח לפני מסים על ההכנסה
435,497	-	3,154	160,206	272,137	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
394,279	-	150,232	175,339	68,708	סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה
829,776	-	153,386	335,545	340,845	

ליום 30 בספטמבר, 2009					
סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס		ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	
		למגזרי פעילות	ביטוח כללי		
בלתי מבוקר אלפי ש"ח					
12,870,462	(34)	-	4,000,443	8,870,053	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
9,636,701	(2,137)	-	-	9,638,838	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2010					
סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס למגזרי פעילות	ביטוח כללי	ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	
בלתי מבוקר אלפי ש"ח					
1,046,212	(1,053)	-	567,075	480,190	פרמיות שהורווחו ברוטו
225,576	-	-	177,479	48,097	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
820,636	(1,053)	-	389,596	432,093	פרמיות שהורווחו בשייר רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
930,613	(3,073)	45,592	70,539	817,555	הכנסות מדמי ניהול
190,674	(782)	22,710	-	168,746	הכנסות מעמלות
53,961	(3,526)	8,237	38,973	10,277	
1,995,884	(8,434)	76,539	499,108	1,428,671	סך כל ההכנסות תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
1,560,549	-	-	419,161	1,141,388	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ותשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה בשייר
(119,254)	-	-	(116,734)	(2,520)	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
1,441,295	-	-	302,427	1,138,868	הוצאות הנהלה וכלליות הפחתת נכסים בלתי מוחשיים הוצאות מימון
228,608	(3,526)	11,653	122,750	97,731	סך כל ההוצאות
138,188	(4,737)	16,544	26,873	99,508	חלק ברווחי חברות כלולות, נטו
7,708	-	1,485	1,121	5,102	רווח לפני מסים על ההכנסה
46,677	(171)	40,487	1,603	4,758	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
1,862,476	(8,434)	70,169	454,774	1,345,967	סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה
289	-	289	-	-	
133,697	-	6,659	44,334	82,704	
30,920	-	9,856	5,280	15,784	
164,617	-	16,515	49,614	98,488	

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2009					
סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס		ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	
		למגזרי פעילות בלתי מבוקר	ביטוח כללי		
אלפי ש"ח					
1,017,662	(432)	-	564,895	453,199	פרמיות שהורווחו ברוטו
182,653	-	-	139,025	43,628	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
835,009	(432)	-	425,870	409,571	פרמיות שהורווחו בשייר רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
997,982	(3,389)	23,415	59,208	918,748	הכנסות מדמי ניהול
116,577	(3,726)	22,870	-	97,433	הכנסות מעמלות
46,956	(3,252)	8,051	28,537	13,620	סך כל ההכנסות תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
1,996,524	(10,799)	54,336	513,615	1,439,372	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
1,686,326	-	-	451,984	1,234,342	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה בשייר
(125,615)	-	-	(99,470)	(26,145)	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
1,560,711	-	-	352,514	1,208,197	הוצאות הנהלה וכלליות הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
224,372	(3,252)	8,807	124,308	94,509	הוצאות מימון
111,865	(7,194)	12,232	17,769	89,058	סך כל ההוצאות
7,825	-	2,545	1,135	4,145	חלק ברווחי חברות כלולות, נטו רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה
58,188	(353)	54,217	1,458	2,866	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
1,962,961	(10,799)	77,801	497,184	1,398,775	סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה
617	-	617	-	-	
34,180	-	(22,848)	16,431	40,597	
80,349	-	23,640	29,299	27,410	
114,529	-	792	45,730	68,007	

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2009					
סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס		ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	
		למגזרי פעילות	ביטוח כללי		
מבוקר					
אלפי ש"ח					
4,069,594	(1,336)	-	2,243,198	1,827,732	פרמיות שהורווחו ברוטו
731,721	-	-	528,472	203,249	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
3,337,873	(1,336)	-	1,714,726	1,624,483	פרמיות שהורווחו בשייר רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
4,112,369	(12,035)	163,279	290,980	3,670,145	הכנסות מדמי ניהול
457,703	(5,713)	71,467	-	391,949	
178,421	(13,339)	30,720	119,505	41,535	הכנסות מעמלות
8,086,366	(32,423)	265,466	2,125,211	5,728,112	סך כל ההכנסות
6,460,993	-	-	1,664,935	4,796,058	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו חלקם של מבטחי המשנה
(499,509)	-	-	(346,768)	(152,741)	בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
5,961,484	-	-	1,318,167	4,643,317	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
873,176	(13,339)	33,277	491,768	361,470	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
484,186	(18,112)	52,838	90,412	359,048	הוצאות הנהלה וכלליות
31,873	-	10,782	4,546	16,545	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
140,076	(972)	128,614	5,439	6,995	הוצאות מימון
7,490,795	(32,423)	225,511	1,910,332	5,387,375	סך כל ההוצאות
(1,808)	-	(1,808)	-	-	חלק בהפסדי חברות כלולות, נטו
593,763	-	38,147	214,879	340,737	רווח לפני מסים על ההכנסה
413,341	-	162,489	176,702	74,150	רווח כולל אחר לפני מסים על ההכנסה
1,007,104	-	200,636	391,581	414,887	סך כל הרווח הכולל לפני מסים על ההכנסה

ליום 31 בדצמבר, 2009					
סה"כ	התאמות וקיצוזים	לא מיוחס		ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח	
		למגזרי פעילות	ביטוח כללי		
מבוקר					
אלפי ש"ח					
12,925,047	(781)	-	3,975,121	8,950,707	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
10,238,194	(2,669)	-	-	10,240,863	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי

ל-9 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2010				
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי		סה"כ
		ענפי רכוש (ואחרים *)	חבויות (ואחרים *)	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
463,732	704,552	412,899	186,940	1,768,123
86,903	186,424	229,549	84,792	587,668
376,829	518,128	183,350	102,148	1,180,455
28,140	(22,653)	(3,528)	(813)	1,146
404,969	495,475	179,822	101,335	1,181,601
110,997	20,025	7,427	36,771	175,220
8,246	42,091	58,556	13,406	122,299
524,212	557,591	245,805	151,512	1,479,120
427,575	450,566	209,782	156,057	1,243,980
(43,508)	(112,942)	(132,964)	(70,616)	(360,030)
384,067	337,624	76,818	85,441	883,950
44,598	166,824	113,545	41,396	366,363
19,365	20,826	14,492	6,249	60,932
1,682	1,682	-	-	3,364
1,056	756	1,432	184	3,428
450,768	527,712	206,287	133,270	1,318,037
73,444	29,879	39,518	18,242	161,083
2,331,852	593,198	397,279	985,426	4,307,755

(* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 77% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 80% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

ל-9 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2009					
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי		סה"כ	
		ענפי רכוש (ואחרים *)	חבויות (ואחרים *)		
בלתי מבוקר					
אלפי ש"ח					
485,322	692,313	422,001	184,942	1,784,578	פרמיות ברוטו
15,205	164,653	231,562	71,235	482,655	פרמיות ביטוח משנה
470,117	527,660	190,439	113,707	1,301,923	פרמיות בשייר
(39,558)	24,389	2,020	10,166	(2,983)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
430,559	552,049	192,459	123,873	1,298,940	פרמיות שהורווחו בשייר
132,574	32,399	12,646	46,041	223,660	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
-	18,497	58,287	10,035	86,819	הכנסות מעמלות
563,133	602,945	263,392	179,949	1,609,419	סך כל ההכנסות
478,248	448,518	198,084	137,649	1,262,499	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(19,338)	(80,171)	(106,662)	(37,867)	(244,038)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
458,910	368,347	91,422	99,782	1,018,461	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
44,938	165,382	113,943	42,699	366,962	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
18,461	18,902	12,613	6,167	56,143	הוצאות הנהלה וכלליות
1,704	1,705	-	-	3,409	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
1,125	1,188	1,697	228	4,238	הוצאות מימון
525,138	555,524	219,675	148,876	1,449,213	סך כל ההוצאות
37,995	47,421	43,717	31,073	160,206	רווח לפני מסים על ההכנסה
2,155,004	581,902	380,124	883,413	4,000,443	התחייבויות בגין חוזי ביטוח, ברוטו ליום 30 בספטמבר, 2009 (בלתי מבוקר)

(* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 77% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 84% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2010

סה"כ	ענפי		רכב רכוש	רכב חובה	
	חבויות (ואחרים *)	ענפי רכוש (ואחרים *)			
	בלתי מבוקר				
	אלפי ש"ח				
540,009	57,688	123,845	213,727	144,749	פרמיות ברוטו
177,774	31,602	65,887	52,914	27,371	פרמיות ביטוח משנה
362,235	26,086	57,958	160,813	117,378	פרמיות בשייר
27,361	8,228	2,095	5,918	11,120	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
389,596	34,314	60,053	166,731	128,498	פרמיות שהורווחו בשייר
70,539	14,712	3,136	8,188	44,503	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
38,973	3,186	18,316	14,369	3,102	הכנסות מעמלות
499,108	52,212	81,505	189,288	176,103	סך כל ההכנסות
419,161	54,802	53,351	150,550	160,458	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(116,734)	(31,667)	(26,441)	(38,436)	(20,190)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
302,427	23,135	26,910	112,114	140,268	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
122,750	14,181	36,717	56,276	15,576	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
26,873	2,771	7,935	9,051	7,116	הוצאות הנהלה וכלליות
1,121	-	-	561	560	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
1,603	138	539	512	414	הוצאות מימון
454,774	40,225	72,101	178,514	163,934	סך כל ההוצאות
44,334	11,987	9,404	10,774	12,169	רווח לפני מסים על ההכנסה

(* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 77% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 76% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2009

סה"כ	ענפי		רכב רכוש	רכב חובה	
	חבויות (ואחרים *)	ענפי רכוש (ואחרים *)			
	בלתי מבוקר				
	אלפי ש"ח				
540,372	53,246	125,461	205,900	155,765	פרמיות ברוטו
137,445	23,128	63,986	44,753	5,578	פרמיות ביטוח משנה
402,927	30,118	61,475	161,147	150,187	פרמיות בשייר
22,943	8,364	1,282	16,098	(2,801)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
425,870	38,482	62,757	177,245	147,386	פרמיות שהורווחו בשייר
59,208	11,601	3,890	9,167	34,550	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
28,537	3,080	16,835	8,622	-	הכנסות מעמלות
513,615	53,163	83,482	195,034	181,936	סך כל ההכנסות
451,984	63,973	57,949	145,927	184,135	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(99,470)	(24,858)	(31,462)	(29,176)	(13,974)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
352,514	39,115	26,487	116,751	170,161	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח בשייר
124,308	13,942	38,588	56,422	15,356	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
17,769	1,943	4,263	5,766	5,797	הוצאות הנהלה וכלליות
1,135	-	-	567	568	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
1,458	125	521	504	308	הוצאות מימון
497,184	55,125	69,859	180,010	192,190	סך כל ההוצאות
16,431	(1,962)	13,623	15,024	(10,254)	רווח (הפסד) לפני מסים על ההכנסה

(* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 79% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 86% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

א. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח כללי (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2009				
רכב חובה	רכב רכוש	ענפי		סה"כ
		ענפי רכוש (ואחרים *)	חבויות (ואחרים *)	
מבוקר				
אלפי ש"ח				
621,979	877,843	532,088	245,908	2,277,818
21,011	202,417	291,473	109,550	624,451
600,968	675,426	240,615	136,358	1,653,367
(20,103)	47,316	12,539	21,607	61,359
580,865	722,742	253,154	157,965	1,714,726
177,447	37,196	14,492	61,845	290,980
-	28,659	77,144	13,702	119,505
758,312	788,597	344,790	233,512	2,125,211
615,264	607,760	258,604	183,307	1,664,935
(25,819)	(118,770)	(141,187)	(60,992)	(346,768)
589,445	488,990	117,417	122,315	1,318,167
62,986	222,289	151,161	55,332	491,768
27,668	33,338	22,490	6,916	90,412
2,273	2,273	-	-	4,546
1,125	1,699	2,243	372	5,439
683,497	748,589	293,311	184,935	1,910,332
74,815	40,008	51,479	48,577	214,879
2,178,784	551,567	347,375	897,395	3,975,121

(* ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח אבדן רכוש, בתי עסק ודירות אשר הפעילות בגינם מהווה 78% מסך הפרמיות בענפים אלו.

ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח מעבידים, צד ג' ואחריות מקצועית אשר הפעילות בגינם מהווה 85% מסך הפרמיות בענפים אלו.

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

ל-9 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2010			
גמל	פנסיה	ביטוח חיים	סה"כ
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
-	-	1,449,676	1,449,676
-	-	156,773	156,773
-	-	1,292,903	1,292,903
247,912	8,932	1,030,963	1,287,807
56,719	202,060	132,854	391,633
-	242	33,339	33,581
304,631	211,234	2,490,059	3,005,924
214,137	-	2,201,838	2,415,975
-	-	(135,563)	(135,563)
214,137	-	2,066,275	2,280,412
8,733	41,092	239,575	289,400
31,820	92,695	164,247	288,762
5,978	7,350	-	13,328
718	-	3,130	3,848
261,386	141,137	2,473,227	2,875,750
43,245	70,097	16,832	130,174

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
 פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
 סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
 הוצאות מימון
 סך כל ההוצאות
 רווח לפני מסים על ההכנסה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח (המשך)

9-ל החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2009				
גמל	פנסיה	ביטוח חיים	סה"כ	
בלתי מבוקר				
אלפי ש"ח				
-	-	1,337,823	1,337,823	פרמיות שהורווחו ברוטו
-	-	152,936	152,936	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
-	-	1,184,887	1,184,887	פרמיות שהורווחו בשייר
318,196	17,275	2,687,611	3,023,082	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
45,623	177,919	51,612	275,154	הכנסות מדמי ניהול
-	203	34,807	35,010	הכנסות מעמלות
363,819	195,397	3,958,917	4,518,133	סך כל ההכנסות
290,539	-	3,521,241	3,811,780	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
-	-	(116,219)	(116,219)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
290,539	-	3,405,022	3,695,561	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
5,223	34,614	236,165	276,002	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
28,881	86,239	140,959	256,079	הוצאות הנהלה וכלליות
5,033	7,350	-	12,383	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
1,422	-	4,549	5,971	הוצאות מימון
331,098	128,203	3,786,695	4,245,996	סך כל ההוצאות
32,721	67,194	172,222	272,137	רווח לפני מסים על ההכנסה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2010			
גמל	פנסיה	ביטוח חיים	סה"כ
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
-	-	480,190	480,190
-	-	48,097	48,097
-	-	432,093	432,093
114,824	3,565	699,166	817,555
19,926	72,190	76,630	168,746
-	82	10,195	10,277
134,750	75,837	1,218,084	1,428,671
101,606	-	1,039,782	1,141,388
-	-	(2,520)	(2,520)
101,606	-	1,037,262	1,138,868
3,438	14,611	79,682	97,731
11,383	31,265	56,860	99,508
2,652	2,450	-	5,102
169	-	4,589	4,758
119,248	48,326	1,178,393	1,345,967
15,502	27,511	39,691	82,704

פרמיות שהורווחו ברוטו
 פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
 פרמיות שהורווחו בשייר
 רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
 הכנסות מדמי ניהול
 הכנסות מעמלות
 סך כל ההכנסות
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
 חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
 תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
 עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
 הוצאות הנהלה וכלליות
 הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
 הוצאות מימון
 סך כל ההוצאות
 רווח לפני מסים על ההכנסה

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח (המשך)

ל-3 החודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר, 2009			
גמל	פנסיה	ביטוח חיים	סה"כ
בלתי מבוקר			
אלפי ש"ח			
-	-	453,199	453,199
-	-	43,628	43,628
-	-	409,571	409,571
139,910	7,146	771,692	918,748
16,454	62,071	18,908	97,433
-	70	13,550	13,620
156,364	69,287	1,213,721	1,439,372
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו			
141,794	-	1,092,548	1,234,342
חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח			
-	-	(26,145)	(26,145)
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר			
1,944	10,611	81,954	94,509
11,641	29,163	48,254	89,058
1,695	2,450	-	4,145
361	-	2,505	2,866
157,435	42,224	1,199,116	1,398,775
(1,071)	27,063	14,605	40,597

באור 3: - מגזרי פעילות (המשך)

ב. נתונים נוספים לגבי מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר, 2009				
סה"כ	ביטוח חיים	פנסיה	גמל	
מבוקר				
אלפי ש"ח				
1,827,732	1,827,732	-	-	פרמיות שהורווחו ברוטו
203,249	203,249	-	-	פרמיות שהורווחו על-ידי מבטחי משנה
1,624,483	1,624,483	-	-	פרמיות שהורווחו בשייר
3,670,145	3,262,488	18,046	389,611	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
391,949	81,683	246,964	63,302	הכנסות מדמי ניהול
41,535	41,299	236	-	הכנסות מעמלות
5,728,112	5,009,953	265,246	452,913	סך כל ההכנסות
4,796,058	4,448,762	-	347,296	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה ברוטו
(152,741)	(152,741)	-	-	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
4,643,317	4,296,021	-	347,296	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
361,470	305,218	48,661	7,591	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
359,048	204,980	114,913	39,155	הוצאות הנהלה וכלליות
16,545	-	9,800	6,745	הפחתת נכסים בלתי מוחשיים
6,995	5,285	-	1,710	הוצאות מימון
5,387,375	4,811,504	173,374	402,497	סך כל ההוצאות
340,737	198,449	91,872	50,416	רווח לפני מסים על ההכנסה

באור 4 - הון ודרישות הון

ניהול ודרישות הון

1. מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה לשמר את יכולת הקבוצה להמשיך את פעילותה בכדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה, וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. מנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן - מנורה ביטוח) ושומרה חברה לביטוח בע"מ (להלן - שומרה ביטוח) כפופות לדרישות הון הנקבעות על-ידי המפקח על הביטוח (להלן - המפקח).
 - א. מנורה מבטחים פנסיה בע"מ (להלן - מבטחים פנסיה), מנורה מבטחים גמל בע"מ ומנורה מבטחים והסתדרות המהנדסים ניהול קופות גמל בע"מ מחויבות לעמוד בתנאים של הון עצמי מינימלי על-פי תקנות מס הכנסה (כללים לאישור לניהול קופות גמל), תשכ"ד-1964.
 - ב. מנורה מבטחים קרנות נאמנות בע"מ מחויבת לעמוד בתקנות השקעות משותפות בנאמנות (הון עצמי וביטוח של מנהל קרן ונאמן ותנאי כשירות של דירקטורים וחברי ועדת השקעות), התשנ"ו-1995.
 - ג. מנורה מבטחים ניהול תיקי השקעות בע"מ מחויבת לעמוד בתקנות הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (הון עצמי וביטוח), (תיקון), התש"ס-2000.
 - ד. מנורה מבטחים חיתום וניהול בע"מ מחויבת לעמוד בתקנות ניירות ערך (חיתום), (תיקון), התשס"ז-2007.
2. להלן נתונים בדבר ההון הנדרש והקיים של מנורה ביטוח ושל שומרה ביטוח בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח), התשנ"ח-1998, על תיקוניהן (להלן - תקנות ההון) והנחיות המפקח.

באור 4 - הון ודרישות הון (המשך)

ניהול ודרישות הון (המשך)

2. (המשך)

מנורה ביטוח	
ליום	ליום
31 בדצמבר	30 בספטמבר
2009	2010
מבוקר	בלתי מבוקר
אלפי ש"ח	

הון עצמי מינימלי:

2,417,539	2,463,714
1,792,172	1,787,564
625,367	676,150
1,979,782	2,091,831
1,804,669	2,261,716
706,305	605,446
2,510,974	2,867,162
531,192	775,331

הסכום הנדרש על פי תקנות ההון המתוקנות (א)
הסכום הנדרש על פי תקנות ההון ערב פרסום התיקון

הפרש (ב)

הסכום הנדרש על פי תקנות והנחיות המפקח (ב)

הסכום הקיים המחושב על פי תקנות ההון:

הון ראשוני (ג)

הון משני - כתבי התחייבות נדחים

סך הכל הסכום הקיים המחושב על פי תקנות ההון

עודף

(*) מלבד הדרישות הכלליות בחוק החברות, חלוקת דיבידנד מעודפי הון בחברות ביטוח כפופה גם לדרישות נזילות ועמידה בכללי תקנות ההשקעה.

(א) הסכום הנדרש כולל, דרישות הון בגין:

277,428	281,084
5,602	6,036
152,604	141,358
587,028	610,996
1,127	2,097
73,933	55,820
760,729	760,217
310,661	318,165
106,016	130,526
115,852	125,461
26,559	31,954
2,417,539	2,463,714

פעילות בביטוח כללי

פעילות בביטוח סיעודי

סיכונים יוצאים מן הכלל בביטוח חיים

הוצאות רכישה נדחות בביטוח חיים ובביטוח מפני מחלות אישפוז

דרישות בגין תוכניות מבטיחות תשואה

נכסים בלתי מוכרים כהגדרתם בתקנות ההון

השקעה בחברות ביטוח וחברות מנהלות מאוחדות

נכסי השקעה ונכסים אחרים

סיכוני קטסטרופה בביטוח כללי

סיכונים תפעוליים

ערבויות

סך הכל הסכום הנדרש על פי תקנות ההון המתוקנות

באור 4: - הון ודרישות הון (המשך)

ניהול ודרישות הון (המשך)

2. (המשך)

שומרה ביטוח	
ליום	ליום
31 בדצמבר 2009	30 בספטמבר 2010
מבוקר	בלתי מבוקר
אלפי ש"ח	

הון עצמי מינימלי:

170,272	184,090	הסכום הנדרש על פי תקנות ההון המתוקנות (א)
103,093	114,045	הסכום הנדרש על פי תקנות ההון ערב פרסום התיקון
67,179	70,045	הפרש (ב)
123,247	145,565	הסכום הנדרש על פי תקנות והנחיות המפקח (ב)
135,317	169,612	הסכום הקיים המחושב על פי תקנות ההון:
-	(26,990)	הון ראשוני
31,790	32,908	בניכוי הון מעבר למגבלת 50% מהון הבסיסי
167,107	175,530	הון משני - כתבי התחייבות נדחים
43,860	29,965	סך הכל הסכום הקיים המחושב על פי תקנות ההון
		עודף (*)
		(*) מלבד הדרישות הכלליות בחוק החברות, חלוקת דיבידנד מעודפי הון בחברות ביטוח כפופה גם לדרישות נזילות ועמידה בכללי תקנות ההשקעה.
		בהתאם לאישור ההשקעה של חברת שומרה בסיני סוכנות לביטוח בע"מ (להלן - סיני סוכנות), היתנה המפקח על הביטוח כי ההשקעה בסיני סוכנות תהיה מעודפי הון הניתנים להשקעה בלבד. להלן סכום ההשקעה בסיני סוכנות:
5,607	8,098	(א) הסכום הנדרש כולל, דרישות הון בגין:
101,674	112,993	פעילות בביטוח כללי
1,419	1,051	נכסים בלתי מוכרים כהגדרתם בתקנות ההון
40,768	40,927	נכסי השקעה ונכסים אחרים
9,030	9,472	סיכוני קטסטרופה בביטוח כללי
17,381	19,647	סיכונים תפעוליים
170,272	184,090	סך הכל הסכום הנדרש על פי תקנות ההון המתוקנות

באור 4: - הון ודרישות הון (המשך)

ניהול ודרישות הון (המשך)

2. (המשך)

(ב) בחודש נובמבר 2009 פורסם תיקון לתקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (הון עצמי מינימלי הנדרש ממבטח) (תיקון), התשס"ט-2009 (להלן התיקון). בהתאם לתיקון מבטח יהיה חייב להגדיל, עד למועד פרסום הדוח הכספי, את הונו העצמי בגין ההפרש שבין ההון הנדרש לפי התקנות, לפני התיקון ולאחריו (להלן - ההפרש). ההפרש יחושב לכל מועד של הדוח הכספי. הגדלת ההון העצמי תעשה במועדים ובשיעורים המפורטים להלן:

עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר, 2009 לפחות 30% מההפרש;
עד למועד פרסום הדוח הכספי ליום 31 בדצמבר, 2010 לפחות 60% מההפרש;
עד ליום 31 בדצמבר, 2011 יושלם מלוא ההפרש.

השיעורים האמורים יוגדלו ב-15% במועדי פרסום הדוחות הכספיים החצי שנתיים העוקבים למועדי הדוחות הכספיים האמורים לעיל.

(ג) ההון הראשוני כולל הון ראשוני מורכב בסך של 255,676 אלפי ש"ח (ראה באור 7(ד) להלן).

3. במסגרת התיקון נוספו לדרישות ההון הקיימות, דרישות הון בגין קטגוריות אלו:

- א. סיכונים תפעוליים.
- ב. סיכוני שוק ואשראי, כשיעור מהנכסים, לפי מידת הסיכון המאפיינת את הנכסים השונים.
- ג. סיכוני קטסטרופה בביטוח כללי.
- ד. דרישות הון בגין ערבויות.

כמו כן, הורחבו דרישת ההון בגין קטגוריות אלו:

- א. תוכניות מבטיחות תשואה בביטוח חיים שאין כנגדן או כנגד חלקן אגרות חוב מיועדות.
- ב. דרישות הון בגין החזקת המבטחת בחברות מנהלות של קופות גמל וקרנות פנסיה.

כמו כן, ניתנו ההקלות הבאות:

- הקלה באופן חישוב ההון בשל הוצאות לפיתוח מערכות מידע, בכפוף לאישור המפקח.
- ניכוי עתודה למס שנוצרה בגין נכסים לא מוכרים אשר מוחזקים בניגוד לתקנות השקעה או בניגוד להוראות המפקח.
- נקבע כי המפקח יהיה רשאי להתיר, בכפוף לתנאים עליהם יורה, הפחתה של דרישת ההון, בגובה של עד 35% מההפרש המקורי, בשל רכישת פעילות קופות גמל או חברה מנהלת של קופות גמל, במידה והונו העצמי, של המבטח, במועד הדוח הינו לפחות ההון העצמי המינימלי הנדרש ממנו בניכוי 35% מההפרש המקורי בשל רכישת פעילות קופות גמל או חברה מנהלת של קופות גמל.

במסגרת התיקון נמחקה ההגדרה של הון בסיסי, שונו הגדרות הון ראשוני והון משני ונוספה הגדרה של הון שלישוני. הגדרות הון משני והון שלישוני הוכפפה לתנאים ולשיעורים עליהם יורה המפקח. בעניין זה פרסם המפקח הוראת שעה, לפיה בתקופה שמיום תחילתו של התיקון ועד למועד עליו יודיע המפקח אין שינוי בהגדרות, במבנה ובחישוב ההון הקיים של חברות ביטוח. בהמשך לכך, ובהתאם לכוונת הפיקוח לאמץ בעתיד את הדירקטיבה של האיחוד האירופי בדבר הבטחת כושר פירעון של מבטחים Solvency II, פורסמה בחודש מרס 2010 טיוטה שניה של חוזר הרכב הון עצמי של מבטח (להלן - "הטיטה השניה"). הטיטה השניה קובעת כללים למבנה הון עצמי מוכר של מבטח, וכן מסגרת עקרונות להכרה ברכיבי הון שונים ולסיווגם לרובדי ההון השונים, כדלהלן:

- א. הון ראשוני - הכולל הון ראשוני בסיסי והון ראשוני מורכב. שיעורו הכולל של ההון הראשוני לא יפחת מ- 60% מסך ההון העצמי של המבטח. כמו כן שיעורו הכולל של ההון הראשוני הבסיסי לא יפחת מ- 50% מסך ההון הראשוני, (בהתאם להוראת שעה, עד שיורה המפקח אחרת, נקבע שיעור זה על 85%).
- ב. הון משני - רובד ההון בו נכללים רכיבים ומכשירים הסופגים הפסדים, שפירעונם נדחה בפני כל חוב אחר למעט בפני הון ראשוני.
- ג. הון שלישוני - רובד ההון בו נכללים רכיבים ומכשירים הסופגים הפסדים (בהתייחס לקרן בלבד), שפירעונם נדחה בפני כל חוב אחר למעט בפני הון ראשוני ומשני. שיעורו הכולל של ההון השלישוני לא יעלה על 15% מסך ההון העצמי של מבטח.

כמו כן נקבע, כי לשם הכללתו של מכשיר הון ראשוני מורכב, מכשיר הון משני ומכשיר הון שלישוני בהון העצמי, נדרש אישור המפקח.

באור 4: - הון ודרישות הון (המשך)

ניהול ודרישות הון (המשך)

4. בחודש יוני 2008 פורסם חוזר בדבר אופן יישום כללי המדידה וההצגה לפי ה- IFRS לצורך חישוב ההון הנדרש וההון המוכר של חברות ביטוח. מטרת החוזר הייתה לקבוע הוראות לעניין אופן יישום תקנות ההון לגבי השקעות בחברות מוחזקות (לרבות חברות ביטוח וחברות מנהלות שבשליטת חברת הביטוח). על פי החוזר דרישות ההון לפי תקנות ההון יוסיפו להיות מבוססות על דוחות סולו. לצורך חישוב ההון המוכר לפי תקנות ההון, ההשקעה של חברת ביטוח בחברת ביטוח או בחברה מנהלת נשלטת וכן בחברות מוחזקות אחרות תחושב על בסיס אקוויטי בשרשור מלא.

5. בחודש יוני 2009 פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הון עצמי מזערי הנדרש מחברה מנהלת), התשס"ט-2009 וכן טיוטת חוזר בדבר דרישות ההון מחברות מנהלות (להלן - "ההוראות").

בהתאם להוראות מוצע להרחיב את דרישות ההון מחברות מנהלות. דרישות ההון החדשות תכלולנה דרישות הון בהתאם להיקף הנכסים המנוהלים ולאופן החזקתם אך לא פחות מהון עצמי התחלתי בסך של 10 מיליון ש"ח. כמו כן, נקבעו דרישות הון נוספות כנגד הוצאות רכישה נדחות, יתרות הפרש מקורי המתייחסות לרכישת פעילות או חברות נשלטות ונכסים המוחזקים בניגוד לכללי ההשקעות. קיימת חלופה להחזקת ההון העצמי הנדרש על פי היקף הנכסים או 10 מיליון ש"ח לפי הגבוה בחשבון נאמנות אצל בנק או חבר בורסה.

הטיוטות כוללות הוראות מעבר להשלמת ההון עד ליום 31 בדצמבר, 2010.

לענין השלכת טיוטת ההוראות על ההון העצמי הנדרש מחברות מאוחדות, ראה סעיף 6 להלן.

6. על פי אומדן שביצעו החברות המאוחדות מנורה ביטוח, שומרה ביטוח, מבטחים פנסיה, מבטחים גמל ומנורה מהנדסים, אזי נכון לתאריך הדוח:

למנורה ביטוח עודפי הון בסך של 775 מיליוני ש"ח. כתוצאה מיישום מלוא דרישת ההון על פי התקנות, כפי שתהיינה בתוקף ב- 31 בדצמבר, 2011 בהתחשב בהון העצמי ליום 30 בספטמבר, 2010, למנורה ביטוח עודפי הון בסך של 403 מיליוני ש"ח.

לשומרה ביטוח עודפי הון בסך של 30 מיליוני ש"ח. כתוצאה מיישום מלוא דרישת ההון על פי התקנות, כפי שתהיינה בתוקף ב- 31 בדצמבר, 2011 בהתחשב בהון העצמי ליום 30 בספטמבר, 2010, שומרה ביטוח תידרש להגדיל את הונה בסך של כ- 9 מיליוני ש"ח.

דרישת ההון במבטחים פנסיה תגדל ב- 54 מיליוני ש"ח ותגיע לסך של כ- 62 מיליוני ש"ח לעומת ההון הנדרש ערב תיקון התקנות. בהתחשב בהון הקיים של מבטחים פנסיה ליום 30 בספטמבר, 2010, יוצרו למבטחים פנסיה עודפי הון בסך של 305 מיליוני ש"ח.

דרישת ההון במבטחים גמל תגדל ב- 95 מיליוני ש"ח לעומת ההון הנדרש ערב תיקון התקנות העומד על סך של כ- 1.2 מיליוני ש"ח. בהתחשב בהון הקיים ליום 30 בספטמבר, 2010, נדרשת מבטחים גמל להגדיל את הונה העצמי בסך של 35 מיליוני ש"ח. במידה ומיישמים את חלופת הפקדת הכספים אצל נאמן, מבטחים גמל תידרש להפקיד סך של 29 מיליון ש"ח אצל נאמן בכדי לעמוד בדרישות ההון.

דרישת ההון במנורה מהנדסים תגדל ב- 9 מיליוני ש"ח לעומת ההון הנדרש ערב תיקון התקנות העומד על סך של כ- 1.2 מיליוני ש"ח. בהתחשב בהון הקיים ליום 30 בספטמבר, 2010, נדרשת מנורה מהנדסים להגדיל את הונה העצמי בסך של כ- 9 מיליוני ש"ח.

7. ביום 10 ביולי, 2007 אימץ האיחוד האירופי נוסח מוצע לדירקטיבה SOLVENCY II (להלן - הדירקטיבה המוצעת). הדירקטיבה המוצעת מהווה שינוי יסודי ומקיף של הרגולציה הנוגעת להבטחת כושר הפירעון והלימות ההון של חברות הביטוח במדינות האיחוד. לפי לוחות הזמנים שנקבעו על ידי האיחוד האירופי, יישום הדירקטיבה המוצעת במדינות החברות באיחוד האירופי צפוי במחצית השנייה של שנת 2012.

בהתאם לחוזר שפרסם המפקח, בכוונתנו ליישם את הוראות הדירקטיבה המוצעת לגבי חברות ביטוח בישראל במועד יישומה במדינות החברות באיחוד האירופי. הדירקטיבה המוצעת מבוססת על שלושה נדבכים: דרישות כמותיות, דרישות איכותיות ודרישות גילוי. הקבוצה החלה להיערך ליישום הדירקטיבה המוצעת בלוחות הזמנים שנקבעו.

באור 4: - הון ודרישות הון (המשך)

ניהול ודרישות הון (המשך)

8. בהתאם למכתב שפרסם המפקח, ביום 29 במרס, 2009, החל מהדוחות הכספיים לשנת 2008 ועד ליום 30 בדצמבר, 2010, חברת ביטוח וחברה מנהלת לא תחלק דיבידנד אלא באישורו המוקדם של המפקח. בהתאם למכתב, ככלל לא תאושר חלוקת דיבידנד בשיעור העולה על 25% מהרווח המותר לחלוקה. בהמשך למכתב האמור, פורסם בחודש מרס 2010 מכתב הבהרה שעניינו קריטריונים לאישור חלוקת דיבידנד על ידי מבטח (להלן – "ההבהרה"). בהתאם להבהרה, חברת ביטוח תהיה רשאית להגיש בקשה לקבלת אישור המפקח לחלוקת דיבידנד, החל מיום פרסום הדוחות התקופתיים לשנת 2009, בכפוף לקיום הון עצמי כמפורט בהבהרה וכן בהגשת תחזית רווח שנתית לשנים 2010 ו-2011, תוכנית שרות חוב מעודכנת ומאושרת בידי דירקטוריון חברת ההחזקות המחזיקה בחברת הביטוח, תוכנית פעולה אופרטיבית לגיוס הון שאושרה בידי דירקטוריון חברת הביטוח ופרוטוקול הדיון בדירקטוריון חברת הביטוח בו אושרה חלוקת הדיבידנד. יחד עם זאת נאמר בהבהרה כי חברה אשר סך ההון העצמי שלה לאחר חלוקת הדיבידנד גבוה מ-110% מהסכום הנדרש בהבהרה, תהא רשאית לחלק דיבידנד ללא צורך בקבלת אישורו מראש של המפקח, ובלבד שמסרה למפקח הודעה על כך וכן את המסמכים הנדרשים טרם חלוקת הדיבידנד. בהתאם להבהרה, מנורה ביטוח רשאית לחלק דיבידנד ללא אישורו המוקדם של המפקח. ביום 10 במאי, 2009 קיבלה מבטחים פנסייה אישור מהמפקח לחלק עד 150 מיליוני ש"ח דיבידנד למנורה ביטוח. טרם התקבלה החלטה בדירקטוריון מבטחים פנסייה על חלוקת הדיבידנד.

9. בחודש ספטמבר 2010 פרסם המפקח מכתב המתקן את דרישת ההון המינימלי שמבטח נדרש להעמיד בגין חשיפה לאירועי קטסטרופה החל מהדוח הכספי ליום 30 בספטמבר, 2010. לתיקון אין השפעה על דרישת ההון של מנורה ביטוח ושומרה ביטוח.

10. בחודש אוקטובר 2010, נתקבלה הנחיה מהמפקח בדבר התייחסות לחריגות בתחום ההשקעות. בהנחיה נקבע כי חריגות פאסיביות הנובעות משינוי דירוג או רכישה עצמית, יתוקנו לפי הכללים הבאים:

א. חריגה בנייר ערך סחיר תתוקן בתוך 50 ימי עסקים.

ב. חריגה באג"ח לא סחיר הנסחר במערכת רצף מוסדיים, שהמח"מ שלו אינו עולה על 3 שנים, לרבות אג"ח לא סחיר שאינו נסחר במערכת רצף מוסדיים וכן פיקדון, ניתן להחזיקם עד למועד הפידיון.

ג. חריגה באג"ח לא סחיר הנסחר במערכת רצף מוסדיים, שהמח"מ שלו עולה על 3 שנים, תתוקן בתוך 6 חודשים.

ד. חריגה בנייר ערך בהסדר חוב תתוקן בתוך 50 ימי עסקים מתום תקופה של שלושה חודשים ממועד גיבוש ו/או יישום הסדר חוב.

אי תיקון החריגות כאמור יגרור החזר דמי ניהול או סיווג כנכס לא מוכר.

נכון ליום הדוחות הכספיים למנורה ביטוח ולשומרה ביטוח חריגות פאסיביות בסך של כ- 38.7 מיליוני ש"ח בנכסים המוחזקים כנגד התחייבויות תלויות תשואה וסך של כ- 15.7 מיליוני ש"ח בנוסטרו.

באור 5: - התחייבויות תלויות והתקשרויות

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות

בגין התובענות הייצוגיות והבקשות לאישור תובענות כייצוגיות המפורטות בסעיפים 1-23 להלן, אשר בהן, להערכת הנהלת החברה, מנורה ביטוח וכן הנהלת שומרה ביטוח (לעניין תובענות 6, 11, 15 ו-21 להלן) המתבססת בין היתר, על חוות דעת משפטיות שקיבלו, יותר סביר (More likely than not) כי טענות ההגנה של החברה, מנורה ביטוח ושומרה ביטוח תתקבלנה והבקשות לאישור התובענות כייצוגיות תדחנה, לא נכללה הפרשה בדוחות הכספיים. בבקשות לאישור תובענות כייצוגיות בהן, ביחס לתביעה, כולה או חלקה, יותר סביר כי טענות ההגנה של מנורה ביטוח ידחו, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות לכיסוי החשיפה המוערכת על-ידי מנורה ביטוח ו/או שומרה ביטוח.

להערכת הנהלת מנורה ביטוח, המתבססת בין היתר על חוות דעת משפטיות שקיבלה, במקום בו נדרשו הפרשות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות לכיסוי החשיפה המוערכת על-ידי מנורה ביטוח ו/או שומרה ביטוח. ההפרשות שכללו מנורה ביטוח ושומרה ביטוח הינן בסכומים לא מהותיים.

בבקשות לאישור תובענה כייצוגית או כנגזרת המפורטות בסעיפים 24-25 להלן, אשר הוגשו לאחרונה, לא ניתן בשלב ראשוני זה להעריך את סיכויי הבקשה, ולפיכך לא נכללה בדוחות הכספיים הפרשה בגין תובענות אלה.

להלן פירוט הבקשות בגין תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות:

1. ביום 19 בדצמבר, 2004 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו תביעה כנגד מנורה ביטוח ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן – "הבקשה"). עניינה של התביעה הינה טענה של הטעיה צרכנית במכירת הרחבות לפוליסת דירה ללא בקשת המבוטח ו/או הסכמתו.

הסעד העיקרי המבוקש בתובענה הינו להשיב לתובעים את דמי הביטוח שנגבו בגין ההרחבות כאמור במהלך שבע השנים שקדמו למועד הגשת התובענה. מנורה ביטוח הגישה תשובה לבקשה. התובע הגיש בקשה לתיקון הבקשה והתביעה. בקשה זו לתיקון התביעה והבקשה התקבלו ועל כך הגישה מנורה ביטוח ערעור שנדחה. בהתאם, הגיש התובע בקשה מתוקנת ומנורה ביטוח הגישה את תגובתה לבקשה המתוקנת. ביום 19 במאי, 2008 התקיים דיון והצדדים הגישו סיכומיהם בכתב. ביום 18 באפריל, 2010 דחה בית המשפט המחוזי (ת"א) את הבקשה לאישור התובענה כייצוגית ובהתאם מחק את התביעה האישית.

2. ביום 21 בנובמבר, 2005 הוגשה כנגד מנורה ביטוח תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - בקשת האישור). עניינה של התובענה הוא בפרשנות נספח לפוליסות ביטוח חיים המתייחס לכיסוי ביטוחי בגין נכות תאונתית (להלן - נספח נכות תאונתית). הטענה המרכזית בתובענה הינה כי מנורה ביטוח מסייגת את חבותה בכל הקשור לכיסוי ביטוחי בגין נכות תאונתית הכלול בנספח נכות תאונתית, וזאת דרך חישוב תגמולי הביטוח שלא בהתאם להוראות הנספח, ולפיכך מפרה מנורה ביטוח את חובת הגילוי הקבועה בחוק הפיקוח והתקנות שהותקנו מכוחו, פעולה שהינה, לפי הטענה, גם בבחינת הטעיה לאחר קרות האירוע הביטוחי בנוגע להיקף הכיסוי הביטוחי ובניגוד להוראות החוק האמור.

הסעד המבוקש על-ידי התובע הינו תשלום הפער בין סכום הפיצוי המגיע לו לטענתו לפי פרשנותו את הפוליסה ובין סכום הפיצוי ששולם לו בפועל לפי פרשנות מנורה ביטוח את הפוליסה, וזאת לגבי כלל המבוטחים שהיו זכאים לפיצוי על-פי נספח נכות תאונתית והתשלום בוצע בשבע השנים האחרונות. סכום התביעה האישית של התובע הועמד על סך של 17,599 ש"ח, בעוד שלגבי כלל חברי הקבוצה אין בידי התובע נתונים המאפשרים עריכת אומדן של הנזק הכולל. מנורה ביטוח הגישה את תגובתה לבקשה בחודש אפריל, 2006. התלונה בעניין העולה בתובענה שהגיש המבקש למפקח נמצאה מוצדקת, ובהחלטת סגנית המפקח מיום 17 במאי, 2006 (להלן - ההכרעה) נקבע, כי על מנורה ביטוח לחשב ממועד ההכרעה ואילך, את תגמולי הביטוח על-פי הפוליסה בדרך שנקבעה בהכרעה ולא בדרך בה נהגה מנורה ביטוח לחשב את תגמולי הביטוח. על הכרעה זו הגישה מנורה ביטוח ערעור ביום 30 באוקטובר, 2006. מנורה ביטוח הגישה בקשה לעיכוב הליכים בערעור עד להכרעה ביהמ"ש העליון בבקשת רשות הערעור כמפורט להלן. ביום 29 ביולי, 2009 עיכב ביהמ"ש המחוזי את ההליכים. המדינה הגישה בקשה להאריך המועד להגשת בקשת רשות ערעור על החלטה זו.

ביום 11 בינואר, 2009 ניתנה החלטה המאשרת את בקשת האישור בהתאם לעילות ולסעדים כמפורט בהחלטה. כן נקבע כי על מנורה ביטוח להגיש כתב הגנה ולפרסם מודעה בעיתון. מנורה ביטוח הגישה לבית המשפט המחוזי בקשה לדחיית מועד בירור התובענה ובית המשפט המחוזי דחה את בקשת מנורה ביטוח ("החלטת הדחייה"). מנורה ביטוח הגישה לבית המשפט העליון בקשת רשות ערעור על החלטה לאישור התובענה כייצוגית ועל החלטת הדחייה. בית המשפט העליון קבע בהחלטה מיום 13 במאי, 2009 כי בשלב זה לא יוגשו כתבי הגנה ולא תפורסם מודעה בעיתון. הדיון בבקשת רשות הערעור על החלטה המאשרת את התובענה כייצוגית קבוע בפני הרכב.

באור 5: - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

3. ביום 3 באפריל, 2006 הוגשה כנגד מנורה ביטוח תביעה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - הבקשה). הבקשה הוגשה מכוח חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006. עניינה של התביעה והבקשה בגבייה, לפי הנטען, של תשלומים בלתי חוקיים, לכאורה, אשר גבתה מנורה ביטוח מציבור מבוטחיה שהתקשרו עימה בפוליסת ביטוח בריאות או פוליסת ביטוח חיים. לטענת התובעים, מנורה ביטוח עושה לעצמה מנהג בעת התקשרותה עם מבוטחיה בפוליסה חדשה וכן בעת ביצוע שינויים ו/או הרחבות בפוליסה קיימת, לחייב את המבוטחים, ובכללם התובעים, בפרמיה למן ה-1 בחודש בו התקשרו עם מנורה ביטוח או הרחיבו את הכיסוי הביטוחי (לפי העניין) וזאת גם באותם מקרים בהם ההתקשרות בוצעה לאחר ה-1 בחודש ולעיתים אף בסוף החודש. לטענת התובעים אין חולק כי בגין כל התקופה שמה-1 בחודש הרלבנטי ועד למועד בו התקשר המבוטח עם מנורה ביטוח, לא ניתן הכיסוי הביטוחי נשוא הפוליסה החדשה או ההרחבה.

לטענת התובעים, במעשיה הנטענים, הטעתה מנורה ביטוח את ציבור לקוחותיה תוך הפרת חובת תום הלב כלפיהם וכי הם והקבוצה אותה הם מבקשים לייצג זכאים להשבה של החלק העודף של הפרמיה שנגבתה מהם שלא כדין. הנזק האישי של התובעים הועמד על ידם על סך של 389 ש"ח. הצדדים ניהלו מגעים לסיום המחלוקת ביניהם בדרך של פשרה. ביום 16 באוקטובר, 2007 חתמו הצדדים על הסכם פשרה אשר הוגש לבית המשפט בצירוף בקשה לאישורו.

ביום 28 בנובמבר, 2007 התקיים דיון מקדמי, במסגרתו הורה בית המשפט לצדדים למסור לו שמות של מומחים מוצעים בלתי תלויים. ביום 12 בדצמבר, 2007 מינה בית המשפט מומחה אשר בחן את סבירותו של הסכם הפשרה. התיק נקבע לדיון בחודש יוני 2008. הצדדים הגישו בקשה לדחיית מועד הדיון עד להשלמת הבדיקה של המומחה. ביום 22 באוקטובר, 2008 הגישו הצדדים הסכם פשרה מתוקן ובמסגרת הדיון שהתקיים התבקש המומחה להגיש חוות דעת משלימה. לאחר הגשת חוות הדעת המשלימה הורה בית המשפט על פרסום הסכם הפשרה והעברת עותק ממנו ליועץ המשפטי לממשלה. ביום 19 במרס, 2009 הגיש היועץ המשפטי לממשלה עמדתו בתיק. בהמשך לדיון והערות בית המשפט הגישו הצדדים לאישור הסכם פשרה מתוקן נוסף. ביום 4 ביולי, 2010 אישר בית המשפט את הסכם הפשרה המתוקן ונתן לו תוקף של פסק דין.

4. ביום 25 באפריל, 2006 הוגשה כנגד מנורה ביטוח תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - הבקשה). הבקשה הוגשה מכח חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006. עניינה של התובענה בפוליסת אובדן כושר עבודה (להלן- הפוליסה) של מנורה ביטוח. לטענת התובעים, בפוליסה קבוע תנאי שעניינו "תקופת המתנה" (בת שלושה חודשים), שמשמעותו היא כי תגמולי ביטוח בגין אירוע ביטוחי בתקופת הפוליסה ישולמו רק החל מתום תקופת המתנה ובתנאי שהמבוטח עדיין חסר כושר עבודה במועד זה וכל עוד נמשך אי הכושר. לטענת התובעים, מנורה ביטוח (כמו גם חברות ביטוח נוספות הנתבעות בתובענה, להלן ביחד - הנתבעות) גובה דמי ביטוח גם בשלושת החודשים האחרונים שלפני תום תקופת הביטוח וזאת למרות שלפי תנאי הפוליסה, מבוטחים לא יהיו זכאים לקבלת תגמולי ביטוח לפי הפוליסה במידה ומקרה הביטוח יארע בשלושת החודשים האחרונים שלפני תום תקופת הביטוח בשל תקופת המתנה הנזכרת.

על בסיס האמור טוענים התובעים כי הנתבעות הטעו אותם, פעלו בחוסר תום לב, הפרו חובות שבדין, פעלו ברשלנות, הפרו חובות חקוקות ועשו עושר ולא במשפט וכי התנאי בדבר "תקופת המתנה" הינו תנאי מקפח בחוזה אחיד.

הסעד המבוקש על-ידי התובעים הינו, אישור התובענה הייצוגית, מתן צו המחייב את הנתבעות להפסיק ולגבות דמי ביטוח בגין תקופת שלושת החודשים האחרונים שלפני תום תקופת הפוליסה וכן חיוב הנתבעות להשיב את דמי הביטוח שגבו מחברי הקבוצה בגין התקופה האמורה. לטענת התובעים ובהתבסס על חוות דעת שצורפה לתובענה מטעמם, הנזק הכולל של הקבוצה לשנים 2004 - 1998 מוערך באופן ראשוני בסך של 47.6 מליון ש"ח לכלל הנתבעות ומתוכו (על-פי חוות הדעת) סך של 5.4 מליון ש"ח כנגד מנורה ביטוח. מנורה ביטוח הגישה תשובתה ביום 6 בנובמבר, 2006. התיק נקבע לסיכומים בכתב אשר הוגשו על-ידי הצדדים. ביום 3 בפברואר, 2009, ניתן פסק דין המאשר את בקשת האישור בעילות של הטעיה, הפרת חובה חקוקה, הפרת תום לב, תנאי מקפח בחוזה אחיד ועשיית עושר ולא במשפט. כן נקבע כי על מנורה ביטוח להגיש כתב הגנה. מנורה ביטוח הגישה בקשה לדחיית מועד בירורה של התביעה הייצוגית, לדחיית מועד הגשת כתב הגנה ולדחיית מועד פרסום המודעה, וזאת עד להכרעת בית המשפט העליון בבקשת רשות ערעור שהגישה מנורה ביטוח על ההחלטה לאשר את התובענה כייצוגית. במקביל, הורה בית המשפט המחוזי על דחיית מועד בירור התובענה הייצוגית עד להכרעה בבקשת רשות הערעור הנ"ל. התובע הגיש בקשת רשות ערעור על החלטת הדחייה. ביום 24 בנובמבר, 2009, דחה בית המשפט העליון את הבקשה.

באור 5: - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

5. ביום 8 באוגוסט, 2007 הוגשה כנגד מנורה ביטוח תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - הבקשה). הבקשה הוגשה מכח חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006. עניינה של התובענה הוא הפחתת תגמולי ביטוח בקרות מקרה ביטוח של אובדן גמור או אובדן גמור להלכה בביטוח רכב, וזאת, על-פי הטענה, שלא כדין ובניגוד להנחיית המפקח לפיה על מבטח לפרט בפני המבוטח בשלב הצעת הביטוח פירוט של המשתנים המיוחדים שבמחירון העשויים להשפיע על ערך הרכב לצורך חישוב תגמולי הביטוח במקרי ביטוח כאמור וזאת תוך ביצוע הטעיה, הפרת חוזה והתעשרות שלא כדין. הסעד המבוקש בתובענה הינו השבה של ההפרש בין סכום תגמולי הביטוח ללא השפעת המשתנים הנ"ל לבין סכום תגמולי הביטוח שמנורה ביטוח שילמה בפועל. הנזק האישי לתובע על-פי התובענה הועמד על סך של 4,550 ש"ח, בעוד שהנזק המצרפי לכלל חברי הקבוצה הוערך על-ידי התובע בסך של 87 מליון ש"ח. מנורה ביטוח טרם הגישה תגובתה לבקשה. בהמשך לבקשת הסתלקות שהגיש התובע, הורה בית המשפט ביום 16 בספטמבר, 2010 על מחיקת הבקשה ועל דחיית תביעתו האישית של התובע.
6. תובענה דומה לזו המפורטת בסעיף 5 לעיל, הוגשה ביום 22 ביולי, 2007, כנגד שומרה ביטוח. הנזק המצרפי לכלל חברי הקבוצה הוערך על-ידי התובע בסך של 60 מיליון ש"ח. שומרה ביטוח טרם הגישה תגובתה לבקשה. בהמשך לבקשת הסתלקות שהגיש התובע, הורה בית המשפט ביום 24 באוגוסט, 2010 על מחיקת הבקשה.
7. ביום 3 בינואר, 2008 הוגשה כנגד מנורה ביטוח, כמו-גם כנגד חברות ביטוח נוספות (להלן - הנתבעות), תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - הבקשה). הבקשה הוגשה מכח חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006. עניינה של התובענה הוא בדרישה להחזר סכומים שנטען כי נגבו ביתר ושלם כדין בגין מרכיב תשלום בפוליסות המכונה "תת שנתיות". על-פי הטענה, הגביה ביתר נובעת הן מגביה בשיעור העולה על השיעור המותר, הן בשל גביית מרכיב התת שנתיות בגין חלקים או תשלומים בפוליסה שהתשלום אינו אמור לחול עליהם (כגון בגין חלק החיסכון בפוליסה או בגין תשלום המכונה "גורם פוליסה") וכן בשל גביית המרכיב האמור בפוליסות שאינן פוליסות ביטוח חיים, והכל בניגוד להנחיית המפקח. עילות התביעה העיקריות הנתבעות הן: הפרת הוראות חוק הפיקוח, תקנות הפיקוח וחוזרי המפקח, חוסר תום לב ועשיית עושר ולא במשפט. הסעד המבוקש על-ידי התובעים הינו החזר סכום התת שנתיות שנגבה שלא כדין כמתואר בתובענה, וכן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן כמתואר לעיל. הנזק האישי של כל התובעים ביחד הוערך על-פי העולה מכתב התביעה בסך כולל של כ- 1,683 ש"ח (בגין שנת ביטוח אחת) בעוד שסכום התביעה הכולל כנגד כל הנתבעות (בגין תקופה של 7 השנים האחרונות) חושב והוערך על-ידי התובעים בסך של כ- 2.3 מיליארד ש"ח, מתוכם יוחס למנורה ביטוח סך נזק כולל של כ- 229 מיליון ש"ח, והכל בהתבסס על הערכות והנחות שהניחו התובעים לענין זה. מנורה ביטוח טרם הגישה תגובתה לבקשה.
8. ביום 3 בינואר, 2008 הוגשה כנגד מנורה ביטוח, כמו-גם כנגד חברות ביטוח נוספות (להלן - הנתבעות), תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - הבקשה). הבקשה הוגשה מכח חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006. עניינה של התובענה הוא בדרישה להחזר הסכומים שנטען כי נגבו ביתר ושלם כדין בגין מרכיב דמי הניהול בפוליסות ביטוח חיים מסוג "משתתף ברווחים", בניגוד לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאים בחוזי ביטוח), התשמ"ב-1981 (להלן - תקנות הפיקוח). על-פי הטענה, הגביה שלא כדין הינה בשתי דרכים: (א) גביית דמי ניהול קבועים בשיעור גבוה מהמותר (למעלה משיעור של 0.05% לחודש מהשווי המשוערך של תיק ההשקעות) ו- (ב) גביית דמי ניהול משתנים מדי חודש במקום לגבות את דמי הניהול בסוף השנה. עילות התביעה הנתבעות הן: הטעיה ומצג שווא, הפרת הוראות חוק הפיקוח, תקנות הפיקוח וחוזרי המפקח, חוסר תום לב ועשיית עושר ולא במשפט. הסעד המבוקש על-ידי התובעים הינו החזר סכום דמי הניהול העודפים שנגבו על-פי הטענה שלא כדין או התשוואה שהפסידו כמתואר בתובענה, וכן מתן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן כמתואר לעיל. הנזק האישי של התובע שהינו מבוטח של מנורה ביטוח הועמד על סך של 5.45 ש"ח (בגין שנת ביטוח אחת), בעוד שסכום התביעה הכולל כנגד כל הנתבעות (בגין תקופה של 7 השנים האחרונות) חושב והוערך על-ידי התובעים בסך של כ- 244 מיליון ש"ח, מתוכם יוחס למנורה ביטוח סך נזק כולל של כ- 18 מיליון ש"ח, והכל בהתבסס על הערכות והנחות שהניחו התובעים לענין זה. מנורה ביטוח טרם הגישה תגובתה לבקשה.

באור 5: - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

9. ביום 18 בפברואר, 2008 הוגשה כנגד מנורה ביטוח, כמו גם כנגד חברות ביטוח נוספות (להלן - חברות הביטוח הנוספות, וביחד - הנתבעות), תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - הבקשה). הבקשה הוגשה מכוח חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006. עניינה של התובענה הינה הטענה לפיה הנתבעות אינן משלמות, כביכול, כחלק מתשלום תגמולי ביטוח בביטוחי רכב ורכוש וביטוח רכב צד ג' למבוטחים או ניזוקים שהינם "עוסקים" לפי חוק מס ערך מוסף, את רכיב המע"מ בגין עלות תיקוני הרכב, ירידת ערך הרכב ועלות חוות דעת השמאים, אשר בעלות תשלומם נשאו התובעים, וזאת שלא כדין, באופן בו תקבולי הביטוח שולמו, לכאורה, בחסר, מאחר ולטענת התובעים, על-פי הדין אין באפשרותם של בעלי הרכבים המסחריים לנכות באופן מלא את תקבולי המע"מ ששילמו.

התובעים טוענים (כנגד חברות הביטוח הנוספות בלבד) כי הן אינן כוללות את רכיב המע"מ במסגרת חישוב ירידת ערך הרכב, על אף כי החל מחודש יולי 2005, אוסרות תקנות מס ערך מוסף, על "עוסק" לנכות את רכיב המע"מ לצורכי מס התשומות בגין רכישה או יבוא של "רכב פרטי", אפילו הרכב משמש או נועד לשמש את העוסק אך ורק לצרכי עסקו. הנזק האישי לתובע מס' 2, בגין האירוע המיוחס למנורה ביטוח, מוערך על ידו, כנזכר בתביעה, בסך של 108 ש"ח, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית. התובעים אומדים את סכום התביעה כנגד כל הנתבעות, בשם כל הקבוצה אותם הם מבקשים לייצג בסך של 100 מיליוני ש"ח.

הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג הינה - כל אדם ו/או תאגיד, אשר לא קיבל החזר מע"מ (מלא או חלקי) מהנתבעות במסגרת קבלת תקבולי ביטוח (על תיקונים, חוות דעת שמאי וירידת ערך הרכב), אשר התקבלו במשך שבע השנים שקדמו להגשת הבקשה, ו/או כל אדם ו/או תאגיד, אשר בתחשיב הפיצוי שקיבל מהנתבעות בגין ירידת ערך הרכב לא הובא בחשבון רכיב המע"מ על ערך הרכב במועד הרלבנטי לעריכת התחשיב הנ"ל, וזאת החל מיום 10 ביולי, 2005 ואילך. התובעים מציינים, כי בשלב זה אין באפשרותם לדעת את המספר המדויק של יחידה הקבוצה המיוצגת. עילות התביעה הנטענות הן: הטעיה והפרת חובת גילוי על-פי הוראות חוק הגנת הצרכן, הפרת חובה חקוקה לרבות חוק חוזה ביטוח, התנהגות שלא בתום לב ושלא בדרך מקובלת בניגוד לחוק החוזים (חלק כללי) ועשיית עושר ולא במשפט. הסעדים המבוקשים על-ידי התובעים הינם: מתן פסק דין עשה/הצהרתי לפיו על הנתבעות להביא בחשבון את רכיב המע"מ בכלל החישוב לירידת ערך הרכב, מתן פסק דין עשה/הצהרתי לפיו על כל אחת מהנתבעות לשלם במסגרת תקבולי הביטוח, בגין תיקון הרכב, שמאות וירידת ערך הרכב, את אותו חלק המע"מ אשר על-פי הדין לא ניתן לנכותו באמצעות מס תשומות; להורות לכל אחת מהנתבעות לשלם ליחידה הקבוצה המיוצגת (ובכללם לתובעים) את המע"מ על תקבולי הביטוח בגין תיקונים לרכב, בדיקת ודו"ח שמאי (וירידת ערך הרכב מיום 10 ביולי, 2005 ואילך), בשיעור אותו חלק המע"מ שאינו ניתן לניכוי במס תשומות על-פי הדין, וזאת לשבע השנים שקדמו להגשת בקשת האישור, בתוספת ריבית מיוחדת לפי סעיף 28א' לחוק חוזה ביטוח, או הפרשי הצמדה וריבית כדין. מנורה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה. ביום 13 ביולי, 2010 הוגשה לבית המשפט בקשת הסתלקות, ובהתאם הורה בית המשפט ביום 18 ביולי, 2010 על מחיקת הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.

10. ביום 14 באפריל, 2008 הוגשה כנגד מנורה ביטוח בבית הדין לעבודה (להלן - הנתבעת) תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן - התובענה). עניינה של התובענה הוא, לפי הטענה, בהפליה לרעה של נשים במסגרת פוליסות המכונות "ביטוחי מנהלים", שהופקו לפני שנת 2001. על-פי הטענה, הנתבעת נוהגת לזכות נשים מבוטחות, בהגיען לגיל הפרישה, בגמלה חודשית נמוכה מזו שמקבל מבוטח גבר בעל נתונים זהים, בנימוק כי תוחלת החיים של נשים גבוהה יותר. לעומת זאת, לפי הטענה, הנתבעת גובה מנשים פרמיית "ריסק" בשיעור זהה לזה שהיא גובה מגברים, על אף ששיעורי התמותה של נשים הינם נמוכים בהרבה. בכך, לטענת התובעת, יש משום הפליה אסורה מאחר והנתבעת מבחינה בין המגדרים כאשר ההבחנה פועלת לטובתה.

באור 5: - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

10. (המשך)

הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג הינה כלל הנשים אשר רכשו מהנתבעת פוליסות המכונות "ביטוח מנהלים" בהן נערכה הבחנה בין גברים לנשים לעניין תשלום הגמלא אך לא נעשתה הבחנה בין המינים לעניין פרמיית ריסק. התובעת איננה מציינת את הנזק האישי שנגרם לה, לטענתה. התובעת טוענת כי לאור היקף הקבוצה (המוערך על ידה בעשרות אלפי נשים) הנזק שנגרם לכלל חברות הקבוצה מוערך במאות מיליוני ש"ח. עילות התביעה הן: הפליה בניגוד לחוק איסור הפליה במוצרים, בשירותים, בכניסה למקומות בידור ולמקומות ציבוריים (להלן: "חוק איסור הפליה"); הפרת הוראות חוק הפיקוח; עשיית עושר ולא במשפט; הפרת חוק הגנת הצרכן וקביעת "תנאי מקפח" בחוזה אחיד כמשמעותו בחוק החוזים האחידים. הסעדים העיקריים המבוקשים על-ידי התובעת הינם כי בית הדין יקבע ו/או יורה כי: א) ההפליה בה נוהגת הנתבעת, לפי הטענה, מנוגדת לדין, וכל הוראה בפוליסה ו/או כל פעולה מכוחה של הפליה זו - בטלות ומבוטלות; ב) בידי התובעת ויתר חברות הקבוצה הזכות לבחור בין החלופות הבאות: 1) להשוות את מקדמי הגמלה למבוטחת אישה לאלה הנוהגים למבוטח גבר באותו גיל, ולהורות כי במקרה של תשלום חד פעמי במקום גמלא יוגדל הסכום החד פעמי למבוטחת אישה בהתאם ליחס שבין מקדם הגמלא למבוטח גבר למקדם הגמלה למבוטחת אישה בגיל הרלבנטי. 2) הפחתה רטרואקטיבית ופרוספקטיבית של סכומי הריסק שנגבו מהתובעת בפוליסה נשוא התובעה ויתר המבוטחות בפוליסה מסוג זה, והעמדתם על סכומי הריסק הראויים למבוטחת אישה, כאשר הסכומים שיופחתו יצורפו לסכומי הצבירה לחיסכון של התובעת. כמו כן, התובעת מבקשת מבית הדין להתיר פיצול סעדים כך שניתן יהיה לתבוע בנפרד את הפיצוי ללא הוכחת נזק כקבוע בחוק איסור הפליה. מנורה ביטוח הגישה בקשה לסילוק התובענה על הסף בשל העדר סמכות עניינית של בית הדין לעבודה לדון בתובענה. בית הדין התיר למנורה ביטוח לא להגיש את תגובתה לגוף התובענה והבקשה עד להכרעה בבקשה לסילוק. ביום 2 באוקטובר, 2008, נעתר בית הדין לבקשת הסילוק הנ"ל. על החלטה זו הוגש ערעור לביה"ד הארצי ובחודש ינואר 2009 הוגשו סכומים מטעם מנורה ביטוח במסגרת ערעור זה.

ביום 17 בספטמבר, 2009 קיבל ביה"ד הארצי את הערעור וקבע כי לביה"ד האזורי סמכות לדון בתובענה, למעט בעילות הנזיקיות. ביום 15 בדצמבר, 2009 הגישה הנתבעת (ביחד עם חברות ביטוח נתבעות נוספות) עתירה לבג"צ בנוגע לסוגיית הסמכות העניינית. ביום 3 בינואר, 2010 הורה ביה"ד האזורי על דחיית מועד הדיון ומועד הגשת תגובות מטעם הנתבעות עד ובהתאם להכרעת בג"צ בעתירה.

11. ביום 30 ביולי, 2008 הוגשה כנגד שומרה ביטוח תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן - התובענה). עניינה של התובענה הינה, לפי הטענה, בהפרה לכאורה של סעיפים 65, 67, 56א) ו-56ג) לחוק חוזה ביטוח, התשמ"א-1981, סעיף 12א) לתוספת לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי), התשמ"ו-1986 והוראה של המפקח על הביטוח, המורים כי מקום בו מוגשת תביעת צד ג' לתגמולי ביטוח, על המבטח לשלם לידי צד ג' את מלוא הסכומים שהמבוטח צריך היה לשלם בשל מקרה הביטוח, לרבות את שכר טרחת השמאי. לטענת התובע, שומרה ביטוח נמנעת מלשלם ו/או להשיב לצד ג' את מלוא שכר טרחת השמאי. הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג הינה כל אדם אשר היה זכאי לקבל משומרה ביטוח, כצד ג', כספים ו/או תגמולי ביטוח בשל נזק לרכב במהלך 7 השנים האחרונות, ושומרה ביטוח לא השיבה ו/או שילמה לידי, את מלוא הסכום ששילם בגין שכר טרחת השמאי ו/או חלק ממנו. התובע העמיד את נזקו האישי על סך של 150 ש"ח, ומעריך את הנזק הכולל לקבוצה בכ- 6.8 מיליוני ש"ח. עילות התביעה הנתבעות הן הפרת חובה חקוקה ועשיית עושר ולא במשפט. שומרה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה.

12. ביום 3 באוגוסט, 2008 הוגשה כנגד מנורה ביטוח, תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן - התובענה). עניינה של התובענה, לפי הטענה, באי תשלום שיפוי למבוטחי הנתבעת בביטוחי רכב, בגין הנזק שנגרם לאמצעי המיגון שהותקן ברכב על-פי דרישתה תוך הפרת הוראות סעיף 1 לתוספת לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי), התשמ"ו-1986 (להלן - הפוליסה התקנית). הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג הינה כל מבוטח אשר זכה, החל מיום 1 באפריל, 2004 לקבל ממנורה ביטוח תגמולי ביטוח בשל נזק לרכב פרטי או מסחרי עד 4 טון, לרבות בשל אובדן גמור, אובדן להלכה או גניבה עת היה מבוטח אצל מנורה ביטוח בביטוח לפי פרק א' לפוליסה התקנית ולא קיבל את כל ו/או חלק מתגמולי הביטוח בגין אובדן או נזק שנגרם לאמצעי המיגון כאמור.

באור 5: - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

12. (המשך)

התובע העמיד את נזקו האישי על סך של 550 ש"ח ובהסתמך על נתונים מדוחותיה הכספיים של מנורה ביטוח ועל חישובים שביצע לעניין זה, העריך את הנזק הכולל לקבוצה כהגדרתה לעיל בכ- 23 מיליון ש"ח. עילות התביעה הנטענות הינן הפרת חובה חקוקה ועשיית עושר ולא במשפט. מנורה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה.

13. תובענה דומה לזו המפורטת בסעיף 11 לעיל, הוגשה ביום 2 בנובמבר, 2008 כנגד מנורה ביטוח. התובע מעמיד את נזקו האישי על סך של 1,350 ש"ח, ומעריך את סך הנזק לקבוצה כולה בכ- 20 מיליון ש"ח. מנורה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה.

14. ביום 9 בנובמבר, 2008 הוגשה כנגד מנורה ביטוח, תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "התובענה"). עניינה של התובענה הינו, לפי הטענה, בהפרה לכאורה של הוראות שונות בחוק חוזה ביטוח, התשמ"א-1981, בתוספת לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח רכב פרטי), התשמ"ו-1986 וכן הוראות המפקח לעניין מנגנון שמאות בביטוח רכב, המורים כי מקום בו מוגשת תביעת צד ג' לתגמולי ביטוח, על המבטח לשלם לידי צד ג' את מלוא הסכומים שהמבוטח צריך היה לשלם בשל מקרה הביטוח עד לסכום הנקוב במפרט הפוליסה. לטענת התובע, הנתבעת נמנעת מלשלם את מלוא הסכומים שהמבוטח על-פי הפוליסה צריך היה לשלם לצד ג' הנפגע בשל מקרה הביטוח, בגין ירידת ערך הרכב. הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג הינה כל אדם ו/או אישיות משפטית אחרת, אשר היה זכאי לקבל מהנתבעת, כצד ג', כספים ו/או תגמולי ביטוח בשל נזק של ירידת ערך לרכב במהלך 7 השנים הקודמות למועד הגשת תובענה זו, והנתבעת לא העבירה לידי מלוא הכספים שהיו מגיעים לו בגין ירידת הערך של הרכב. עילות התביעה הן הפרת חובה חקוקה ועשיית עושר ולא במשפט. התובע העמיד את נזקו האישי על סך של 1,500 ש"ח, והוא מעריך את סך הנזק לקבוצה כולה, בהתבסס על הנחות וחישובים שונים, בכ- 50 מיליון ש"ח. מנורה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה. ביום 2 באוגוסט, 2010 הוגשה לבית המשפט בקשת הסתלקות, ובהתאם הורה בית המשפט ביום 3 באוגוסט, 2010 על מחיקת הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.

15. תובענה דומה לזו המפורטת בסעיף 14 לעיל, הוגשה ביום 25 בינואר, 2009 כנגד שומרה ביטוח. התובע מעמיד את נזקו האישי על סך של 1,012 ש"ח, ומעריך את סך הנזק לקבוצה כולה בכ- 11 מיליון ש"ח. שומרה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה. ביום 2 באוגוסט, 2010 הוגשה לבית המשפט בקשת הסתלקות, ובהתאם הורה בית המשפט ביום 3 באוגוסט, 2010 על מחיקת הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.

16. ביום 1 באפריל, 2009 הוגשה כנגד מנורה ביטוח, תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן - "התובענה" ו"הבקשה לאישור"). עניינה של התובענה הינו פוליסות ביטוח בריאות הכוללות זכות לקבלת מחצית ערכו של "טופס 17" מטעם קופת החולים במקרים בהם המבטח לא השתתף במימון ניתוח המכוסה על-פי הפוליסה. הטענה המרכזית בתובענה הינה כי בכל הקשור לכיסוי הנ"ל הנתבעת מחשבת את תגמולי הביטוח באופן המפחית את סכום התגמולים המגיע לתובעת ולחברי הקבוצה לפי הבנתה וזאת תוך הטעיה של המבוטחים והפרת חובה הביטוח בניגוד לדין. הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג הינה כל מבוטח בפוליסת בריאות הכוללת כיסוי כאמור שנתחו בנייתוח שלא מומן על-ידי הנתבעת ב- 7 השנים שקדמו להגשת התביעה ולחילופין ב- 3 השנים שקדמו להגשת התביעה (להלן - חברי הקבוצה). עילות התביעה הן הטעיה והפרת חובה הביטוח. הסעדים העיקריים המבוקשים הינם חיוב הנתבעת להשיב לכל חברי הקבוצה סכום השווה למחצית ערכו של טופס התחייבות של קופת חולים לכיסוי עלות הניתוח ו/או הטיפול שניתן, צו המורה לנתבעת לחשב מעתה ואילך את הסכום המגיע למבוטחים לעניין זה לפי עמדת התובעת וכן מתן סעד הצהרתי הקובע כי הנתבעת הפרה את ההוראות הרלבנטיות בפוליסה או לחילופין מטעה את חברי הקבוצה כמבואר בתביעה. התובעת מעמידה את נזקה האישי על סך של 2,420 ש"ח ומעריכה את סך הנזק לקבוצה כולה בסך העולה על 10 מיליון ש"ח. מנורה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה לאישור.

באור 5: - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

17. ביום 14 ביולי, 2009 התקבלה במשרדי מנורה ביטוח, תביעה כנגדה כמו גם כנגד חברות ביטוח אחרות (להלן - "הנתבעת" ו- "הנתבעות", בהתאמה), וכן בקשה לאישורה כתובענה ייצוגית בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן - "התביעה" או "הבקשה"). עניינה של התובענה הינו, לטענת התובע, תשלום בחסר של פיצויים המשולמים לנהגי מוניות על ידי הנתבעות בתביעות רכב (צד ג') בגין ימי עמידה (השבתה) של מוניות שנפגעו בתאונת דרכים. הקבוצה אותה מבקש התובע לייצג הינה כל נהגי המוניות שרכבם היה מעורב בתאונת דרכים ואשר הגישו עקב כך, במהלך שבע השנים שקדמו למועד הגשתה של התובענה, תביעות צד ג' כנגד הנתבעות, מכוחן שולמו להם על ידי הנתבעות (כ"פשרה" ושלא במסגרת פסק דין) כספים עבור "ימי עמידה" שמקורם בנזק רכוש (להלן - "חברי הקבוצה"). עילות התביעה הנטענות הן רשלנות, הפרת חובות חקוקות וחוסר תום לב במו"מ. הסעדים העיקריים המבוקשים על ידי התובע הינם: לחייב הנתבעות בהשבת הפרש הסכומים אותם נמנעו מלשלם שלא כדין; לחייב הנתבעות לשלם, מעתה ואילך, לחברי הקבוצה בגין ימי עמידה סכומים שיבטאו את נזקיהם של חברי הקבוצה בפועל; לאסור על המשיבות להתנות את תשלום יתר רכיבי הנזק כתוצאה מתאונה, שאינם שנויים במחלוקת בין הצדדים, בחתימתם של חברי הקבוצה על כתב "קבלה ושחרור" וכן להורות על כל סעד אחר לטובת חברי הקבוצה, כפי שימצא בית המשפט לנכון. התובע מעמיד את נזקו האישי (הנובע מהתובענה האישית כנגד הנתבעת) על סך של 470 ש"ח, ומעריך את סך הנזק לקבוצה כולה וכנגד כלל הנתבעות, בסך העומד על כ- 132 מליון ש"ח. התובע לא אמד את חלקה של מנורה ביטוח מתוך הנזק הכולל לקבוצה. מנורה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה. בהמשך לבקשת הסתלקות שהגיש התובע, הורה בית המשפט ביום 6 בספטמבר, 2010 על מחיקת הבקשה כמו גם תביעתו האישית של המבקש.

18. ביום 8 בספטמבר, 2009 הוגשה כנגד מנורה ביטוח, תובענה ובקשה לאישורה כייצוגית על פי חוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "התביעה" או "הבקשה"). עניינה של התובענה, כנטען בה, בהלוואות שנתנה מנורה ביטוח, בתיווך שתי סוכנויות ביטוח עיקריות, ללא בטחונות במועד מתן ההלוואה ותוך סיכון כספי ציבור מבוטחי ביטוח החיים של מנורה ביטוח. המבקש הינו מבוטח בביטוח חיים של מנורה ביטוח ומבקש במסגרת תובענתו לייצג קבוצת מבוטחים, שהם בעלי "פוליסות ביטוח חיים משתתפות ברווחים" של מנורה ביטוח בתקופה שבין אוקטובר 2004 עד סוף מרס 2007. הסעד המרכזי המבוקש הינו לחייב את מנורה ביטוח להשיב את סכומי ההלוואות הנ"ל בסך כולל של כ- 153 מליון ש"ח, או למצער סכום ההלוואות שמנורה ביטוח הצהירה לגביו כי המדובר בחוב מסופק וזאת בסך של כ- 62 מליון ש"ח או סכום אחר שיתברר שלא יוחזר. כן מבוקש לחייב את מנורה ביטוח לפצות את חברי הקבוצה בגין הרווחים שהיו נצברים לזכותם בגין סכומי ההלוואות הנ"ל אילו לא היו מוענקות ללקוחותיה. מנורה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה.

באור 5: - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

19. ביום 10 בספטמבר, 2009 התקבלה במשרדי מנורה ביטוח, תביעה כנגדה וכנגד חברות ביטוח אחרות וכן כנגד חברות מנהלות של קופות גמל וקרנות פנסיה (להלן: "הנתבעת" ו-"הנתבעות", בהתאמה), וכן בקשה לאישורה כתובענה ייצוגית, בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "התביעה" או "הבקשה"). על פי התביעה, הנתבעות משקיעות חלק מכספי חברי הקבוצה בתעודות סל ומשיתות את העלויות והתשלומים השונים (כגון דמי ניהול), הכרוכים בהשקעה בתעודות הסל (להלן, כמוגדר בתביעה - "עלות אפקטיבית") על חברי הקבוצה, לפי הטענה, בניגוד לדין וללא גילוי מתאים לעמיתים. הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג הינה כל מי שהינו (או היה) עמית או מבוטח באיזה מהחברות המנהלות או המבטחות, אשר חלק מהכספים המנוהלים על ידן, הושקעו בתעודות סל בתקופה שמיום 10 בנובמבר, 2005 ועד למועד הגשת הבקשה (לעיל ולהלן: "חברי הקבוצה" ו-"תקופת התביעה"). עילות התביעה הנתענות הן הפרת הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה - 2005, הפרת הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א - 1981, הפרת חובה חקוקה, הפרת חובות זהירות והפרת חוק הגנת הצרכן, התשמ"א - 1981. הסעדים העיקריים המבוקשים על ידי התובעים הינם להורות לנתבעות להשיב לחברי הקבוצה את סך העלויות האפקטיביות, אשר נוכה, על פי הנתען, שלא כדין מכספי חברי הקבוצה, והנובע מהשקעתן בתעודות סל, בתקופת התביעה. כמו כן, לקבוע כי הנתבעות לא יהיו רשאיות לנכות מכספי הפנסיה של חברי הקבוצה, את העלות האפקטיבית בגין השקעת כספיהם בתעודות סל גם בעתיד, ובכפוף לדין. הנזק הנתען לקבוצה כולה הועמד על סך של כ- 214 מיליון ש"ח, מתוכם יוחס לנתבעת סך של כ- 6.3 מיליון ש"ח. מנורה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה. ביום 2 במאי, 2010 ניתן על ידי בית המשפט תוקף של פסק דין לבקשת התובעים למחיקת הבקשה לאישור תוך דחיית תביעתם האישית.
20. ביום 17 בפברואר, 2010 התקבלה במשרדי החברה, בקשה לאישור הגשת תובענה נגזרת בהתאם לסעיף 194 לחוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן - "הבקשה לאישור") וכן עותק מהתובענה הנגזרת אשר הוגשה על ידי בעל מניות בחברה. עניינה של הבקשה, כנטען בה, במעשיהם ו/או במחדליהם של נושאי משרה בכירים במנורה ביטוח ביחס להלוואות שהעניקה מנורה ביטוח ללא בטחונות כביכול. כתוצאה ממעשים ו/או מחדלים אילו, לפי טענת המבקש, נגרם למנורה ביטוח נזק בסך של כ- 65 מיליון ש"ח (גובה ההפרשה לחובות מסופקים בגין ההלוואות הנ"ל). החברה הגישה תגובתה לבקשה לאישור.
21. תובענה דומה לזו המפורטת בסעיף 12 לעיל, הוגשה ביום 24 בינואר, 2010 כנגד שומרה ביטוח. התובע מעמיד את נזקו האישי על סך של 6,500 ש"ח, ומעריך את סך הנזק לקבוצה כולה בכ- 29 מיליון ש"ח. שומרה ביטוח טרם הגישה תגובתה לבקשה.
22. ביום 24 במרס, 2010 הוגשה כנגד מנורה ביטוח, כמו-גם כנגד ארבע חברות ביטוח נוספות (להלן - "הנתבעות"), תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - "הבקשה"). עניינה של התובענה הוא בטענה לפיה הנתבעות מתעלמות לכאורה מהוראות חוזרי המפקח על הביטוח הקובעות כי כאשר מבוטח משלם פרמיית ביטוח בתשלומים חודשיים ימודד סכום "גורם הפוליסה" החודשי אחת לרבעון ולא אחת לחודש כפי שפועלות, לפי הטענה, הנתבעות ובכך גובות, לכאורה, סכומים ביתר בגין מרכיב "גורם הפוליסה" האמור. הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג הינה - כל מי שהוא ו/או שהיה מבוטח אצל מי מבין הנתבעות החל משנת 1982. למיטב ידיעת התובעים, מדובר בכ- 3 מיליון פוליסות פעילות. עילות התביעה הנתענות הן, בין היתר, הפרת הסכם, הפרת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, הפרת חוזרי מפקח, חוסר תום לב, הטעיה ומצג שווא, ועשיית עושר ולא במשפט. הסעד המבוקש על ידי התובעים הינו החזר הסכום העודף שנגבה לכאורה מחברי הקבוצה שלא כדין, וכן מתן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את הדרך בה הן גובות את מרכיב "גורם הפוליסה" הנ"ל. הנזק האישי של התובע שהינו מבוטח מנורה ביטוח הועמד על סך של 0.35 ש"ח (בגין שנת ביטוח 2005), בעוד שסכום התביעה הכולל כנגד כל הנתבעות חושב והוערך על ידי התובעים לסך של כ- 114 מיליון ש"ח, מתוכם יוחס למנורה ביטוח שיעור של כ- 8.8% קרי- כ- 10 מיליון ש"ח, והכל בהתבסס על הערכות והנחות שהניחו התובעים לעניין זה. מנורה ביטוח טרם הגישה תגובתה לבקשה.

באור 5: - התחייבויות תלויות והתקשרויות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות ובקשות לאישור תובענות כייצוגיות (המשך)

23. ביום 11 באפריל, 2010 הוגשה כנגד מנורה ביטוח כמו-גם כנגד שלוש חברות ביטוח נוספות (להלן - "הנתבעות"), תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - "הבקשה"). עניינה של התובענה הוא בטענה לפיה הנתבעות המחזיקות כספים שלא נדרשו על ידי בעלי זכויות בהם (מבוטחים, מוטבים ו/או יורשים), מפרות לכאורה חובות המוטלות עליהן לאיתור אותם בעלי זכויות ואף לא מעבירות את הכספים בהגיע המועד לכך לידי האפוסטרופוס הכללי, זאת תוך התעשרות שלא כדין בשל גביית דמי ניהול בשיעור העולה על המותר או מתשואה שמניבים הכספים שלא נדרשו. הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג הינה - כל בעלי הזכויות בנכסים המצויים בידי הנתבעות, באחדותן או בשליטתן, ואשר הנתבעות לא הביאו לידיעתם את דבר היותם בעלי נכסים כאמור. עילות התביעה הנתענות הן, בין היתר, הפרת חובה חקוקה, הפרת הוראות המפקח על הביטוח, הטעיה, חוסר תום לב, הפרת חוזה, רשלנות, הפרת חובת נאמנות ועשיית עושר ולא במשפט. הסעד המבוקש על ידי התובעים הינו מתן צווים מתאימים שיחייבו את הנתבעות לקיים את הוראות המפקח על הביטוח בעניין איתור בעלי הזכויות הנ"ל, השבה של כספים שנגבו שלא כדין ומינוי בעל תפקיד לצורך אכיפת הצווים שנתבקשו כאמור או מתן סעד אחר לטובת הקבוצה. סכום התביעה על פי התובענה לא ניתן להערכה. מנורה ביטוח הגישה תגובתה לבקשה.

24. ביום 14 באפריל, 2010 הוגשה כנגד מנורה ביטוח, כמו-גם כנגד 4 חברות ביטוח נוספות (להלן - "הנתבעות"), תובענה ובקשה לאישורה כתובענה ייצוגית (להלן - "הבקשה"). עניינה של התובענה הוא בטענה לפיה כאשר מפסיק ביטוח, מסיבה כלשהי (כגון הודעת המבוטח על ביטול הפוליסה, קרות אירוע הביטוח או מקרה אחר המפקיע את פוליסת הביטוח), הדבר קורה לרוב לאחר שנגבתה כבר פרמיה בגין החודש השוטף ולמרות שהמבוטח זכאי, לפי הטענה, לקבל החזר בגין החלק היחסי של החודש אין הנתבעות משיבות למבוטחים את החלק היחסי של הפרמיה החודשית או שהן משיבות אותו בערכים נומינליים. הקבוצה אותה מבקשים התובעים לייצג הינה - כל מי שהוא ו/או שהיה מבוטח אצל מי מבין הנתבעות בפוליסת ביטוח כלשהיא (למעט פוליסת ביטוח רכוש) או יורשו של מבוטח כאמור ופוליסת הביטוח הופסקה מסיבה כלשהיא בין אם עקב ביטולה ע"י המבוטח ובין אם עקב קרות אירוע ביטוח. להערכת התובעים הקבוצה מונה כ- 2 מיליון מבוטחים. עילות התביעה הנתענות הן, בין היתר, הפרת חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 וחוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981, חוסר תום לב, הטעיה ומצג שווא, ועשיית עושר ולא במשפט. הסעד המבוקש על ידי התובעים הינו החזר סכום הפרמיות העודפות שנגבו שלא כדין ו/או שלא הוחזרו שלא כדין ו/או של הפרשי שערך שלא שולמו לכאורה לחברי הקבוצה, וכן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן כמתואר בתובענה. הנזק האישי של התובעים ביחס לכל הנתבעות הועמד על סך של כ- 3,047 ש"ח בעוד שסכום התביעה הכולל כנגד כל הנתבעות חושב והוערך לסך של כ- 225 מיליון ש"ח. מנורה ביטוח טרם הגישה תגובתה לבקשה.

25. ביום 18 באוגוסט, 2010 התקבלה במשרדי החברה, תביעה כנגד החברה וכנגד מנורה ביטוח, וכן בקשה לאישורה כתובענה ייצוגית, בהתאם לחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006 (להלן: "התביעה"). על פי הנתען בתביעה, מנורה ביטוח הפחיתה, שלא כדין, כספים מפוליסת ביטוח מנהלים של התובעת, בדרך של השמטת הפקדות שהועברו למנורה ביטוח. התובעת טוענת כי יש להטיל חבות גם על החברה, הואיל ויש לה שליטה אפקטיבית על פעילות מנורה ביטוח, כעולה מדוחותיה השנתיים. הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג, כמפורט בתביעה, הינה כלל המבוטחים ו/או בעלי פוליסות ביטוח חיים אותן מנהלת ו/או מפעילה מנורה ביטוח, אשר, לפי הטענה, הופחתו, שלא כדין, מיתרתם בפוליסה כספים שהופקדו במנורה ביטוח (להלן: "חברי הקבוצה"). להערכת התובעת, הקבוצה מונה כ- 75,000 מבוטחים. עילות התביעה העיקריות הנתענות הן הפרת הסכם התקשורת, הפרת חובת נאמנות, עוולת הגזל, עוולת הרשלנות וחוסר תום לב. הנזק הנתען לקבוצה, על פי הערכת התובעת, עומד על סך של כ- 110 מיליון ש"ח. בשלב זה, לא ניתן להעריך את סיכויי התביעה ואת הסיכויים לאישורה כתובענה ייצוגית.

ב. ערבות שניתנה

חברה נכדה מנורה מבטחים חיתום וניהול בע"מ (להלן - מנורה חיתום) נבחרה כאחד מהמנהלים הראשיים שיובילו הצעת מכר לציבור של חברה ממשלתית במהלך שנת 2010. במסגרת הליך המכרז שבוצע על ידי רשות החברות הממשלתיות, התחייבה מנורה חיתום ליטול על עצמה התחייבות בהיקף של עד 60 מיליון ש"ח, בכפוף לפרמטרים שנקבעו במכרז האמור. בהתאם לדרישות המכרז, ניתנה ערבות של מנורה ביטוח בסך של 6 מיליון ש"ח.

ג. התחייבות להעמדת אשראי

כחלק מפעילויות ההשקעה, לקבוצה קיימת התחייבות עתידית להעמדת הלוואה שסכומה הכולל לתאריך הדוח הינו 350 מיליון ש"ח, מתוכם סך של 35 מיליון ש"ח בגין חוזים שאינם תלויי תשואה.

באור 6: - מסים על ההכנסה

א. אי החלת תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) לצרכי מס

ביום 4 בפברואר, 2010 פורסם ברשומות חוק לתיקון פקודת מס הכנסה מספר 174 – הוראת שעה לשנות המס 2007, 2008 ו- 2009 (להלן – התיקון לפקודה). בהתאם לתיקון לפקודה, תקן חשבונאות ישראלי מספר 29 בדבר אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS), לא יחול לצורך קביעת ההכנסה החייבת בשנים האמורות אף אם יושם לצורך עריכת הדוחות הכספיים. טרם נקבעה הוראת חוק ביחס לסוגיית אי החלת תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) בקביעת ההכנסה החייבת בשנת 2010 ואילך. השפעת התיקון לפקודה על חברות הקבוצה אינה מהותית.

ב. שומות מס במחלוקת

בחודש אוקטובר, 2010 הוצא למבטחים פנסיה צו בגין שנת 2004 לפיו מבטחים פנסיה נדרשת לשלם סך של כ-389 מיליוני ש"ח (כולל חיוב ריבית והפרשי הצמדה עד למועד הוצאת השומה החלופית), מעבר לחבות המס ששולמה על-ידיה וזאת כשומה חלופית במסגרת ההליכים המתנהלים בין פקיד השומה למנורה ביטוח בדבר הפחתת המוניטין שנבע למנורה ביטוח ברכישת מבטחים פנסיה. מבטחים פנסיה חולקת על טענת פקיד השומה והגישה בחודש נובמבר 2010 הודעת ערעור על צו זה לבית המשפט.

להערכת הנהלת מבטחים פנסיה, בהתבסס על חוות דעת יועציה המקצועיים, לא נדרשת הפרשה בדוחות הכספיים בגין שומת מס חלופית זו.

באור 7: - אירועים מהותיים בתקופת הדוח

א. בחודש מאי 2010, חתמה חברת בת מנורה נדל"ן על הסכם לרכישת 42% ממניות חברת Solangia Ltd (להלן - סולנגיה), חברה קפריסאית העוסקת בהקמת מיזמים סולאריים באירופה. בהתאם להסכם ההשקעה, תועמד לטובת הרחבת פעילות סולנגיה מסגרת הלוואות בעלים בהיקף של כ- 20 מליון יורו, מהם 11 מליון יורו אשר יועמדו על ידי מנורה נדל"ן. עד למועד הדוח העמידה מנורה נדל"ן לסולנגיה הלוואות בעלים בסך של כ- 5.8 מליון יורו. לאחר תום תקופת הדיווח ניתנו לסולנגיה הלוואות נוספות בסך של כ- 1.1 מליון יורו.

ב. בחודש מאי 2010 פתחה רשות ניירות ערך בחקירה כנגד חברה נכדה - מנורה מבטחים קרנות נאמנות בע"מ (להלן - קרנות נאמנות) וכנגד מנכ"לה. בשלב זה לא ניתן להעריך את מהותה ואת תוצאותיה של החקירה. קרנות נאמנות לא ביצעה הפרשה בדוחותיה הכספיים בגין אירוע זה.

ג. בחודש מאי 2010 הודיעה חברת מדרוג לחברה על הפחתת הדירוג של כתבי ההתחייבות של החברה ל-Aa3 באופן דירוג יציב. השיקולים העיקריים להורדת הדירוג, לפי עמדת מדרוג כפי שפורסמו בדוח מטעמה, כוללים את המחויבות לתמיכה של החברה במנורה ביטוח על רקע דרישות ההון והתנודתיות ברווח הנקי של חברת הביטוח. בנוסף, התרומה המרכזית של חברת הביטוח לשווי החברה לצד הנדחות המבנית של מחזיקי החוב בחברה ביחס להתחייבויות של חברת הביטוח, גוזרים להתחייבויות החברה דירוג נמוך מזה של התחייבויות חברת הביטוח, וזאת בהמשך למתודולוגיית הדירוג של Moody's לדירוג חברות החזקה בביטוח.

באור 7: - אירועים מהותיים בתקופת הדוח (המשך)

ד. בחודש יולי 2010, השלימה החברה גיוס פרטי של חוב ממשקיעים מוסדיים בהיקף כספי של 170 מיליוני ש"ח. במסגרת הגיוס הקצתה החברה למשקיעים המוסדיים 170 מיליוני ש"ח ע.ג. אג"ח (סדרה ב'), אשר תישאנה ריבית שנתית בשיעור של 4.5%, המשולמת אחת לשנה ב- 30 ביוני, החל משנת 2011 ועד לשנת 2022. קרן אגרות החוב תיפרע בחמישה תשלומים שווים החל מחודש יוני 2018 ועד לחודש יוני 2022. הקרן והריבית צמודים למדד. החברה התחייבה שלא לשעבד את נכסיה ללא הסכמת הנאמן מראש ובכתב, למעט שעבוד על נכס שיירכש על ידי החברה לטובת הגורם שיממן את רכישתו. באגרות החוב נקבעו מקרים נהוגים בהם קיימת הזכות לפרעון מיידי כדוגמת מינוי כונס נכסים, צו הקפאת הליכים וכו'. בנוסף, נקבעה זכות להעמדה לפרעון מיידי, במקרה והחברה תמכור את מרבית נכסיה או את מרבית פעילותה. אגרות החוב דורגו בדירוג של Aa3 על ידי חברת מידרוג בע"מ. הדירוג ניתן לסדרה ו/או להלוואות מתאגידים בנקאיים בהיקף כולל של 250 מיליוני ש"ח. החברה השקיעה את מלוא כספי ההנפקה במנורה ביטוח כהון ראשוני מורכב (הון היברידי). כחלק מתנאי השטר, קיימים מנגנונים לביטול הריבית ובתנאים מסוימים, המרת הקרן להון מניות. שטר ההון הנדחה אושר על ידי המפקח על הביטוח כהון ראשוני מורכב.

בחודש ספטמבר 2010 הנפיקה החברה למשקיע מוסדי סך של 80 מיליוני ש"ח ע.ג. אג"ח (סדרה ב') נוספים. תמורת ההנפקה עמדה על סך של כ- 84.6 מיליוני ש"ח, המגלמת פרמיה בסך של כ- 3.98% מעל הפארי. הנפקה זו משלימה גיוס של אג"ח סדרה ב' בסך כולל של 250 מיליוני ש"ח ע.ג. אג"ח, שתנאיה פורטו לעיל. 83 מיליוני ש"ח מתמורת ההנפקה הושקעו במנורה ביטוח כהון ראשוני מורכב (הון היברידי), בדרך של הנפקת שטר הון נדחה בסך של 80 מיליוני ש"ח ע.ג., שתנאיו זהים לתנאי שטר ההון שהונפק בחודש יולי 2010, ואושר אף הוא על ידי המפקח על הביטוח כהון ראשוני מורכב.

ה. Belltrend Menorah Enterprises Ltd (להלן - בלטרנד) חברה כלולה של מנורה נדל"ן, נטלה באמצעות שותפויות בשליטתה הלוואות ללא זכות חזרה ("נון-ריקורס") לרכישת נכס בגרמניה. נאמן מטעם המלווה (להלן - הנאמן) הזמין הערכת שווי לגבי הנכס שנרכש, אשר על פיה שווי הנכס נמוך מהותית משווי הנכס בספרים ומהווה הפרה של התניה פיננסית. בלטרנד מנהלת דיונים עם הנאמן לגיבוש דרכי הפעולה כתוצאה מהפרת ההתניה הפיננסית. יתרת החשיפה המקסימאלית של הקבוצה, בהתייחס להשקעתה האמורה לעיל, עומדת על סך של כ- 14 מיליוני ש"ח.

ו. ביום 27 ביולי, 2010 חתמה חברה נכדה מנורה מבטחים גמל בע"מ - חברה מנהלת (להלן - מבטחים גמל) על הסכם עם להבה חברה לניהול קרן השתלמות בע"מ ולהב לשכת ארגוני העצמאיים והעסקים בישראל (להלן - המוכרות), לרכישת זכויות הניהול בקרן השתלמות "להבה קרן השתלמות לעצמאים ולשכירים" (להלן - להבה). סך נכסי הקרן המנוהלים עמד על כ- 420 מיליוני ש"ח עבור כ- 12,000 עמיתים.

התמורה כוללת שני מרכיבים:

1. סכום קבוע בסך של 11.5 מיליוני ש"ח אשר ישולם למוכרות במשך 5 שנים ממועד השלמת העברת זכויות הניהול בתשלומים רבעוניים שווים ורצופים. למוכרות קיימת זכות לדרוש הקדמת יתרת התשלום לתשלום בודד חד פעמי.
2. סכום המותנה בהכנסות מדמי ניהול בגין עמית להבה במועד השלמת העברת זכויות הניהול, כמפורט להלן. החל מהשנה השישית ואילך לתקופה בלתי קצובה, ישולמו מדי רבעון, 51% מההכנסות נטו מדמי הניהול (הכנסות דמי ניהול בניכוי הוצאות תפעול לתאגיד בנקאי ועמלות הפצה עבור התאגידים הבנקאיים) שייגבו מעמית הקרן שהיו עמיתים במועד ההשלמה כל עוד הם עמיתים בקרן להבה או עמיתים בכל קרן השתלמות אחרת מקבוצת מנורה מבטחים בהתאם לדמי הניהול שייגבו בפועל מהעמיתים באותה קרן השתלמות, אך לא פחות מ- 1.3 מיליוני ש"ח לשנה עד לשנה העשירית.

לצורך הבטחת התשלום השנתי למשך חמש השנים הראשונות ממועד השלמת העברת זכויות הניהול, תועמד ערבות של חברת ביטוח שתעמוד על גובה התשלום השנתי ותתחדש מדי שנה למשך חמש שנים.

יצויין כי העברת זכויות הניהול מותנית באישור מחלקת קופות הגמל של אגף שוק ההון ביטוח וחיסכון במשרד האוצר ובתנאים מתלים נוספים. ליום חתימת הדוחות הכספיים טרם התקיימו התנאים המתלים האמורים. לאחר תאריך הדוחות הכספיים, אגף שוק ההון נתן הערותיו ביחס למבנה התשלום בעסקה. הצדדים שוקדים על מודל תשלום בעל אופי שונה מזה שנקבע בהסכם.

באור 8 - אירוע מהותי לאחר תום תקופת הדיווח

בחדש נובמבר 2010, הודיע משרד האוצר כי חברת "מרווח הוגן" תחל לפעול החל מיום 1 בינואר, 2011 בעקבות זכייתה במכרז להקמה ולתפעול של מאגר ציטוטי מחירים ושערי ריבית אשר יסופקו לגופים מוסדיים. החל מאותו מועד תפסיק חברת שערי ריבית לספק ציטוטים אלו לגופים המוסדיים. עוד נקבע בהודעה כי החברה הזוכה תהיה אחראית לפתח מתודולוגיה לקביעת מחירים ושערי ריבית להיוון תזרימי מזומנים של נכסי חוב לא סחירים לצורך חישוב שווים ההוגן. בהתאם לתנאי המכרז ולדרישות משרד האוצר, המודל הנבחר יעמוד בהוראות תקני חשבונאות בינלאומיים. חברות הביטוח ומשרד האוצר לומדים את פרטי המודל החדש וההשפעות הצפויות ממנו.

באור 9 - דוח ביקורת מטעם המפקח על הביטוח

בחדש ספטמבר 2009, הודיע המפקח על הביטוח להנהלת מנורה ביטוח על כוונתו לערוך ביקורת בקשר להעברות רטרואקטיביות בין מסלולי השקעה שבוצעו במהלך שנת 2008 וכן בנושא הלוואות שניתנו על ידי מנורה ביטוח, לפני מספר שנים, ללא בטחונות מספיקים במועד מתן הלוואה, לרבות תפקוד האורגנים הרלבנטיים.

יצוין, כי בכל הנוגע לנושא ההעברות הרטרואקטיביות שנתגלו בפוליסות של מספר עובדים ו/או סוכנים, מדובר בסכומים לא מהותיים. באשר למשמעויות הכספיות הנוגעות להלוואות נשוא הבדיקה, ובהמשך לדיווחי החברה בדוח התקופתי לשנת 2009, יצוין, כי נכון ליום 30 בספטמבר, 2010 יתרת הלוואות בקבוצה עמדה על כ- 101 מיליוני ש"ח לפני הפרשה לחובות מסופקים; כנגד הלוואות נצברו ערכי פדיון בפוליסות בסך של כ- 15 מיליוני ש"ח; ויתרת הפרשה לחובות מסופקים בגין הלוואות עמדה נכון למועד האמור על סך של כ- 60 מיליוני ש"ח.

בחדש יולי 2010 התקבל במשרדי מנורה ביטוח דוח הביקורת מטעם המפקח על הביטוח בקשר עם הלוואות הנ"ל. במסגרת הדוח הנ"ל ניתנו הנחיות שמטרתן, בין היתר, שיפור הבקורות ובכלל זה שיפור תהליכי זרימת המידע בין המחלקות השונות במנורה ביטוח ואגף הכספים. בנוסף, הטיל המפקח על מנורה ביטוח עיצום כספי וקנס אזרחי בסך כולל של כ- 14 מיליוני ש"ח וכן הורה על ביצוע השבה לתיק המשתתף ברווחים של מנורה ביטוח בסך של כ- 10 מיליוני ש"ח, תוך עיכוב ביצוע ההשבה עד למועד בו יקבע ביהמ"ש את קביעתו בשאלת קיומו והיקפו של הנזק שנגרם אם בכלל למבוטחי מנורה ביטוח וזאת במסגרת תובענה ייצוגית שהוגשה בנושא.

פירוט נכסים עבור נכסים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות של חברת ביטוח מאוחדת

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

להלן פירוט הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה:

ליום 31 בדצמבר 2009	ליום 30 בספטמבר		
	2009	2010	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח		
			השקעות פיננסיות:
3,368,586	3,384,362	3,800,063	נכסי חוב סחירים
3,037,997	2,893,730	3,151,916	נכסי חוב שאינם סחירים
2,496,219	2,287,330	2,928,536	מניות
1,038,798	927,600	1,281,115	השקעות פיננסיות אחרות
9,941,600	9,493,022	11,161,630	סך הכל השקעות פיננסיות
105,295	222,029	179,668	מזומנים ושווי מזומנים
122,283	149,209	130,944	אחר
10,169,178	9,864,260	11,472,242	סך הכל נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

פירוט נכסים עבור נכסים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות של חברת ביטוח מאוחדת (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות

ליום 30 בספטמבר, 2010				
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	פירוט בסעיף
	בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח			
3,699,912	-	3,297,371	402,541	ג נכסי חוב סחירים
4,826,029	4,826,029	-	-	ד נכסי חוב שאינם סחירים
270,081	-	245,765	24,316	ה מניות
398,558	-	138,548	260,010	ו אחרות
<u>9,194,580</u>	<u>4,826,029</u>	<u>3,681,684</u>	<u>686,867</u>	סה"כ
ליום 30 בספטמבר, 2009				
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	פירוט בסעיף
	בלתי מבוקר			
	אלפי ש"ח			
2,906,342	-	2,584,181	322,161	ג נכסי חוב סחירים
4,703,289	4,703,289	-	-	ד נכסי חוב שאינם סחירים
208,330	-	189,429	18,901	ה מניות
285,751	-	98,362	187,389	ו אחרות
<u>8,103,712</u>	<u>4,703,289</u>	<u>2,871,972</u>	<u>528,451</u>	סה"כ
ליום 31 בדצמבר, 2009				
סה"כ	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	נמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד	פירוט בסעיף
	מבוקר			
	אלפי ש"ח			
3,382,953	-	3,078,334	304,619	ג נכסי חוב סחירים
4,778,656	4,778,656	-	-	ד נכסי חוב שאינם סחירים
245,711	-	225,295	20,416	ה מניות
336,314	-	121,396	214,918	ו אחרות
<u>8,743,634</u>	<u>4,778,656</u>	<u>3,425,025</u>	<u>539,953</u>	סה"כ

פירוט נכסים עבור נכסים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות של חברת ביטוח מאוחדת (המשך)

ג. נכסי חוב סחירים

ליום 30 בספטמבר, 2010		
הערך בספרים	עלות מופחתת	
בלתי מבוקר	אלפי ש"ח	
1,841,179	1,752,550	אגרות חוב ממשלתיות
		<u>נכסי חוב אחרים:</u>
1,854,538	1,737,511	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
4,195	4,515	נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה
3,699,912	3,494,576	סך הכל נכסי חוב סחירים
31,431		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 30 בספטמבר, 2009		
הערך בספרים	עלות מופחתת	
בלתי מבוקר	אלפי ש"ח	
1,301,234	1,219,002	אגרות חוב ממשלתיות
		<u>נכסי חוב אחרים:</u>
1,585,574	1,537,059	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
19,534	21,360	נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה
2,906,342	2,777,421	סך הכל נכסי חוב סחירים
49,078		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 31 בדצמבר, 2009		
הערך בספרים	עלות מופחתת	
מבוקר	אלפי ש"ח	
1,589,947	1,527,810	אגרות חוב ממשלתיות
		<u>נכסי חוב אחרים:</u>
1,771,630	1,693,637	נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
21,376	17,990	נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה
3,382,953	3,239,437	סך הכל נכסי חוב סחירים
44,942		ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

פירוט נכסים עבור נכסים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות של חברת ביטוח מאוחדת (המשך)

ד. נכסי חוב שאינם סחירים

ליום 30 בספטמבר, 2010	
שווי הוגן	ערך בספרים
	בלתי מבוקר
	אלפי ש"ח
2,948,899	2,325,757
2,729,064	2,500,272
5,677,963	4,826,029
	93,299

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 30 בספטמבר, 2009	
שווי הוגן	ערך בספרים
	בלתי מבוקר
	אלפי ש"ח
2,712,947	2,271,720
2,532,165	2,431,569
5,245,112	4,703,289
	93,340

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 בדצמבר, 2009	
שווי הוגן	ערך בספרים
	מבוקר
	אלפי ש"ח
2,728,102	2,291,320
2,569,245	2,487,336
5,297,347	4,778,656
	94,716

אגרות חוב ממשלתיות

אג"ח מיועדות

נכסי חוב אחרים:

נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה

סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים

ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

פירוט נכסים עבור נכסים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות של חברת ביטוח מאוחדת (המשך)

ה. מניות

ליום 30 בספטמבר, 2010		
עלות	הערך בספרים	
	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	
242,552	262,357	מניות סחירות
8,105	7,724	מניות שאינן סחירות
250,657	270,081	סך הכל מניות
	44,594	ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 30 בספטמבר, 2009		
עלות	הערך בספרים	
	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	
196,113	207,403	מניות סחירות
2,143	927	מניות שאינן סחירות
198,256	208,330	סך הכל מניות
	51,341	ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 בדצמבר, 2009		
עלות	הערך בספרים	
	מבוקר	
	אלפי ש"ח	
207,789	240,495	מניות סחירות
5,996	5,216	מניות שאינן סחירות
213,785	245,711	סך הכל מניות
	47,847	ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

פירוט נכסים עבור נכסים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות של חברת ביטוח מאוחדת (המשך)

1. אחרות

ליום 30 בספטמבר, 2010		
עלות	הערך בספרים	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
252,288	264,421	השקעות פיננסיות אחרות סחירות
135,908	134,137	השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות
388,196	398,558	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
	13,990	ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 30 בספטמבר, 2009		
עלות	הערך בספרים	
בלתי מבוקר		
אלפי ש"ח		
216,567	222,154	השקעות פיננסיות אחרות סחירות
92,826	63,597	השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות
309,393	285,751	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
	12,247	ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 בדצמבר, 2009		
עלות	הערך בספרים	
מבוקר		
אלפי ש"ח		
222,299	233,237	השקעות פיננסיות אחרות סחירות
123,516	103,077	השקעות פיננסיות אחרות שאינן סחירות
345,815	336,314	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
	13,493	ירידות ערך קבועות שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

השקעות פיננסיות המסווגות לאחרות כוללות בעיקר השקעות בתעודות סל, תעודות השתתפות בקרנות נאמנות, קרנות השקעה, נגזרים פיננסים, חוזים עתידיים, אופציות, מוצרים מובנים.

מנורה מבטחים החזקות בע"מ

הצגת נתונים כספיים מתוך הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים
המיוחסים לחברה

ליום 30 בספטמבר, 2010

תקנה 38'ד

בלתי מבוקרים

מגורה מבטחים החזקות בע"מ

נתונים כספיים מתוך הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים המיוחסים לחברה
ליום 30 בספטמבר, 2010

תקנה 38ד'

בלתי מבוקרים

תוכן העניינים

דף

2	דוח מיוחד של רואה החשבון המבקר על מידע כספי נפרד לפי תקנה 38ד' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידים), התש"ל-1970
3	נתונים כספיים מתוך הדוחות המאוחדים על המצב הכספי
4	נתונים כספיים מתוך דוחות רווח והפסד המאוחדים
5	נתונים כספיים מתוך הדוחות המאוחדים על הרווח הכולל
6 - 7	נתונים כספיים מתוך הדוחות המאוחדים על תזרימי המזומנים
8	מידע נוסף

- - - - -

**לכבוד
בעלי המניות של מנורה מבטחים החזקות בע"מ**

**הנדון: דוח מיוחד של רואה החשבון המבקר
לסקירת המידע הכספי הביניים הנפרד לפי תקנה 138' לתקנות ניירות ערך
(דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל - 1970**

מבוא

סקרנו את המידע הכספי הביניים הנפרד המובא לפי תקנה 138' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל - 1970 של מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן - החברה) ליום 30 בספטמבר, 2010 ולתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. המידע הכספי הביניים הנפרד הינו באחריות הדירקטוריון וההנהלה של החברה. אחריותנו היא להביע מסקנה על המידע הכספי הביניים הנפרד לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל – "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של היישות". סקירה של מידע כספי נפרד ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם האנשים האחראיים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נוהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל, ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הביניים הנפרד הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם להוראות תקנה 138' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל - 1970.

ליום 31 בדצמבר 2009	ליום 30 בספטמבר	
	2009	2010
מבוקר	בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח	
47,143	45,447	12,818
224,625	189,170	285,011
4,066	3,625	-
4,224	2,398	674
5,681	6,843	8,462
<u>285,739</u>	<u>247,483</u>	<u>306,965</u>
7,119	7,071	6,710
2,226,435	2,156,768	2,707,491
88,419	72,191	86,189
<u>2,321,973</u>	<u>2,236,030</u>	<u>2,800,390</u>
<u>2,607,712</u>	<u>2,483,513</u>	<u>3,107,355</u>
3,883	3,876	3,946
-	-	68,928
-	-	585
12,779	6,961	9,714
<u>16,662</u>	<u>10,837</u>	<u>83,173</u>
3,883	7,751	3,945
610,260	609,028	808,277
664	-	689
26,275	21,322	21,556
<u>641,082</u>	<u>638,101</u>	<u>834,467</u>
99,429	99,429	99,429
332,985	332,985	332,985
171,451	158,280	208,223
1,346,103	1,243,881	1,549,078
1,949,968	1,834,575	2,189,715
<u>2,607,712</u>	<u>2,483,513</u>	<u>3,107,355</u>

נכסים שוטפים

מזומנים ושווי מזומנים
השקעות פיננסיות
מסים שוטפים לקבל
חייבים ויתרות חובה
יתרות שוטפות עם חברות מוחזקות
סה"כ נכסים שוטפים

נכסים לא שוטפים

הלוואות
נכסים בניכוי התחייבויות המיוחסים לחברות מוחזקות, נטו, לרבות
מוניטין
נדל"ן להשקעה
סה"כ נכסים לא שוטפים

התחייבויות שוטפות

חלויות שוטפות של הלוואה מתאגיד בנקאי
חלויות שוטפות של אגרות חוב
מסים שוטפים לשלם
זכאים ויתרות זכות
סה"כ התחייבויות שוטפות

התחייבויות לא שוטפות

הלוואה מתאגיד בנקאי
אגרות חוב
התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
מסים נדחים, נטו
סה"כ התחייבויות לא שוטפות

הון המיוחס לבעלי מניות החברה

הון מניות
פרמיה על מניות
קרנות הון
יתרת רווח
סה"כ הון

המידע הנוסף המצורף מהווה חלק בלתי נפרד מהמידע הכספי הביניים של החברה.

25 בנובמבר, 2010

תאריך אישור הדוחות הכספיים

שי קומפל
מנהל כספים

ארי קלמן
מנהל כללי

מנחם גורביץ
יו"ר הדירקטוריון

לשנה שהסתיימה ביום	ל-3 חודשים שהסתיימו		ל-9 חודשים שהסתיימו	
	ביום 31 בדצמבר	ביום 30 בספטמבר	ביום 30 בספטמבר	ביום 30 בספטמבר
2009	2009	2010	2009	2010
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח			

הכנסות

323,004	42,998	86,285	238,956	198,347	רווח מחברות מוחזקות, נטו ממס
115,703	(179)	11,599	102,836	42,370	הכנסות (הפסדים) מהשקעות ומימון
15,894	1,495	8,098	13,298	6,818	הכנסות מימון בגין הלוואות לחברות מוחזקות
16,224	-	-	-	(2,500)	שינוי בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה
664	161	174	491	482	הכנסות מהשכרת נכסים
1,967	1,757	(143)	1,967	(282)	הכנסות מדמי ניהול ואחרות
2,655	656	506	2,044	1,585	הכנסות מדמי ניהול מחברה מוחזקת
<u>476,111</u>	<u>46,888</u>	<u>106,519</u>	<u>359,592</u>	<u>246,820</u>	סך-הכל הכנסות

הוצאות

50,068	21,597	20,405	42,127	36,173	הוצאות מימון
3,703	762	829	2,299	2,418	הוצאות הנהלה וכלליות
<u>53,771</u>	<u>22,359</u>	<u>21,234</u>	<u>44,426</u>	<u>38,591</u>	סך-הכל הוצאות
422,340	24,529	85,285	315,166	208,229	רווח לפני מסים על ההכנסה
19,542	(8,596)	(456)	14,590	5,254	מסים על ההכנסה (הטבת מס)
<u>402,798</u>	<u>33,125</u>	<u>85,741</u>	<u>300,576</u>	<u>202,975</u>	רווח נקי

המידע הנוסף המצורף מהווה חלק בלתי נפרד מהמידע הכספי הביניים של החברה.

לשנה שהסתיימה ביום	ל-3 חודשים שהסתיימו		ל-9 חודשים שהסתיימו		
	ביום 31 בדצמבר	ביום 30 בספטמבר	ביום 30 בספטמבר	ביום 30 בספטמבר	
2009	2009	2010	2009	2010	
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר		
	אלפי ש"ח				
79,794	(9,873)	(544)	61,620	4,628	רווח נקי (הפסד) המיוחס לחברה
					חלק החברה ברווח כולל של חברות מוחזקות
907,522	132,937	165,503	753,333	363,234	המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
(314,941)	(36,839)	(58,066)	(257,305)	(129,574)	מסים על ההכנסה המתייחסים לרכיבים של רווח כולל
592,581	96,098	107,437	496,028	233,660	רווח כולל המיוחס לחברות מוחזקות, נטו
672,375	86,225	106,893	557,648	238,288	סה"כ רווח כולל המיוחס לחברה

המידע הנוסף המצורף מהווה חלק בלתי נפרד מהמידע הכספי הביניים של החברה.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009	ל-3 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009		ל-9 חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009	
	2010	2010	2010	2010
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח			
402,798	33,125	85,741	300,576	202,975
(66,253)	40,416	25,386	(55,890)	(2,576)
(16,224)	-	-	-	2,500
(323,004)	(42,998)	(86,285)	(238,956)	(198,347)
19,542	(8,596)	(456)	14,590	5,254
(385,939)	(11,178)	(61,355)	(280,256)	(193,169)
664	-	(1)	-	25
(3,857)	(2,200)	3,968	(2,031)	3,550
(7,205)	(18,314)	(16,228)	(13,023)	(3,065)
(10,398)	(20,514)	(12,261)	(15,054)	510
(26,208)	(25,231)	(26,284)	(25,362)	(26,284)
13,331	2,839	2,818	9,966	12,724
(427)	1,511	(6,136)	(9)	(5,369)
636	-	-	-	376
(12,668)	(20,881)	(29,602)	(15,405)	(18,553)
(6,207)	(19,448)	(17,477)	(10,139)	(8,237)
(17,978)	(3,957)	(8,476)	(16,577)	(6,174)
(24,185)	(23,405)	(25,953)	(26,716)	(14,411)

תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

רווח נקי

התאמות הדרושות להצגת תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת:

התאמות לסעיפי רווח והפסד:

הוצאות (הכנסות) מימון, נטו
ירידה (עלייה) בשווי ההוגן של נדל"ן להשקעה
רווח בגין חברות מוחזקות
מסים על ההכנסה (הטבת מס)

שינויים בסעיפי נכסים והתחייבויות:

שינוי בהתחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
ירידה (עלייה) בחייבים ויתרות חובה
ירידה בזכאים ויתרות זכות

מזומנים ששולמו והתקבלו במהלך התקופה:

ריבית ששולמה
ריבית שהתקבלה
מסים שהתקבלו (ששולמו), נטו
דיבידנד שהתקבל

מזומנים נטו ששימשו לפעילות שוטפת המיוחסים לחברה כחברה אם

מזומנים נטו ששימשו לפעילות שוטפת בגין עסקאות עם חברות מוחזקות

מזומנים נטו ששימשו לפעילות שוטפת

המידע הנוסף המצורף מהווה חלק בלתי נפרד מהמידע הכספי הביניים של החברה.

תזונים כספיים מתוך הדוחות המאוחדים על תזרימי המזומנים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום	ל-3 חודשים שהסתיימו		ל-9 חודשים שהסתיימו	
	ביום 30 בספטמבר	ביום 30 בספטמבר	ביום 30 בספטמבר	ביום 30 בספטמבר
2009	2009	2010	2009	2010
מבוקר	בלתי מבוקר		בלתי מבוקר	
	אלפי ש"ח			

תזרימי מזומנים מפעילות השקעה

(3,845)	-	-	(3,841)	(270)
54,810	17,068	25,928	81,177	(31,629)
520	(44)	11	598	679
51,485	17,024	25,939	77,934	(31,220)
(88,584)	13,327	(268,338)	(118,063)	(242,544)
(37,099)	30,351	(242,399)	(40,129)	(273,764)

רכישת נדל"ן להשקעה

תמורה ממימוש (רכישת) ניירות ערך הנמדדים בשווי הוגן דרך רווח והפסד, נטו החזר (מתן) הלוואות לזמן ארוך

מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) השקעה המיוחסים לחברה כחברה אם

מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) השקעה בגין עסקאות עם חברות מוחזקות מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) השקעה

תזרימי מזומנים מפעילות מימון

(3,865)	-	-	-	-
-	-	253,870	-	253,870
(3,865)	-	253,870	-	253,870
271	1	(20)	271	(20)
(64,878)	6,947	(14,502)	(66,574)	(34,325)
112,021	38,500	27,320	112,021	47,143
47,143	45,447	12,818	45,447	12,818

פרעון הלוואה לזמן ארוך מתאגיד בנקאי

הנפקת אגרות חוב (בניכוי הוצאות הנפקה) מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) מימון

הפרשי שער בגין יתרות מזומנים ושווי מזומנים

עליה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים

יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה

יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

המידע הנוסף המצורף מהווה חלק בלתי נפרד מהמידע הכספי הביניים של החברה.

1. כללי

מידע כספי נפרד זה מוצג במתכונת מתומצתת בהתאם להוראות תקנה 38ד' לתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים ומיידים), התש"ל-1970 ואינו כולל את כל המידע הנדרש לפי תקנה 9ג' והתוספת העשירית לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידים), התש"ל - 1970. יש לעיין במידע כספי נפרד זה בהקשר למידע הכספי על הדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר, 2009 ולשנה שהסתיימה באותו תאריך ולבאורים אשר נלוו אליהם.

2. אירועים מהותיים בתקופת הדוח

א. בחודש מאי 2010 הודיעה חברת מדרוג לחברה על הפחתת הדירוג של כתבי ההתחייבות של החברה ל - Aa3 באופן דירוג יציב. השיקולים העיקריים להורדת הדירוג, לפי עמדת מדרוג כפי שפורסמו בדוח מטעמה, כוללים את המחויבות לתמיכה של החברה במנורה ביטוח על רקע דרישות ההון והתנודתיות ברווח הנקי של חברת הביטוח. בנוסף, התרומה המרכזית של חברת הביטוח לשווי החברה לצד הנדחות המבנית של מחזיקי החוב בחברה ביחס להתחייבויות של חברת הביטוח, גוזרים להתחייבויות החברה דירוג נמוך מזה של התחייבויות חברת הביטוח, וזאת בהמשך למתודולוגיית הדירוג של Moody's לדירוג חברות החזקה בביטוח.

ב. בחודש יולי 2010, השלימה החברה גיוס פרטי של חוב ממשקיעים מוסדיים בהיקף כספי של 170 מיליוני ש"ח. במסגרת הגיוס הקצתה החברה למשקיעים המוסדיים 170 מיליוני ש"ח ע.ג. אג"ח (סדרה ב'), אשר תישאנה ריבית שנתית בשיעור של 4.5%, המשולמת אחת לשנה ב- 30 ביוני, החל משנת 2011 ועד לשנת 2022. קרן אגרות החוב תיפרע בחמישה תשלומים שווים החל מחודש יוני 2018 ועד לחודש יוני 2022. הקרן והריבית צמודים למדד. החברה התחייבה שלא לשעבד את נכסיה ללא הסכמת הנאמן מראש ובכתב, למעט שעבוד על נכס שיירכש על ידי החברה לטובת הגורם שיממן את רכישתו. באגרות החוב נקבעו מקרים נהוגים בהם קיימת הזכות לפרעון מיידי כדוגמת מינוי כונס נכסים, צו הקפאת נכסים וכו'. בנוסף, נקבעה זכות להעמדה לפרעון מיידי, במקרה והחברה תמכור את מרבית נכסיה או את מרבית פעילותה. אגרות החוב דורגו בדירוג של Aa3 על ידי חברת מידרוג בע"מ. הדירוג ניתן לסדרה ו/או להלוואות מתאגידים בנקאיים בהיקף כולל של 250 מיליוני ש"ח. החברה השקיעה את מלוא כספי ההנפקה במנורה ביטוח כהון ראשוני מורכב (הון היברידי). שיעור הריבית שישולם על ההון הראשוני המורכב הינו 5.3%, צמוד למדד. כחלק מתנאי השטר, קיימים מנגנונים לביטול הריבית ובתנאים מסוימים, המרת הקרן להון מניות. שטר ההון הנדחה אושר על ידי המפקח על הביטוח כהון ראשוני מורכב.

בחודש ספטמבר 2010 הנפיקה החברה למשקיע מוסדי סך של 80 מיליוני ש"ח ע.ג. אג"ח (סדרה ב') נוספים. תמורת ההנפקה עמדה על סך של כ- 84.6 מיליוני ש"ח, המגלמת פרמיה בסך של כ- 3.98% מעל הפארי. הנפקה זו משלימה גיוס של אג"ח סדרה ב' בסך כולל של 250 מיליוני ש"ח ע.ג., שתנאיו פורטו לעיל. 83 מיליוני ש"ח מתמורת ההנפקה הושקעו במנורה ביטוח כהון ראשוני מורכב (הון היברידי), בדרך של הנפקת שטר הון נדחה בסך של 80 מיליוני ש"ח ע.ג., שתנאיו זהים לתנאי שטר ההון שהונפק בחודש יולי 2010, ואושר אף הוא על ידי המפקח על הביטוח כהון ראשוני מורכב.
